

Aluehallitus

Kokousaika 18.4.2023 klo 16:00 - 19:06

Kokouspaikka Peurunka, Peurungantie 85, 41340 Laukaa

Jäsenet	x Aula Maria Kaisa			Flink-Liimatainen	
	- Väyrynen Ville			Piia	varajäsen
	x Hovikoski Mervi, Teams			1. vpj xLajunen Heimo	varajäsen
	x Ahola Lotta			2. vpj Kautto-Koukka	varajäsen
	x Gare dew Kaisa,			Leena	
	poistui klo 17.27			jäsen Koikkalainen Emilia	varajäsen
	x Kiiskinen Kari,			jäsen x Haaparanta Jukka,	varajäsen
	poistui klo 18.37			saapui klo 17.01	
	x Nissinen Eino			jäsen Parkkonen Kari	varajäsen
	x Puro Markku			jäsen Hovila Sari	varajäsen
	x Savolainen Katri			jäsen Poti Jorma	varajäsen
	x Tiainen Eila			jäsen Viitasaari Vilma	varajäsen
	x Vanhala Mauno			jäsen Pernu Ilkka	varajäsen
	x Vepsäläinen Hilma			jäsen Neittaanmäki Pekka	varajäsen
	x Ylälehto Jani, Teams			jäsen Rantanen Riikka	varajäsen
				jäsen Nykänen Jouko	varajäsen

Muut läsnäolijat	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	x Kokko Jani,		
	poistui klo 17.27	aluevaltuusto pj	
	x Paloniemi Aila,		
	Teams,		
	saapui klo 16.10,	aluevaltuuston 1. vpj.	
	poistui klo 18.50		
	x Luoma-aho Janne,		
	saapui klo 16.11	aluevaltuuston 2. vpj.	
	- Tollet Jan	esittelijä, hyvinvointialuejohtaja	
	x Aalto Johanna	johtava lakimies	
	- Kaakkomäki Sari	hallintopalvelupäällikkö	
	x Aniranta Ella Sofia	hallinnon asiantuntija	
	x Kallimo Kati	hyvinvointialuejohtajan sijainen, esittelijä	
	x Leppä Lasse	toimialajohtaja, konsernipalvelut	
	x Manninen Tero,		
	Teams	viestintäjohtaja	
	x Marjakangas Pasi	sihteeri, hallintojohtaja	
	x Mensala Ville, Teams	pelastusjohtaja	
	x Suntioinen Aija	talousjohtaja	
	x Eva Pihlamma-		
	Tuononen	vastuualuejohtaja, läsnä 130 ja 131 §:t	
	x Jari Raudasoja	palvelujohtaja, läsnä 130 ja 131 §:t	
	x Tuula Antinaho	ylivoitaja, läsnä 130 §	

Aluehallitus

Pöytäkirjan allekirjoitus

ja varmennus

Maria Kaisa Aula
Puheenjohtaja

Pasi Marjakangas
Sihteeri

Eila Tiainen
Pöytäkirjantarkastaja

Mauno Vanhala
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan tarkastus ja Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään 21.4.2023, ja tarkastettu pöytäkirja nähtävillä olo muutoksenhakuohjeineen pidetään yleisesti nähtävillä Keski-Suomen hyvinvointialueen verkkosivulla [hyvaks.fi](https://www.hyvaks.fi) 24.4.2023.

Kokousaika 18.4.2023 klo 16:00 - 18.4.2023 19:06

Kokouspaikka Peurunka, Peurungantie 85, 41340 Laukaa

Käsitellyt asiat

124 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus	1
125 § Pöytäkirjan tarkastus	2
126 § Työjärjestyksen hyväksyminen	3
127 § Viranhaltijapäätökset	4
128 § Hyvinvointialuejohtajan tilannekatsaus	5
129 § Ilkka Pernun ym. valtuutettujen valtuustoaloite henkilökunnan edustajan kutsuminen ja puhe- läsnäolo-oikeuden myöntäminen valtuuston ja hallituksen ja myöhemmin mahdollisesti perustettaviin lautakunnan kokouksiin	6
- Liite: Valtuustoaloite_henkilökunnan edustajan kutumisesta toimielinten kokouksiin	11
130 § Päihdepalvelujen kilpailutus	13
131 § Huhtasuon avosairaanhoidon palvelujen kilpailuttaminen	20
132 § Sosiaalityöntekijän viran perustaminen aikuisten sosiaalipalveluiden palveluyksikköön	25
133 § Sosiaaliohjaajien, työkykykoordinaattoreiden ja palveluohjaajan virkojen perustaminen aikuisten sosiaalipalveluiden palveluyksikköön	28
134 § Valtiovarainministeriön päätös hyvinvointialueille maksettavasta kertakorvauksen ennakkomaksusta VN/29524/2022	30
- Liite: Valtiovarainministeriön maksatuspaatos VN_2952_2022	32
- liite_1_maksuerittely	36
- liite_2_oikaisuvaatimusohje	37
135 § Valtionavustuksen myöntäminen ja maksaminen hyvinvointialueen toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen vuosina 2023-2025 VN/9666/2023	38
- Valtionavustuspäätös VN_9666_2023	40
136 § Oikaisuvaatimus järjestöavustuspäätöksestä	45
- Liite: Oikaisuvaatimus Sumiaisten Eläkeläiset ry	47
137 § Keski-Suomen hyvinvointialueen asiakasmaksut 1.1.2023 alkaen	48
- Liite: Hyvinvointialueen asiakasmaksut, muutokset korostettu	50
- Liite: Hyvinvointialueen asiakasmaksut 1.1.2023 alkaen	113
138 § Eron pyytäminen aluehallituksen jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen nimeäminen	176

Kokousaika 18.4.2023 klo 16:00 - 18.4.2023 19:06

Kokouspaikka Peurunka, Peurungantie 85, 41340 Laukaa

Käsitellyt asiat

139 § Sakupe Oy:n yhtiökokousedustajan nimeäminen	178
140 § Nimeämisesitykset yhteisöihin ja säätiöihin vuosina 2023–2024	179
- Liite 1: Keski-Suomen hyvinvointialueen konsernirakenne	182
- Liite 2: Nimeämiset yhteisöihin ja säätiöihin vuosina 2023-2024	186
141 § Ilmoitusasiat	188
- Oheismateriaali: Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki	190
Muutoksenhakuohjeet	197
Muutoksenhakuohjeet (Kynnysarvon ylittävä hankinta)	199
Muutoksenhakuohje (valitusosoitus, hallintoasiat)	204

Aluehallitus

§ 124

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus asiasta

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimitus kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimituksen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 149 ja 150 §:n mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti aluehallituksen jäsenille 13.4.2023.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus toteaa, että kokous on laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 125

Pöytäkirjan tarkastus

Selostus asiasta

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 168 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus päättää valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa: Eila Tiainen ja Mauno Vanhala ja varalle Hilma Vepsäläinen ja Jani Ylälehto.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 126 Työjärjestyksen hyväksyminen

Julkinen

Aluehallitus 18.4.2023 § 126

Selostus asiasta Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus hyväksyy työjärjestyksen esityksen mukaisesti.

Asian kokouskäsitely:

Vs. hyvinvointialuejohtaja Kati Kallimo esitti, että esityslistalla olevia § 133 ja § 142 ei käsitellä kokouksessa.

Päätös Aluehallitus päätti olla käsittelemättä § 133 ja § 142 vs. hyvinvointialuejohtajan esityksen mukaisesti, muuten työjärjestys hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Aluehallitus

§ 127

Viranhaltijapäätökset

Selostus asiasta

Viranhaltijoiden päätökset ovat nähtävillä osoitteessa:

https://hyvaks-julkaisu.tweb.fi/ktwebscr/vparhaku_tweb.htm

Hallintosäännön § 25 mukaan ylemmälle toimielimelle ei ilmoiteta seuraavia päätöksiä:

- henkilöstöä koskevat päätökset, lukuun ottamatta valintaa vakinaiseen virkasuhteeseen;
- tilojen vuokraaminen ulkopuolisille tilapäiseen käyttöön;
- hankintapäätökset, joiden kokonaisarvo jää alle kansallisen kynnyksarvon;
- alle 2000 euron vahingonkorvaukset;
- operatiiviset päätökset, joilla ei ole välittömiä talousvaikutuksia.

Henkilötietoja sisältävät päätökset poistetaan yleisestä tietoverkosta henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön nojalla päätöksen muutoksenhakuajan päätyttyä tai kun päätös on lainvoimainen.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Ajalla 6.-11.4.2023 ei ole tehty aluehallitukselle saatettavia viranhaltijapäätöksiä joten tiedoksi merkittäviä päätöksiä ei ole.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 128

Hyvinvointialuejohtajan tilannekatsaus

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/187/00.02.01/2022

Aluehallitus 18.4.2023 § 128

Selostus asiasta Hyvinvointialuejohtajan katsaus ajankohtaisiin asioihin.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lotta Ahola poistui esteellisenä (yhteisöjäävi) tilannekatsauksen 1. osasta ja saapui takaisin kokoukseen sen käsittelyn jälkeen.

Aluehallitus

§ 129

Ilkka Pernun ym. valtuutettujen valtuustoaloite henkilökunnan edustajan kutsuminen ja puhe- läsnäolo-oikeuden myöntäminen valtuuston ja hallituksen ja myöhemmin mahdollisesti perustettaviin lautakunnan kokouksiin

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/139/00.02.00/2022

Aiempi käsittely:

Aluevaltuusto 14.6.2022 § 67

Selostus asiasta Ilkka Pernu (Vas.) ja 15 muuta valtuutettua tekivät liitteenä olevan valtuustoaloitteen.

ehdotus

Päätös Aluevaltuusto päätti lähettää aloitteen aluehallituksen käsiteltäväksi.

Aluehallitus 23.8.2022 § 152

Selostus asiasta

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus merkitsee valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen valmisteluun.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 24.1.2023 § 24

Valmistelija(t) Erkki Nikkilä, p. 050 590 5598

Selostus asiasta

Valtuustoaloitteessa esitetään seuraavaa: "Valtuusto päättää kutsua kokouksiinsa henkilökunnan tähän tehtävään valitseman edustajan ja myöntää hänelle kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeuden sekä päättää suositella hyvinvointialueen hallitukselle ja myöhemmin mahdollisesti perustettaville lautakunnille, että ne päättäisivät kutsua kokouksensa säännöllisiksi osallistujiksi henkilökunnan valitseman edustajan ja myöntää tälle kokouksissa

Aluehallitus

läsnäolo- ja puheoikeuden."

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 95 §:n 2 kohdan g alakohdan mukaan: "*Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset ainakin muiden kuin jäsenten läsnäolosta ja puheoikeudesta toimielinten kokouksissa;*".

Lain esitöissä (HE 241/2020 vp, s. 601) perusteluissa mainitaan asiasta seuraavasti:

"Hallintosäännössä määrättäisiin muiden kuin toimielimen jäsenten läsnäolosta ja puheoikeudesta toimielinten kokouksissa. Määräykset koskisivat lähinnä toimielimeen kuulumattomia luottamushenkilöitä sekä hyvinvointialueen henkilöstöä. Luottamushenkilöiden lisäksi läsnä ovat pöytäkirjanpitäjä, esittelijät sekä asiantuntijat. Jos toimielimellä on useampia esittelijöitä, on katsottu, että kaikki esittelijät voivat olla läsnä koko kokouksen ajan. Asiantuntijat ovat lähtökohtaisesti paikalla vain heidän kuulemisensa ajan. Jos on perusteltua tarvetta jonkun muun hyvinvointialueen henkilöstöön kuuluvan pysyvään läsnäoloon suljetussa kokouksessa, tästä voitaisiin määrätä hallintosäännössä. Perusteltu tarve voi olla esimerkiksi tietystä tehtäväalueesta vastaavalla toimialajohtajalla tai muulla päällikköviranhaltijalla, jonka alaisena toimiva viranhaltija on toimielimen esittelijä. Aluevaltuusto voisi myös antaa toimielimelle itselleen oikeuden päättää, kenellä on oikeus tai velvollisuus osallistua toimielimen kokouksiin. Aluevaltuustolla olisi myös mahdollisuus hallintosäännön määräyksellä antaa esimerkiksi vaikuttajaryhmien, kuten nuorisovaltuuston usein alaikäisille edustajille läsnäolo- ja puheoikeus aluevaltuuston ja muiden toimielinten kokouksiin. Toimielimen kokouksissa päätöksentekoon ottavat osaa vain toimielimen jäsenet. Muilla kokoukseen osallistujilla olisi vain oikeus ottaa osaa keskusteluun."

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännössä muiden kuin toimielinten jäsenten läsnä- ja puheoikeudesta määrätään seuraavasti:

- Aluevaltuuston kokouksissa 116 §:n mukaan: "*Aluevaltuusto päättää mahdollisten muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.*"
- Muiden toimielinten kuin aluevaltuustonkokouksissa. 154 §:n: "*Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.*"

Henkilöstön edustajien osallisuus valmisteluun on turvattu hallintosäännön §:ssä 37:

"37 § Henkilöstön edustus johtoryhmissä Henkilöstöjärjestöillä on oikeus valita edellä 32 §:ssä mainittuun hyvinvointialueen johtoryhmään yksi jäsen ja hänelle varahenkilö. Mikäli organisaation muille tasoille muodostetaan

Aluehallitus

vastaavanlaisia johtoryhmiä, henkilöstöjärjestöillä on oikeus valita niihin jäsen ja hänelle varahenkilö."

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus ehdottaa aluevaltuustolle, että se

1) toteaa edellä mainitut hallintosäännön asiakohdat liittyen henkilöstön edustajien osallistumisesta asioiden valmisteluun.

2) päättää, että se ei kutsu säännöllisesti henkilöstön edustajaa aluevaltuuston kokouksiin eikä myönnä säännöllistä puheoikeutta. Sen sijaan aluevaltuusto voi kutsua henkilöstön edustajan perustellusta syystä aluevaltuuston kokoukseen yksittäiseen asiaan liittyen hallintosäännön mukaisesti. Aluevaltuusto suosittelee samaa käytäntöä muille toimielimille.

3) toteaa Ilkka Pernun valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 7.2.2023 § 12

Selostus asiasta

Aluehallituksen ehdotus

Aluevaltuusto

1) päättää todeta edellä mainitut hallintosäännön asiakohdat liittyen henkilöstön edustajien osallistumisesta asioiden valmisteluun;

2) päättää, että se ei kutsu säännöllisesti henkilöstön edustajaa aluevaltuuston kokouksiin eikä myönnä säännöllistä puheoikeutta. Sen sijaan aluevaltuusto voi kutsua henkilöstön edustajan perustellusta syystä aluevaltuuston kokoukseen yksittäiseen asiaan liittyen hallintosäännön mukaisesti. Aluevaltuusto suosittelee samaa käytäntöä muille toimielimille;

3) toteaa Ilkka Pernun valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Asian kokouskäsitely:

Puheenjohtajan avatessa keskustelun Ilkka Pernu esitti, että aluevaltuusto hyväksyy Pernun ja 16 muun valtuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen esitetyssä muodossa. Pernun esitystä kannattivat Matleena Käppi ja Irma Hirsjärvi.

Aluehallitus

Eino Nissinen kannatti pohjaesitystä.

Jukka Haaparanta ehdotti asian käsittelyn siirtoa seuraavaan kokoukseen. Esitystä ei kannatettu.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi, että aluevaltuustoon tulleen aloitteen käsittely voidaan joko hyväksyä hallituksen esittämässä muodossa tai palauttaa uudelleen valmisteluun. Puheenjohtaja totesi lisäksi, että kannatettua palautusesitystä ei tehty eikä asiasta näin ollen äänestetä.

Asiakohdan aikana käytiin keskustelu valtuustoaloitteen käsittelystä. Aluehallituksen valmistelusta aluevaltuuston käsittelyyn tuotu valtuustoaloite voidaan hyväksyä tai palauttaa uudelleen valmisteluun.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 18.4.2023 § 129

Valmistelija(t)

Erkki Nikkilä, p. 050 590 5598

Selostus asiasta

Aluehallitus päätti kokouksessaan 7.3.2023 § 61 palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi aluevaltuuston kokouksessa 7.2.2023 tapahtuneen menettelytapavirheen takia. Valtuustoaloite viedään aluehallituksen valmistelusta uudelleen aluevaltuustoon.

Taustaa:

Ilkka Pernu ja 14 muuta aluevaltuutettua tekivät liitteenä olevan valtuustoaloitteen 14.6.2022. Aloitteessa esitetään, että:

"valtuusto päättää kutsua kokouksiinsa henkilökunnan tähän tehtävään valitseman edustajan ja myöntää hänelle kokouksiinsa läsnäolo- ja puheoikeuden sekä päättää suositella hyvinvointialueen hallitukselle ja myöhemmin mahdollisesti perustettaville lautakunnille, että ne päättäisivät kutsua kokouksensa säännöllisiksi osallistujiksi henkilökunnan valitseman edustajan ja myöntää tälle kokouksiinsa läsnäolo- ja puheoikeuden"

Tehdyt toimenpiteet:

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännössä muiden kuin toimielinten jäsenten läsnä- ja puheoikeudesta määrätään seuraavasti:

- Aluevaltuuston kokouksissa 116 §:n mukaan: "*Aluevaltuusto päättää mahdollisten muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.*"
 - Muiden toimielinten kuin aluevaltuustonkokouksissa. 154 §:n mukaan:
-

Aluehallitus

"Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta."

Henkilöstön edustajien osallisuus valmisteluun on turvattu hallintosäännön §:ssä 37, joka on lisätty hallintosääntöön kyseessä olevan valtuustoaloitteen jättämisen jälkeen:

"37 § Henkilöstön edustus johtoryhmissä

Henkilöstöjärjestöillä on oikeus valita edellä 32 §:ssä mainittuun hyvinvointialueen johtoryhmään yksi jäsen ja hänelle varahenkilö. Mikäli organisaation muille tasoille muodostetaan vastaavanlaisia johtoryhmiä, henkilöstöjärjestöillä on oikeus valita niihin jäsen ja hänelle varahenkilö."

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus ehdottaa aluevaltuustolle, että se toteaa Ilkka Pernun valtuustoaloitteen pohjalta tehdyt toimenpiteet riittäviksi ja aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Valtuustoaloite_henkilökunnan edustajan kutumisesta toimielinten kokouksiin

Keski-Suomen hyvinvointialue

VALTUUSTOALOITE

Aluevaltuusto

14.06.2022

Keski-Suomen hyvinvointialue käynnistää toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialue tulee tuottamaan runsaan 11 000 ammattitaitoisen työntekijän voimin terveys- ja sosiaalipalvelut sekä pelastustoimen palvelut maakunnan asukkaille. Hyvinvointialueesta tulee henkilöstömäärältään maakunnan suurin työnantaja. Muutosvaiheessa nämä runsaat 11 000 ammattilaista tuovat monipuolisen ammattitaitonsa ja -kokemuksensa uudenlaiseen, muuttuneeseen ja muuttuvaan hallinto- ja palvelurakenteeseen. Muutos on suuri ja se edellyttää uudenlaista orientoitumista, tarvetta ja henkilökohtaista oikeutta ajankohtaisen tiedon saamiseen ja mahdollisuuteen vaikuttaa.

Hyvinvointialueen valmistelussa nämä tarpeet on ymmärretty ja otettu huomioon. Kevään 2022 aikana valmistuneessa ja strategiassa hyvinvointialueen yhdeksi strategiseksi menestystekijäksi aluevaltuusto on nimennyt hyvinvoivan, osaavan ja osallistuvan henkilöstön.

Toimintaperustansa yhdeksi arvoksi hyvinvointialue on määritellyt lausumat:

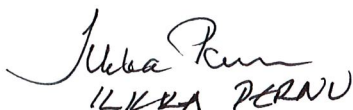
Toimimme avoimesti yhteistyössä.

Jaamme tietoa avoimesti niin työyhteisöissä kuin sen ulkopuolellakin. Toiminta on läpinäkyvää ja vuorovaikutteista, jotta se mahdollistaa yhteistyön, minkä avulla saavutamme enemmän kuin yksin pystyisimme saavuttamaan.

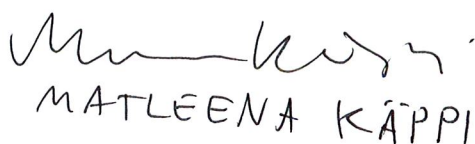
Me allekirjoittaneet Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston jäsenet esitämme että:

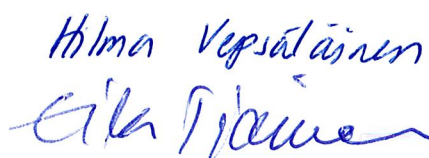
Valtuusto päättää kutsua kokouksiinsa henkilökunnan tähän tehtävään valitseman edustajan ja myöntää hänelle kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeuden sekä

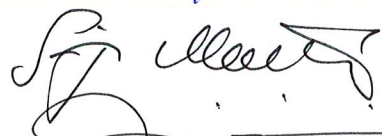
päättää suositella hyvinvointialueen hallitukselle ja myöhemmin mahdollisesti perustettaville lautakunnille, että ne päättäisivät kutsua kokoustensa säännöllisiksi osallistujiksi henkilökunnan valitseman edustajan ja myöntää tälle kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeuden.

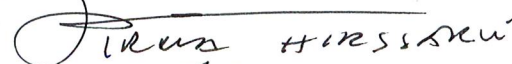

ILKKA PERNU

JUUKA HAAPARANTA

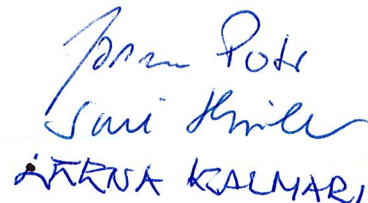

MATLEENA KÄPPI

Hilma Vepsäläinen

Eira Nieminen

Jukka Hirsikkä

KARI JETSU

Jarmo Pöytä
Sari Kivila
TERESA KALMARI

JATKUU ...

Satu Kytölehto

Sanna Sanna-Ranta

Tuula Peltonen

Juha Kyyrä

Leena Kautto

Leena Kautto-Kaukka

Aluehallitus

§ 130 Päihdepalvelujen kilpailutus

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/920/05.15.00/2023**Aiempi käsittely:**

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 5.4.2023 § 14

Valmistelija(t) Tuula Antinaho, p. 050 592 8077**Selostus asiasta** **Nykytilan kuvaus**

Päihdehuollon erityispalveluiden tuottamisesta Keski-Suomen maakunnassa oli sovittu erillisellä sopimuksella vuonna 2013, jossa sopijaosapuolina olivat Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (KSSHP, Y-tunnus 0215978-7) sekä Sovatek -säätiö (Y-tunnus 2307473-1). Sopimus koski KSSHP:n järjestämistä kuuluvia avo- ja osastohoidon päihdehuollon erityispalveluita. Sopimus tuli voimaan 1.1.2013. Edellä mainittua sopimusta muutettiin vuonna 2020 siten, että päihdehuollon erityispalvelut (avo- ja osastopalvelut) siirtyivät KSSHP:ltä järjestettäväksi Jyväskylän kaupungille. Palvelut ovat siirtyneet 1.1.2023 alkaen järjestettäväksi Keski-Suomen hyvinvointialueelle laaja-alaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen avosairaanhoidon mielenterveys- ja päihdepalveluille. Sovatekin päihdelääketieteen tutkimuskeskuksen palveluita ovat käyttäneet Jyväskylän lisäksi myös maakunnan muut kunnat.

Perusterveydenhuollosta on järjestetty matalan kynnyksen päihdepalveluja, joihin kuuluu hoidon tarpeen arvio, vastaanotto toimintojen hoitosuhdetyöskentely, ohjaus- ja yhdyspintatyöskentely yhteistyötahojen kuten aikuissosiaalityön ja työllisyyspalvelujen kanssa sekä erilaiset hoidolliset seurannat ja esitietojen keräys lausuntojen laatimista varten. Seurannoista voidaan mainita poliisin tai muun viranomaisen vaatimat ajoterveyslausuntoa ennen tehtävät seurannat, jotka sisältävät sekä keskustelukäyntejä että testauksia.

Perusterveydenhuollossa työskennellään päihde- ja lääkeaineriippuvuuksien sekä toiminnallisten- kuten peliriippuvuuksien kanssa. Perusterveydenhuollon palveluihin kuuluu myös terveysneuvontaa sekä ennalta ehkäisevää työtä ja päihdekuntoutuksen tarpeen kartoitusta ja ohjausta. Haittoja vähentävän työn tarve on myös tunnistettu. Tästä voidaan mainita tartuntatautien kartoitus ja

Aluehallitus

testaus sekä hoito ja käyttövälineiden vaihtaminen.

Työskentelyyn kuuluu tiivis yhteistyö lastensuojelun kanssa, joka voi sisältää erilaisia hoidollisia prosesseja tai selvittelyjä tai hoitokertomusten pohjalta tehtyjä lausuntoja. Myös lähetteen päihdehoitoon liittyviin testauksiin.

Perusterveydenhuollossa otetaan huomioon potilaan kokonaisvaltainen tilanne, johon voi päihdeongelman lisäksi kuulua laaja kirjo erilaisia sosiaalisia tai psykiatria ja somaattisia ongelmia. Tällöin tehdään yhteistyö perusterveydenhuollon muiden ammattilaisten sekä mietitään mahdollista lähetettä erikoissairaanhoidon tai ohjausta erityispalveluihin.

Perusterveydenhuollossa tarjotaan päihteiden ja lääkkeiden vieroitushoitoon osastohoidollisia sekä avohoidollista hoitoa. Hoito tapahtuu aina lääkärin suunnitelman mukaisesti ja voi olla lääkkeellistä tai lääkkeetöntä hoitoa.

Sovatekin tuottamat päihdehuollon erityispalvelut sisältävät tällä hetkellä päihdelääketieteen poliklinikan ja osaston palveluita.

Päihdelääketieteen poliklinikan tarjoamat palvelut:

- vieroitushoidon tarpeen arviointi ja suunnittelu
- opioidiriippuvuuden ja -korvaushoidon tarpeen arvioinnit ja hoidon toteutus
- kuntouttavat palvelut yksilö- ja ryhmämuotoisena
- toiminnalliset riippuvuudet; arviointi ja hoito
- arviointi- ja tutkimuspalvelut
- raskaana olevien päihdeäitien hoito
- ajoterveyssurannat
- työparityöskentely kokemusasiantuntijoiden kanssa
- koulutus- ja konsultaatiopalvelut

Päihdelääketieteen osaston tarjoamat palvelut:

- alkoholivieroitushoidot (3-7 vrk)
- arviointi- ja tutkimusjaksot (5-14 vrk)
- lääke- /huumevieroitusjaksot (2-4 vko)
- korvaushoidon jaksot (3-4 vko)

Lisäksi Jyväskylän kaupunki oli kilpailuttanut terveysneuvontapalvelut huumeidenkäyttäjille vuonna 2019 (PETU 229699); palveluntuottajaksi oli valittu Sovatek- säätiö 31.5.2019 tehdyllä hankintapäätöksellä 9/2019 (diaari D/1547/02.08.00.00/2019). Palvelu tunnetaan paremmin matalan kynnyksen terveysneuvonta Visiittinä (kiinteän ja liikkuvan pisteen palvelut). Palvelua tarjotaan Sovatekin tiloissa (Keskussairaalantie 20 B 40620 Jyväskylä) sekä liikkuvassa yksikössä: Visiitti liikkuva terveysneuvontapalvelu-matkailuauto.

Aluehallitus

Jyväskylän kaupunki on kilpailuttanut Selviämisasemapalvelun vuonna 2018 (PETU 198256); palveluntuottajaksi oli valittu Sovatek- säätiö 9.11.2018 tehdyllä hankintapäätöksellä 59/2018 (diaari D/2992/02.08.00.00/2018). Selviämisasemapalvelu järjestetään Lain päihtyneiden käsittelystä (8.6.1973/461) mukaisesti. Lain 2§ edellyttää, että henkilö, joka on päihtymyksen vuoksi otettu kiinni poliisilain (872/2011) tarkoituksella ja joka ei käyttäytymisellään aiheuta vaaraa muiden henkilöiden turvallisuudelle, on poliisin toimitettava päihtyneiden selviämisasemalle tai muuhun hoitopaikkaan, jollei päihtyneestä voida huolehtia muulla tavoin. Sosiaali- ja terveysministeriö on selvityksessään (2009:3) esittänyt, että päihtyneiden selviämis- ja ensihoito järjestetään suurimmissa kunnissa erillisillä selviämis- ja ensihoitoasemilla. Selviämisasema toimii sosiaalihuoltolain perusteella, joten siellä ei toteuteta hoidollisia toimenpiteitä.

Talouden tunnusluvut

Tällä hetkellä Keski-Suomen hyvinvointialue maksaa Sovatekille sen tuottamista palveluista avo- ja osastopalveluista 271 441 €/kk eli vuositasolla 3 257 289 €. Lisäksi terveysneuvontapalvelu Visiitistä hyvinvointialue maksaa 10 085,51 €/kk. Tämän lisäksi hyvinvointialue maksaa Visiitin tarvitsemat hoitotarvikkeet. Selviämisaseman kustannukset ovat noin 400 000 €/vuosi. Myös laboratoriokustannuksia Visiitin ja erityispäihdeyksikön palvelusta siirtyy hyvinvointialueelle.

Kehittämisnäkökulma

Laaja-alaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen avosairaanhoidon mielenterveys- ja päihdepalveluiden tavoitteena on tarjota perustason palvelua yli 18-vuotiaille. Mielenterveys- ja päihdepalvelut järjestävät vastaanottopalveluita koko Keski-Suomen maakunnan alueella (21 kuntaa, noin 250 000 asukasta). Jämsän toiminnot siirtyvät osaksi hyvinvointialueen toimintaa vuonna 2025.

Palvelut (mielenterveys- ja päihdehoito) on yhdistetty, jotta asiakkaan/potilaan asioita voidaan hoitaa paremmin kokonaisuutena. Keskeistä on avohoitopainotteisuus, omien perustason palvelujen ensisijaisuus sekä laitoshoidon tarpeen vähentäminen avohoitopalveluita ja palvelukokonaisuutta kehittämällä. Tavoitteena on myös vertaistuen ja kokemusasiantuntijuuden vahvistaminen kaikissa mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Ehkäisevä työ on keskeistä kaikessa kehittämisessä.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut tuottaa itse keskisuomalaisien tarvitsemia päihdepalveluita, koordinoi osaltaan päihdehuollon kokonaisuutta yhteistyössä

Aluehallitus

sosiaalipalveluiden kanssa ja ostaa omaa toimintaansa täydentäviä palveluita.

Päihde- ja mielenterveyslain uudistuksessa (Mielenterveys- ja päihdelainsäädännön uudistus - Sosiaali- ja terveysministeriö (stm.fi)) painotetaan terveyden- ja sosiaalihuollon tiivistä yhteistyötä päihdeasiakkaiden hoidon järjestämiseksi avopalveluissa, kuten sosiaalinen tuki, vieroitushoito, terapeutin tuki ja kuntoutus. Laitoskuntoutusta/laitosvieroitushoitoa tarjotaan henkilölle, jolle avohoidon palvelut eivät ole tarkoituksenmukaisia. Raskaana olevalla päihteiden käyttäjällä on oikeus saada välittömästi riittävät päihteettömyyttä tukevat sosiaali- ja terveyspalvelut. Vieroitushoidossa taas keskitytään vieroitusoireiden hoitamiseen sekä päihteidenkäytön keskeyttämiseen. Lisäksi päihdehuoltoon kuuluvat mm. sosiaalitoimen mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut ja päiväkeskus.

Opioidikorvaushoidon toteutus

Jatkossa Keski-Suomen hyvinvointialueen laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut tuottavat itsenäisesti lakien ja asetusten mukaisia opioidikorvaushoidon hoidon tarpeen arviota, diagnostiikkaa ja lääkehoitoa itsenäisesti ja erityispalveluiden kanssa yhteistyössä. On tarpeen suunnitella koko hyvinvointialuetta kokeva korvaushoitoa koskeva prosessi, jota voidaan viedä käytänteisiin.

Korvaushoitoon hakeutumisen tulisi toteutua matalalla kynnyksellä ja lähellä potilaan kotipaikkaa. Sote-keskuksissa työskentelevät sairaanhoitajat ja muut ammattilaiset voivat yhdessä kartoittaa potilaan hoidon ja palvelun tarpeen sekä aloittaa diagnostiikkaan vaadittavat selvittelyt. Tämän jälkeen mahdollisen diagnostiikan sekä lääkehoidon aloitus tulisi tapahtumaan erityispalveluiden järjestämissä osastopalveluissa. Potilaan tilanteen ja lääkehoidon ollessa stabiilissa tilanteessa hoidon tulee siirtyä perustason palveluihin, joka käypähoiton hengen mukaisesti tulisi tapahtua mahdollisimman lähellä hänen asuin paikkaansa.

Potilaalle tarjotaan peruspalveluista lääkehoito, psykososiaalinen tuki, sekä laaditaan laaja-alaisesti hoito- ja kuntoutussuunnitelma. Hänelle tulee järjestää aikuissosiaalityön tukea tarvittaessa ja kartoitettava esimerkiksi kuntoutukselliset tarpeet.

Erityispalveluja voidaan käyttää hoidon tukena, jos potilaan tilanne vaatii sitä tai omissa palveluissa hoidon järjestäminen ei ole olosuhteiden takia mahdollista tai turvallista. Tämä voi olla esimerkiksi osastovieroitusta tai lääkärinkonsultaatiota.

Aluehallitus

Opioidikorvaushoidon lääkehoidon ja psykososiaalisen tuen turvallinen ja laadukas toteuttaminen perustasolla vaatii resursseja, jotka voidaan mahdollistaa säästöillä, joita luodaan, kun yllä mainitut palvelut tuotetaan itse ja jätetään kilpailutuksen ulkopuolelle.

Tällä hetkellä kuvatut potilasmäärät vaativat henkilötyövuoden lisäämistä suoraan yllä mainittuihin palveluihin; resurssitarvetta arvioidaan toiminnan tarpeen mukaisesti. Palvelut tarvitsevat sairaanhoitajatyötä lääkehoidon turvalliseen toteuttamiseen. Koko hyvinvointialueen kattavaa päihdekoordinaatiota tarvitaan korvaushoidon ja päihdekuntoutuksen osalta.

Prosessikuvaus mahdollisesta hoidon toteuttamisesta perustasolla

- Kilpailutuksen ulkopuolelle jää terveyspalvelu Visiitti. Tuon palvelun sote-asetat tuottavat lähipalveluina yhdessä kunnille jäävän ehkäisevän päihdetyön kanssa.
- Toiminnallisten riippuvuuksien hoito jää perustasolle.
- Ajoterveyteen liittyvät seurannat ja lausunnot tehdään perustasolla, mutta ajoterveyteen liittyvät konsultaatiot ohjataan erityispalveluihin.

Strategiajohtajan ehdotus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta:

1. käsittelee kokouksessaan päihdepalveluiden kilpailutusta ja käy valmistelevan keskustelun asiasta.
2. esittää aluehallitukselle päihdepalvelujen kilpailutuksen käynnistämistä. Hankinnan kohteena ovat:
 - osastopalvelut: opioidikorvaushoidon aloitukset/vieroitukset
 - lääkäripalvelut: diagnostiikan tarkennus, konsultaatiot
 - selviämisasema
 - laitostuntoutusjaksot (sisältäen myös päihdeäidit)

Aluehallitus

- mahdollisesti avohoitopalvelut siltä osin, mitä perustasolla ei voida itse toteuttaa (tarkentuu kevään 2023 aikana ennen kilpailutuksen käynnistymistä).

Päätös

1. Lautakunta kävi valmistelevan keskustelun ja evästi jatkovalmistelua seuraavasti:
 - palvelusetelin käytön mahdollisuuden arviointi kilpailutuksen kohteena olevien palveluiden järjestämiseksi
 - opioidikorvaushoidosta tarkempi suunnitelma ja kuvaus henkilöstön osallistamisesta suunnitelmaan
2. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkitään tiedoksi: asian käsittelyn aikana Jari Colliander poistui klo 15.44 ja Anne Kovanen klo 16:40.

Aluehallitus 18.4.2023 § 130

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää käynnistää päihdepalvelujen kilpailutuksen huomioiden työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan esittämät evästyksiset valmisteluun.

Hankinnan kohteena ovat:

- osastopalvelut: opioidikorvaushoidon aloitukset/vieroitukset
- lääkäripalvelut: diagnostiikan tarkennus, konsultaatiot
- selviämisasema
- laituskuntoutusjaksot (sisältäen myös päihdeäidit)
- mahdollisesti avohoitopalvelut siltä osin, mitä perustasolla ei voida itse toteuttaa (tarkentuu kevään 2023 aikana ennen kilpailutuksen käynnistymistä).

Asian kokouskäsittely:

Aluehallitus kävi keskustelun asiasta ja evästi jatkovalmistelua samoin kuin työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta:

- opioidikorvaushoidosta tarkempi suunnitelma ja kuvaus henkilöstön osallistamisesta suunnitelmaan;
- avohoitopalvelujen kokonaisuuden selkeyttäminen;
- listatekstiin tarkennus potilasmäärien vaadituista henkilötyövuosista.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Kaisa Garedeu poistui esteellisenä (yhteisöjäävi) asian käsittelyn ajaksi ja hänen varajäsenensä Jukka Haaparanta osallistui kokoukseen klo 17.01 alkaen. Jani Kokko poistui kokouksesta klo 17.27. Lisäksi Kaisa Garedeu ilmoitti

Aluehallitus

poistuvansa tässä vaiheessa kokonaan kokouksesta klo 17.27.

Aluehallitus piti kokoustaon klo 17.50-17.55

Aluehallitus

§ 131 Huhtasuon avosairaanhoidon palvelujen kilpailuttaminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/921/06.00.00/2023**Aiempi käsittely:**

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 5.4.2023 § 15

Valmistelija(t) Jari Raudasoja, p. 014 266 95904, Ilkka Käsmä, p. 050 522 0486, Anne Kirmanen, p. 050 368 0241**Selostus asiasta****Huhtasuon avosairaanhoidon palveluiden kilpailuttaminen**

Huhtasuon terveysaseman avosairaanhoidon toiminta kilpailutettiin ja hankintapäätös tästä tehtiin 10.9.2020. Kilpailutuksen voitti Pihlajalinna Oyj ja sopimus allekirjoitettiin 26.10.2020. Pihlajalinna aloitti toiminnan terveysasemalla 1.12.2020. Sopimus oli alkuun määräaikainen 3 vuoden jaksolle, jona aikana sopimuksen irtisanominen oli mahdollista 9 kuukauden irtisanomisajalla. Terveysaseman henkilökunta siirtyi yksityisen palvelutuottajan palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteella. Pihlajalinna irtisanoi palvelusopimuksen 22.2.2023 siten, että 3.12.2023 on viimeinen sopimuksen voimassaolo päivä.

Avosairaanhoidon Huhtasuon vastaanotto toiminta, hankittavien palveluiden taustaa ja palvelunkuvaus

Huhtasuon terveysaseman palvelualueella asuu noin 9 500 asukasta. Huhtasuon väestön erityispiirteinä korostuvat monikulttuurisuus ja sosiaalityön suuri tarve. Huhtasuo sijaitsee noin 6 kilometriä Jyväskylän keskustasta. Hyvinvointialueella on kuntataajamassa vastaanottotilat osoitteessa Nevakatu 1.

Vastuuväestön määrä
Tammikuu 2023

Ikä	
0- 6	570
7 - 64	6581
65 - 74	1197
75 - 84	785

Aluehallitus

85 -	215
Yhteensä	9348

Terveysasemalla on päiväaikainen kiirevastaanotto toiminta sekä ajanvarauksella tapahtuva kiireettömän hoidon toiminta. Palveluaika on ollut arkisin klo 8-16.

Huhtasuon terveysaseman toimintamallina oli ennen edellistä kilpailutusta ns. hoitajajoukkumalli, jossa henkilöstörakenne oli muutettu hoitajapainotteiseksi. Sairaanhoidajia oli nimetty ns. aluehoitajiksi, jolloin he olivat lääkäreiden työpareina sekä osa sairaanhoidajista toimi puhelin- ja vastaanottopalveluissa toteuttaen itsenäistä vastaanotto toimintaa. Tästä huolimatta terveysasema kärsi kroonisesta työvoimapulasta etenkin lääkäri työn osalta ja potilaiden hoitoon pääsyssä oli suuria ongelmia. Tämän ja ulkoisen palvelutuottajatoiminnan positiivisten kokemusten perusteella terveysaseman avosairaanhoidon toiminta päätettiin kilpailutuksen kautta siirtää yksityisen palvelutuottajan hoidettavaksi.

Huhtasuon avosairaanhoidon palveluiden kilpailuttamisella pyrittiin ennen kaikkea parantamaan kuntalaisten hoitoon pääsyä. Tavoitteena oli hankkia palvelu ulkopuoliselta palvelutuottajalta siten, että hoitoon pääsy helpottuu vuosien epävarman tilanteen jälkeen. Kilpailutuksessa palveluiden saatavuudelle asetettiin kriteerit, jotka takasivat mm. hoitoon pääsyn aikarajat. Hoidon laatuvaateisiin kiinnitettiin huomiota kilpailutuksen kriteereissä ja laatuvaateiden toteutumista seurattiin sopimuskaudella.

Malli perustui Korpilahden, Tikkakosken ja Säynätsalon avosairaanhoidon kilpailutuksessa käytettyihin kriteereihin. Sivovien kriteereiden käyttöönoton myötä hoitoon pääsy toimipisteissä on nopeutunut ja hoidon saatavuus parantunut. Taso on pystytty säilyttämään koko sopimuskauden ajan. Laadullisesti toiminnassa ei ole ollut moitittavaa. Laatupanttimenettely kannustaa palveluntuottajaa myös laadun omavalvontaan ja ylläpitämiseen.

Kilpailutuksen avulla hankittavat palvelut sisältävät terveydenhuoltolaissa (1326/2010) esitetyistä toiminnoista erityisesti perusterveydenhuollon virka-aikaisen avosairaanhoidon ja kiirevastaanoton sekä näiden yhteydessä tapahtuvan terveyden edistämisen, potilaiden ohjauksen, terveysneuvonnan ja terveystarkastukset. Neuvola- ja kouluterveydenhuollon palvelut tuotetaan asetuksen 338/2011 mukaisesti. Myös terveysaseman väestön kotisairaanhoidon lääkäripalvelut, perusterveydenhuollon mielenterveys- ja päihdepalvelut ja osallistuminen tavanomaiseen verkostotyöhön eri toimijoiden kanssa kuuluvat hankittavaan palveluun.

Hankinnan korvauserusteiden nykytilankuvaus

Aluehallitus

Yksityinen palveluntuottaja on saanut korvauksen toiminnastaan kapitaatiokorvauksen avulla. Laatupantin osana ovat lääketieteellinen hoito, hoitoon pääsyajan seurata, NPS-kyselyn ja päivystyksen- ja lähetemäärien seuranta. Laskutus tapahtuu kerran kuukaudessa palveluntuottajan laskutuksen perusteella. Korvausmäärää on tarkennettu väestömuutosten perusteella. Yksityisen palveluntuottajan toimintaa on seurattu säännöllisesti seurantakokousten avulla neljä kertaa vuodessa. Toimintaan on oltu pääsääntöisesti tyytyväisiä.

Kustannukset

Huhtasuon alueen oman toiminnan kustannuksista johdettu kapitaatiohinta selviää alla olevasta laskelmasta. Kapitaatiokorvaus on laskettu keskimääräisenä iänmukaisen korvauksena terveysaseman käyntien perusteella. 10% korvauksesta on ollut sidottuna laatupantteihin, joilla on kannustettu ulkoista palveluntuottajaa laadukkaaseen ja asianmukaiseen toimintaan. 3kk välein tarkastettava väestövastuu on myös määritellyt kokonaiskapitaatiota.

Ikäryhmä	Väestö	Ikäryhmä-kohtainen kapitaatiohinta	Kapitaatio-kerroin	Korvaus / vuodessa
0 - 6	638	102,22	0,718	65 215,44
7 - 64	6 750	112,47	0,790	759 173,04
65 - 74	1 219	224,18	1,574	273 273,71
75 - 84	559	315,20	2,213	176 196,77
85 -	178	282,26	1,982	50 242,72
Yhteensä	9 344	142,40	1	1 330 599,50

Palveluntuottajalle vuosittain maksettava korvaus on 1.330.599,50 €.

Kuukausittainen palveluntuottajalle maksettava korvaus on 1.330.599,50 € / 12 kuukautta = 110.883,29 €.

Ostolääkäritoiminta on ainakin kaksi kertaa kalliimpaa kuin oma tuotanto. Myös ostolääkäreiden saatavuus on rajallinen eikä tällä järjestelyllä voida taata tasaista avosairaanhoidon palvelutuotantoa, saati turvata hoidon jatkuvuutta. Ostolääkäritoiminnan hinta vuositasolla on noin 250 000 €/lääkäri ja tämä tarkoittaa Huhtasuon osalta noin 1 miljoonan euron kustannustasoa.

Huhtasuon terveysaseman avosairaanhoidon toiminnan jatkaminen

Irtisanomisen perusteella toiminnan jatko on otettava uuteen tarkasteluun 4.12.2023 alkaen. Toiminta voidaan järjestää joko omana toimintana tai

Aluehallitus

järjestää uusi kilpailutus ja hankkia ulkoinen palvelutuottaja turvaamaan väestön avosairaanhoidon palvelut.

Palvelun järjestäminen omana toimintana

Oman toiminnan järjestämisen suurimpana esteenä on edelleen lisääntyneet haasteet työvoiman saatavuuteen liittyen. Edelliseen kilpailutukseen nähden työvoiman saatavuus on edelleen heikentynyt ja myös hoitohenkilökunnan saatavuus on aikaisempaa huonompi. Huhtasuon terveysaseman maine lääkäri työvoiman keskuudessa on todella heikko, jonka johdosta omatoiminnan osalta on erittäin todennäköistä, että lääkäri työvoima jouduttaisiin hankkimaan ostolääkärisopimuksin. Tutkimusten mukaan hoidon jatkuvuudella voidaan vaikuttaa suoraan syntyviin kustannuksiin, jolloin ostolääkäritoiminnan kautta syntyy riski myös hoidon kustannustason nousuun. Oman palvelutuotannon osalta Huhtasuo on siten riskialtista toimintaa, johon liittyy riski kustannusten nousuun ja hoidon laadun heikentymiseen.

Palvelun järjestäminen ulkoistuksen avulla

Huhtasuon avosairaanhoidon toiminnan ulkoistamisella voidaan avosairaanhoidon vastaanotto toiminnan saatavuutta parantaa ja turvata osaavan henkilöstön rekrytointi ja kustannusten hallinta.

Hankittavat palvelut järjestetään ensisijaisesti lähipalveluna Tilaajan osoittamassa tilassa.

Tiloihin liittyvistä vastuista sovitaan erikseen Palveluntuottajan kanssa erillisellä tilojen käyttöoikeussopimuksella. Tilat annetaan Palveluntuottajan käyttöön kalustettuna (kiintokalusteet), mutta Palveluntuottaja voi halutessaan tuoda toimitiloihin myös omia kalusteitaan.

Sopimuskaudella Tilaaja ja Palveluntuottaja voivat yhteisesti sopien neuvotella siitä, että Palveluntuottaja voi tuottaa Huhtasuon vastuuväestölle vastaanottopalveluita myös muissa kuin Tilaajan Palveluntuottajalle osoittamissa tiloissa. Neuvotteluihin voidaan ryhtyä esimerkiksi, jos asiakastarve/-määrä edellyttää palveluntuottamista muissa tiloissa.

Huhtasuon avosairaanhoidon ulkoistamisella on pystytty turvaamaan alueen asukkaille laadukkaat terveyspalvelut lähipalveluna. Ulkoinen palveluntuottaja on pystynyt mittausten mukaan parantamaan alueen asukkaiden hoitotasapainoa kansansairauksien osalta.

Aluehallitus

ehdotus

1. käsittelee kokouksessaan Huhtasuon soteaseman kilpailutusta ja käy valmistelevan keskustelun asiasta.
2. esittää aluehallitukselle Huhtasuon soteaseman kilpailutuksen käynnistämistä nykyisen laajuisena.

Päätös

1. Lautakunta kävi valmistelevan keskustelun ja evästi jatkovalmistelua seuraavasti:
 - osana hankintaprosessia olisi hyvä ottaa huomioon hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulma.

2. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkitään tiedoksi: asian käsittelyn aikana Jorma Poti poistui klo 17:10 ja asian käsittelyn jälkeen Jari Raudasoja poistui klo 17:30.

Aluehallitus 18.4.2023 § 131

Hyvinvointialue- johtajan ehdotus

Aluehallitus päättää käynnistää Huhtasuon soteaseman kilpailutuksen nykyisen laajuisena huomioiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulman.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 132 **Sosiaalityöntekijän viran perustaminen aikuisten sosiaalipalveluiden palveluyksikköön**

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1171/01.01.00.00/2023

Aluehallitus 18.4.2023 § 132

Valmistelija(t) Margarita Goda-Savolainen p. 050 465 2605, Laura Vanttinen, p. 050 347 1022

Selostus asiasta Laissa hyvinvointialueesta (611/2021) luvussa 11 säädetään henkilöstöstä. Lain 92 §:n mukaan hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilöstö on virkasuhteessa tai työsopimussuhteessa hyvinvointialueeseen. Virkasuhteesta ja työsopimussuhteesta sekä virka- ja työehtosopimuksista hyvinvointialueella säädetään erikseen.

Tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Tällaista tehtävää varten perustetaan virka.

Julkista valtaa käytetään:

- tehtävissä, joissa tehtävän suorittaja voi lakiin perustuvan toimivaltansa perusteella yksipuolisesti päättää toisen edusta, oikeudesta tai velvollisuudesta;
- tehtävissä, joissa tehtävän suorittaja voi lakiin perustuvan toimivaltansa nojalla yksipuolisesti antaa toista velvoittavan määräyksen tai muulla tavalla tosiasiallisesti puuttua toisen etuun tai oikeuteen;
- tehtävässä, johon kuuluu esittelyä kunnallisessa päätöksentekoprosessissa;
- tehtävässä, jossa käytetään kunnan delegoitua päätösvaltaa;
- valmistelutoimenpiteissä, joilla on merkittävä vaikutus julkisen vallan käyttöä koskevaan päätöksentekoon

Laaja-alaisen sotekeskuksen aikuisten sosiaalipalveluihin on tarpeen perustaa sosiaalityöntekijän virka

Hyvinvointialueella on vastuu järjestää hoiva, huolenpito ja kasvatus ilman huoltajaa Suomeen saapuneille oleskeluluvan saaneille, alaikäisille pakolaisnuorille sekä nuorille, joille on myönnetty tilapäistä suojelua ja joilla on kotikuntalain mukainen kotikunta (laki kotoutumisen edistämisestä 27§, 28§). Keski-Suomen hyvinvointialueella palvelu järjestetään perheryhmäkodissa. Perheryhmäkotiin sijoitettavat nuoret ovat pääsääntöisesti 15 vuotta

Aluehallitus

täyttäneitä ja asuvat perheryhmäkodissa, kunnes he täyttävät 18 vuotta tai heidän huoltajansa saapuu Suomeen.

Keski-Suomessa ei ole tällä hetkellä toiminnassa olevaa kotoutumislain mukaista perheryhmäkotia. Keski-Suomen ELY-keskuksen pyynnöstä hyvinvointialue aloitti perheryhmäkodin kilpailutuksen helmikuussa 2023. Perheryhmäkoti tulee sijoittumaan aikuisten sosiaalipalveluiden palveluysikköön. Keski-Suomen ELY-keskuksen antamien tietojen mukaan ensimmäiset 14 nuorta siirtyy Jyväskylässä olevasta Migrin ylläpitämästä ryhmäkodista perheryhmäkotiin kesäkuussa 2023.

Shl 42§:n mukaan erityistä tukea tarvitsevalle lapselle/nuorelle tulee nimetä omatyöntekijä, jolla on sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettu sosiaalityöntekijän pätevyys. Tehtävään kuuluu julkisen vallan käyttö. Hyvinvointialueen tulee osoittaa omatyöntekijän tehtävään virkasuhteinen sosiaalityöntekijä.

Sosiaalityöntekijän henkilöstökustannukset korvataan Kotoutumislain 28 §:n 2 momentin mukaisesti siltä osin, kun kyseessä on kotoutumislain mukainen tuki alaikäisenä ilman huoltajaa tulleelle lapselle tai nuorelle. Korvaukset haetaan KEHA-keskukselta. Arvioitaessa sosiaalityöntekijän kohtuullista asiakasmäärää voidaan sitä verrata lastensuojelun sosiaalityöntekijän asiakasmitoituksiin. Noin 30 lasta voidaan pitää täysipäiväisen työntekijän kohtuullisena asiakasmääränä. ELY-keskus on arvioinut perheryhmäkotia tarvitsevien nuorten määrän olevan tämän hetken tiedon mukaan 14 nuorta.

Perustettavaksi esitetty sosiaalityöntekijän virka täytetään alkuun puolikkaana, jonka palkkakustannukset voidaan hakea edellä esitetyn mukaisesti korvauksena. Tarpeen kasvaessa virka voidaan täyttää kokonaisuena.

Virassa toimiessa sosiaalityöntekijällä on Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalvelujen toimintasäännön mukaisesti laajat päätöksentekomahdollisuudet. Viran kelpoisuusvaatimuksena on sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 3 §:n ja 7 §:n mukainen sosiaalialalle soveltuva ylempi korkeakoulututkinto.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 47

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus perustaa aikuisten sosiaalipalveluiden palveluysikköön toistaiseksi voimassa olevan sosiaalityöntekijän viran 1.6.2023 alkaen edellä esitetyn mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

Aluehallitus

§ 133

Sosiaaliohjaajien, työkykykoordinaattoreiden ja palveluohjaajan virkojen perustaminen aikuisten sosiaalipalveluiden palveluyksikköön

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1193/01.01.00.00/2023

Aluehallitus 18.4.2023 § 133

Selostus asiasta

Laissa hyvinvointialueesta (611/2021) luvussa 11 säädetään henkilöstöstä. Lain 92 §:n mukaan hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilöstö on virkasuhteessa tai työsopimussuhteessa hyvinvointialueeseen. Virkasuhteesta ja työsopimussuhteesta sekä virka- ja työehtosopimuksista hyvinvointialueella säädetään erikseen.

Tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Tällaista tehtävää varten perustetaan virka.

Julkista valtaa käytetään:

- tehtävissä, joissa tehtävän suorittaja voi lakiin perustuvan toimivaltansa perusteella yksipuolisesti päättää toisen edusta, oikeudesta tai velvollisuudesta;
- tehtävissä, joissa tehtävän suorittaja voi lakiin perustuvan toimivaltansa nojalla yksipuolisesti antaa toista velvoittavan määräyksen tai muulla tavalla tosiasiallisesti puuttua toisen etuun tai oikeuteen;
- tehtävässä, johon kuuluu esittelyä kunnallisessa päätöksentekoprosessissa;
- tehtävässä, jossa käytetään kunnan delegoitua päätösvaltaa;
- valmistelutoimenpiteissä, joilla on merkittävä vaikutus julkisen vallan käyttöä koskevaan päätöksentekoon (vastuullinen valmistelu).

Laaja-alaisen sotekeskuksen aikuisten sosiaalipalveluiden palveluyksikössä on tarpeen muuttaa kuntouttavan työtoiminnan sosiaaliohjaajien (4htv), palveluohjaajan (1htv) sekä työkykykoordinaattoreiden (2hyv) määräaikaiset virat vakituisiksi virkasuhteiseksi. Pohjalla on työntekijöiden vakituiset työsuhteet.

Laaja-alaisen sotekeskuksen aikuisten sosiaalipalveluiden kuntouttavan työtoiminnan tiimissä on 1 palveluohjaajan, kaksi työkykykoordinaattorin ja 4 sosiaaliohjaajan määräaikaista virkasuhdetta. Määräaikaiset virat ovat siirtyneet Jyväskylän kaupungilta ja pohjalla on työntekijöiden vakituiset

Aluehallitus

työsuhteet, jotka on muutettu määräaikaisesti viroiksi 30.6.2023 saakka. Sosiaalihuoltolain mukaisen kuntouttavan työtoiminnan järjestämisen vastuu siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

Perusteet palvelussuhteiden jatkumiselle virkoina on edelleen tarpeen, koska kuntouttavassa työtoiminnassa olevien lakisääteisten työtehtävien hoitaminen edellyttää julkisen vallan käyttöä. Tehtävissä toimivilla työntekijöillä on sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 3 §:n ja 8 §:n mukainen pätevyys ja he ovat ilmaisseet suostumuksensa työsuhteiden muutokseen viroiksi. Muutos ei aiheuta palkkakustannusmuutoksia.

Virassa toimiessa sosiaaliohjaajilla, palveluohjaajalla ja työkykykoordinaattoreilla on Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelujen toimintasäännön mukaisesti laajat päätöksentekomahdollisuudet. Viran kelpoisuusvaatimuksena on sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 3 §:n ja 8 §:n mukainen sosiaalialalle soveltuva ammattikorkeakoulututkinto.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 47

Hyvinvointialue- johtajan ehdotus

Aluehallitus perustaa aikuisten sosiaalipalveluiden toistaiseksi voimassa olevat sosiaaliohjaajien (4htv), työkykykoordinaattoreiden (2htv) ja palveluohjaajan (1htv) virat 1.7.2023 alkaen edellä esitetyn mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 134

Valtiovarainministeriön päätös hyvinvointialueille maksettavasta kertakorvauksen ennakkomaksusta VN/29524/2022

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/914/02.05.01.00/2023

Aluehallitus 18.4.2023 § 134

Valmistelija(t) Aija Suntioinen, p. 040 185 9985**Selostus asiasta** Valtion rahoitus hyvinvointialueille määräytyy siten kuin hyvinvointialueiden rahoituksesta annetussa laissa (617/2021) säädetään.

Rahoituslain 35 a §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialueille myönnetty vuoden 2023 rahoitus tarkistetaan kunnilta siirtyvien tehtävien kustannusten osalta vuoden 2022 kuntien palvelukohtaisten tilinpäätöstietojen perusteella. Valtiovarainministeriö on laskenut kertakorvauksesta arvion kuntien Tilastokeskukselle toimittamien vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella. Keski-Suomen hyvinvointialueen osalta arvio kertakorvauksesta on 51,3 miljoonaa euroa.

Rahoituslain 35 a §:n 2 momentin mukaan kertakorvauksesta maksetaan hyvinvointialueille etukäteen koko maan tasolla 150 miljoonaa euroa viimeistään toukokuussa 2023. Hyvinvointialuekohtaisen lopullisen kertakorvauksen määrä tarkentuu vielä vuoden 2023 aikana. Lopullisessa laskelmassa otetaan huomioon myös keväällä 2023 maksettu ennakkomaksu. Lopullinen kertakorvaus maksetaan tammikuussa 2024.

Valtiovarainministeriö on 21.3.2023 tehdyllä päätöksellä myöntänyt kertakorvauksen ennakkomaksuna Keski-Suomen hyvinvointialueelle 12 875 346 €. Rahoitus on maksettu hyvinvointialueelle 3.4.2023. Valtiovarainministeriön päätös on liitteenä.

Keski-Suomen hyvinvointialueen talousarvion kokonaisuus ja talousarviossa huomioitava rahoitus tullaan tarkistamaan keväällä 2023 talousarviossa kuvatulla tavalla. Arvio kertakorvauksesta huomioidaan valtiovarainministeriön laskelmien mukaisesti talousarviomuutoksen valmistelussa ja tarvittavat talousarviomuutokset esitetään päätöksentekoon tässä yhteydessä.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus merkitsee tiedoksi kertakorvauksen ennakkomaksun vuodelle 2023 ja päättää että ei hae oikaisua valtiovarainministeriön päätökseen.

Aluehallitus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Valtiovarainministeriön maksatuspaatos VN_2952_2022
liite_1_maksuerittely
liite_2_oikaisuvaatimusohje

21.3.2023

Hyvinvointialueille

PÄÄTÖS HYVINVOINTIALUEILLE MAKSETTAVASTA KERTAKORVAUKSEN ENNAKKOMAKSUSTA

Asia

Valtion rahoitus hyvinvointialueille määräytyy siten kuin hyvinvointialueiden rahoituksesta annetussa laissa (617/2021, jäljempänä rahoituslaki) säädetään.

Hyvinvointialueille myönnettiin rahoituslain mukaista yleiskatteellista rahoitusta varainhoitovuodelle 2023 yhteensä 22 494 560 512 euroa. Rahoituksen taso perustui rahoituslain 34 §:n 1 momentin mukaan kunnilta hyvinvointialueille siirtyvien sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien kustannusten vuoden 2022 kuntien talousarviotietojen perusteella laskettuun yhteismäärään, jota tarkistettiin rahoituslain 7-9 §:n mukaisesti palvelutarpeen kasvuarvion, hyvinvointialueindeksin ja lakisääteisten tehtävämuutosten perusteella.

Rahoituslain 34 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialueille myönnetty vuoden 2023 rahoitus tarkistetaan vielä kunnilta siirtyvien tehtävien kustannusten osalta vuoden 2022 kuntien palvelukohtaisten tilinpäätöstietojen perusteella.

Rahoituslain 35 a §:n 1 momentin mukaan myös hyvinvointialuekohtainen vuoden 2023 rahoitus korjataan erillisellä kertaluonteisella lisäyksellä tai vähennyksellä (kertakorvaus), jos hyvinvointialueelle vuonna 2023 myönnetyn valtion rahoituksen euromäärä on 35 §:n 6 momentissa tarkoitetun tarkistuksen perusteella ollut hyvinvointialueen alueen kuntien toteutuneita kustannuksia pienempi tai suurempi. Lisäys tai vähennys lasketaan siten, että hyvinvointialueelle vuonna 2023 myönnettyä valtion rahoitusta verrataan euromäärään, joka hyvinvointialueelle olisi myönnetty valtion rahoituksena, jos laskennassa olisi vuoden 2022 kuntien talousarviotietojen sijasta käytetty vuoden 2022 palvelukohtaisia tilinpäätöstietoja. Lisäys tai vähennys on näin saadun erotuksen suuruinen.

Kertakorvauksesta on laskettu arvio kuntien Tilastokeskukselle toimittamien vuoden 2022 tilinpäätösennakkotietojen perusteella. Arvion mukaan kertakorvaus olisi koko maan tasolla noin 594 miljoonaa euroa. Arvio kertakorvauksesta on laskettu vuonna 2023 maksettavan valtion rahoituksen ja vuoden 2022 tilinpäätösennakkotiedoilla vuodelle 2023 lasketun rahoituksen välisen erotuksen perusteella.

Rahoituslain 35 a §:n 2 momentin mukaan kertakorvauksesta maksetaan hyvinvointialueille etukäteen koko maan tasolla 150 miljoonaa euroa viimeistään toukokuussa 2023. Edellä mainittu määrä kohdistetaan hyvinvointialueille kuntien Tilastokeskukselle toimittamien vuoden 2022 sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen nettokustannuskyselyn mukaisten palveluluokkakohtaisten tilinpäätösennakkotietojen perusteella arvioidun kertakorvauksen alueittaisen jakautumisen suhteessa.

Hyvinvointialuekohtaisen lopullisen kertakorvauksen määrä tarkentuu vielä vuoden 2023 aikana. Rahoituslain 35 a §:n 2 momentin mukaisesti lopullisessa laskelmassa otetaan huomioon myös keväällä 2023 maksettu ennakkomaksu ja mahdollinen alueelle vuoden 2023 aikana maksettu lisärahoitus. Lopullinen kertakorvaus maksetaan tammikuussa 2024.

Jos hyvinvointialueen vuoden 2022 ennakkolisten tilinpäätöstietojen perusteella laskettu kertakorvausarvio on negatiivinen, hyvinvointialueelle ei makseta keväällä 2023 ennakkomaksua. Mahdollinen negatiivinen kertakorvaus vähennetään alueen rahoituksesta kokonaisuudessaan vasta tammikuussa 2024, kun lopullinen kertakorvauksen määrä lasketaan kuntien vahvistettujen vuoden 2022 tilinpäätöstietojen pohjalta.

Toimivalta

Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) 25 § ja 35 a §:n 2 momentti.

Päätös

Valtiovarainministeriö myöntää hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) 35 a §:ssä tarkoitettuna vuoden 2023 kertakorvauksen ennakkomaksuna hyvinvointialueille rahoitusta siten kuin tämän päätöksen liitteestä 1 ilmenee. Rahoitus maksetaan hyvinvointialueille 3. päivänä huhtikuuta 2023.

Helsingissä 21. päivänä maaliskuuta 2023

Kuntaministeri

Sirpa Paatero

Finanssiasiantuntija

Roosa Valkama

Oikaisuvaatimusohje	Jos hyvinvointialue on tyytymätön päätökseen valtion rahoituksen tai hyvinvointialueen lisärahoituksen myöntämisestä, saamatta jääneen etuuden suorittamisesta tai perusteettoman edun palauttamisesta, hyvinvointialueella on oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä päätöksen tehneelle viranomaiselle oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa <u>(434/2003)</u> .
Liitteet	Maksuerittely (liite 1) Oikaisuvaatimusohjeet (liite 2)
Tiedoksi	Hyvinvointialueet Helsingin kaupunki Sosiaali- ja terveysministeriö

Liite 1. Maksuerittely

Hyvinvointialue	Maksun suuruus, euroa
Helsingin kaupunki	2 541 589
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	9 000 054
Länsi-Uusimaan hyvinvointialue	7 066 657
Itä-Uusimaan hyvinvointialue	2 549 102
Keski-Uusimaan hyvinvointialue	7 535 862
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	12 134 898
Satakunnan hyvinvointialue	6 736 033
Kanta-Hämeen hyvinvointialue	6 927 373
Pirkanmaan hyvinvointialue	11 556 114
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	5 033 350
Kymenlaakson hyvinvointialue	10 048 189
Etelä-Karjalan hyvinvointialue	2 711 733
Etelä-Savon hyvinvointialue	5 475 663
Pohjois-Savon hyvinvointialue	8 078 992
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	10 553 522
Keski-Suomen hyvinvointialue	12 875 346
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	6 794 108
Pohjanmaan hyvinvointialue	6 457 413
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	2 219 865
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	7 702 390
Kainuun hyvinvointialue	0
Lapin hyvinvointialue	6 001 747
Manner-Suomi yhteensä	150 000 000

Liite 2. Oikaisuvaatimusohje

Valtiovarainministeriön päätökseen voi vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Valtiovarainministeriön oikaisuvaatimukseen antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Viranomainen

Oikaisuvaatimus tehdään valtiovarainministeriölle. Oikaisuvaatimusta koskeva kirjelmä osoitetaan valtiovarainministeriölle ja se on toimitettava määräajassa valtiovarainministeriön kirjaamoon. Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisu-aikaa laskettaessa maksun määräämispäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, määräaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja siinä on ilmoitettava

- oikaisua vaativan nimi ja yhteystiedot
- jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän henkilön nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaan liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- valtiovarainministeriön päätös, johon vaaditaan oikaisua sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä

- päätös, johon oikaisua vaaditaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu valtiovarainministeriölle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamies ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen perille

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa valtiovarainministeriön kirjaamoon henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisessä muodossa. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Postiin oikaisukirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti toimitetun oikaisuvaatimuksen on oltava käsiteltävissä muodossa valtiovarainministeriön vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valtiovarainministeriön kirjaamon virka-aika on kello 8.00 - 16.15.

Valtiovarainministeriön postiosoite PL 28, 00023 Valtioneuvosto
käyntiosoite Ritarikatu 2 B, Helsinki
sähköpostiosoite kirjaamo.vm@gov.fi
puhelin (kirjaamo) 02955 30009
faksi 09160 33123

Aluehallitus

§ 135

Valtionavustuksen myöntäminen ja maksaminen hyvinvointialueen toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen vuosina 2023-2025 VN/9666/2023

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1045/02.05.01.00/2023

Aluehallitus 18.4.2023 § 135

Valmistelija(t) Aija Suntioinen, p. 040 185 9985

Selostus asiasta Eduskunta on 1.3.2023 hyväksynyt hallituksen esityksen vuotta 2023 koskevaksi lisätalousarvioksi (HE 325/2022 vp). Lisätalousarvioon sisältyy 350 miljoonan euron määräraha hyvinvointialueille, HUS-yhtymälle ja Helsingin kaupungille myönnettäviin valtionavustuksiin.

Valtionavustuksen käyttökohteet, avustuksen saajat, valtionavustuksen määrä sekä hyväksyttävät kustannukset on määritelty valtioneuvoston asetuksessa valtionavustuksesta hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen vuosina 2023 - 2025 (433/2023). Asetus on tullut voimaan 27.3.2023 ja on voimassa 31.12.2025 saakka.

Avustus myönnetään hyvinvointialueille laskennallisin määräytymistekijöihin, joita ovat perusosa, asukasmäärä ja järjestämisvastuullisten määrä. Avustusta ei voi käyttää hyvinvointialueen lakisäätöihin tehtäviin, vaan se on tarkoitettu esimerkiksi palveluiden yhtenäistämiseen, palveluverkon uudistamiseen, uusiin digitaalisiin palveluihin tai henkilöstön saatavuuteen ja riittävyyteen liittyviin hankkeisiin.

Valtiovarainministeriö on 29.3.2023 tehdyllä päätöksellä myöntänyt Keski-Suomen hyvinvointialueelle valtionavustusta asetuksen mukaisesti 19 216 766 euroa. Valtionavustusta ei haeta erikseen vaan valtiovarainministeriö on tehnyt samassa yhteydessä maksatuspäätöksen, jonka perusteella valtionavustus on maksettu hyvinvointialueelle 31.3.2023.

Suunnitelmaa valtionavustuksen käytöstä valmistellaan parhaillaan. Keski-Suomen hyvinvointialueen talousarvion kokonaisuus ja talousarviossa huomioitava rahoitus tullaan tarkistamaan keväällä 2023. Saatu valtionavustus huomioidaan talousarviomuutosten valmistelussa.

Aluehallitus

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus merkitsee tiedoksi saadun valtionavustuksen ja päättää että ei hae oikaisua valtiovarainministeriön päätökseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Valtionavustuspäätös VN_9666_2023

29.3.2023

Hyvinvointialueet
Helsingin kaupunki
HUS-yhtymä

VALTIONAVUSTUKSEN MYÖNTÄMINEN JA MAKSAMINEN HYVINVOINTIALUEEN, HELSINGIN KAUPUNGIN JA HUS-YHTYMÄN TOIMINNAN VAKIINNUTTAMISEEN JA KEHITTÄMISEEN VUOSINA 2023–2025

1. Johdanto

Eduskunta on 1.3.2023 hyväksynyt hallituksen esityksen vuotta 2023 koskevaksi lisätalousarvioksi (HE 325/2022 vp). Lisätalousarvioon sisältyy 350 miljoonan euron määräraha hyvinvointialueille, HUS-yhtymälle ja Helsingin kaupungille myönnettäviin valtionavustuksiin. Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen myöntämiseen hyvinvointialueille, HUS-yhtymälle ja Helsingin kaupungille sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymisestä aiheutuviin tilapäisiin kustannuksiin sekä toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen. Avustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).

Valtionavustuksen käyttökohteet, avustuksen saajat, valtionavustuksen määrä sekä hyväksyttävät kustannukset on määritelty valtioneuvoston asetuksessa valtionavustuksesta hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen vuosina 2023–2025 (433/2023). Asetus on tullut voimaan 27.3.2023 ja on voimassa 31.12.2025 saakka.

Edellä mainittu vuoden 2023 lisätalousarvioon sisältyvä määräraha on budjetoitu valtion talousarvion momentille 28.89.33 (Valtionavustus hyvinvointialueiden toiminnan vakiinnuttamisen ja kehittämisen kustannuksiin, kahden vuoden siirtomääräraha). Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen myöntämiseen hyvinvointialueille, HUS-yhtymälle ja Helsingin kaupungille sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymisestä aiheutuviin tilapäisiin kustannuksiin sekä toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen.

Avustus myönnetään valtion talousarvioon varatun määrärahan puitteissa valtionavustuslain 5 §:n 2 momentin mukaisena yleisavustuksena. Yleisavustuksen käyttö on kuitenkin rajattu asetuksen 3 §:n ja tämän valtionavustuspäätöksen mukaisesti vain tiettyyn osaan avustuksen saajan toiminnasta.

2. Myönnetyn valtioavustuksen määrä

Valtiovarainministeriö myöntää valtionavustusta avustusta koskevan asetuksen 4 §:n mukaisesti seuraavasti:

Helsingin kaupunki	18 000 000
HUS-yhtymä	25 000 000
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	11 759 878
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	18 688 836
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	6 651 525
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	9 249 037
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	29 747 238
Satakunnan hyvinvointialue	14 283 565
Kanta-Hämeen hyvinvointialue	12 774 165
Pirkanmaan hyvinvointialue	28 923 272
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	13 139 219
Kymenlaakson hyvinvointialue	10 866 370
Etelä-Karjalan hyvinvointialue	9 191 526
Etelä-Savon hyvinvointialue	11 228 230
Pohjois-Savon hyvinvointialue	17 981 887
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	10 683 248
Keski-Suomen hyvinvointialue	19 216 766
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	13 897 849
Pohjanmaan hyvinvointialue	11 972 175
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	7 374 322
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	25 728 764
Kainuun hyvinvointialue	7 249 385
Lapin hyvinvointialue	16 392 743
Yhteensä	350 000 000 euroa

3. Avustuksen käyttö ja käyttöaika

Valtionavustuslain 13 §:n mukaan valtionavustusta saa käyttää ainoastaan valtionavustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Lisäksi avustuksen saajan on noudatettava, mitä valtionavustuslaissa sekä 8 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään avustuksen käytöstä.

Avustus myönnetään valtion talousarvioon varatun määrärahan puitteissa valtionavustuslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuna yleisavustuksena. Avustuksen myöntämiseksi ja maksamiseksi ei edellytetä avustuksen saajan osallistumista rahoitukseen. Avustusta saa käyttää vain valtioneuvoston asetuksen 433/2023 mukaisiin käyttötarkoituksiin.

Valtionavustuksena myönnettyä rahoitusta ei saa käyttää muihin käyttötarkoituksiin. Avustusta ei saa käyttää käyttötarkoituksiin, joihin käytetään valtionavustusta muilta valtion talousarvion momenteilta tai jotka avustuksen saajan lakisääteisinä tehtävinä tulee kattaa hyvinvointialueita koskevan rahoituslain (617/2023) mukaan määräytyvästä yleiskatteellisesta rahoituksesta.

Valtionavustuksen käyttöön oikeuttavien kustannusten tulee syntyä suoriteperusteiden mukaan viimeistään 31.12.2025. Avustukseen oikeuttavat sellaiset asetuksen 3 §:n ja 6 §:n mukaiset kustannukset, jotka ovat aiheutuneet aikaisintaan 8.3.2023.

Valtionavustusta voidaan käyttää myös valtionavustuslain 7:n § 3 momentissa tarkoitetuilla tavoin.

4. Avustuksen raportointi

Valtionavustuksen saajan on raportoitava valtionavustuksen käytöstä valtiovarainministeriölle. Raportissa tulee osoittaa valtionavustuslain 13 §:n mukaisesti, että avustus on käytetty valtionavustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen.

Avustuksen saajan on järjestettävä kirjanpitoa siten, että avustuksen käyttöä voidaan luotettavasti seurata. Avustuksen käytön raportointi tehdään tasolla, josta luotettavasti ilmenee avustuksen kohdentuminen eri menolajeille, kuten palkat, palkkiot ja muut henkilöstökustannukset sekä vuokrat ja palvelujen ostot. Raportoinnissa pitää myös ilmetä käyttötarkoituksen edellyttämät välttämättömät investointimenot sekä käyttötarkoituksen edellyttämä osakkeiden ja osuuksien hankinta.

Avustuksen mahdolliseen takaisinperintään sovelletaan valtionavustuslain 21 ja 22 §:n säännöksiä. Käyttämättä jäänyt tai liikaa maksettu avustus tai sen osa tulee palauttaa valtiovarainministeriölle viivytyksettä, jos avustusta ei ole käytetty asetuksessa edellytetyllä tavalla.

Valtionavustuksen käyttöä koskevaan raporttiin on liitettävä tilintarkastajan lausunto avustuksen käytöstä. **Valtionavustuslain mukainen raportti avustuksen käytöstä tulee toimittaa valtiovarainministeriölle viimeistään 31.5.2026. Raportti on toimitettava valtiovarainministeriön kirjaamoon joko kirjepostina (Valtiovarainministeriö, PL 28, 00023 Valtioneuvosto) tai sähköpostina (valtiovarainministerio@gov.fi).**

5. Avustuksen maksatus

Valtionavustuspäätöksen lisäksi valtiovarainministeriö on tänään tehnyt maksatuspäätöksen seuraavasti:

Valtionavustuksen saaja	Tilinumero	Euroa
Helsingin kaupunki	FI06 8000 1200 0626 37	18 000 000
HUS-yhtymä	FI13 5000 0120 4851 48	25 000 000

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	FI90 5000 0120 4813 37	11 759 878
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	FI02 5092 0920 5449 86	18 688 836
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	FI88 8443 2710 0249 71	6 651 525
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	FI03 5092 0920 5049 07	9 249 037
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	FI61 8443 2710 0022 74	29 747 238
Satakunnan hyvinvointialue	FI45 5700 8120 6321 66	14 283 565
Kanta-Hämeen hyvinvointialue	FI05 5680 0020 6053 13	12 774 165
Pirkanmaan hyvinvointialue	FI76 5000 0120 4882 82	28 923 272
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	FI49 8000 1500 6311 07	13 139 219
Kymenlaakson hyvinvointialue	FI20 8179 9710 0348 19	10 866 370
Etelä-Karjalan hyvinvointialue	FI91 5620 0910 0014 51	9 191 526
Etelä-Savon hyvinvointialue	FI94 5271 0420 5000 44	11 228 230
Pohjois-Savon hyvinvointialue	FI27 8443 2710 0024 98	17 981 887
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	FI47 5770 0520 3772 24	10 683 248
Keski-Suomen hyvinvointialue	FI42 5290 0220 7695 80	19 216 766
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	FI40 8443 2710 0025 55	13 897 849
Pohjanmaan hyvinvointialue	FI89 1318 3000 1099 74	11 972 175
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	FI92 5534 0520 1930 08	7 374 322
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	FI89 5741 9820 0000 10	25 728 764
Kainuun hyvinvointialue	FI30 8189 9710 0370 59	7 249 385
Lapin hyvinvointialue	FI29 5645 0020 0364 30	16 392 743
Yhteensä	yhteensä 350 000 000 euroa	

6. Muutoksenhaku

Valtionavustuslain 34 §:n mukaan tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa kuitenkin siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään valtiovarainministeriölle liitteen mukaisesti (liite).

Valtionavustuslain 35 §:n mukaisesti tämä päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Sirpa Paatero

Kuntaministeri

Ville-Veikko Ahonen

Finanssineuvos, muutosjohtaja

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Valtiovarainministeriön päätökseen voi vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Valtiovarainministeriön oikaisuvaatimukseen antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Viranomainen

Oikaisuvaatimus tehdään valtiovarainministeriölle. Oikaisuvaatimusta koskeva kirjelmä osoitetaan valtiovarainministeriölle ja se on toimitettava määräajassa valtiovarainministeriön kirjaamoon.

Oikaisuvaatimus on tehtävä **30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista** [/ maksun määräämistä koskevassa asiassa **kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä**]. Oikaisu-aikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää [/ maksun määräämispäivää] ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, määräaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja siinä on ilmoitettava

- oikaisua vaativan nimi ja yhteystiedot
- jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän henkilön nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaan liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- valtiovarainministeriön päätös, johon vaaditaan oikaisua sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä

- päätös, johon oikaisua vaaditaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu valtiovarainministeriölle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamies ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen perille

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa valtiovarainministeriön kirjaamoon henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisessä muodossa. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Postiin oikaisukirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti toimitetun oikaisuvaatimuksen on oltava käsiteltävässä muodossa valtiovarainministeriön vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valtiovarainministeriön kirjaamon virka-aika on kello 8.00 - 16.15.

Valtiovarainministeriön

postiosoite
käyntiosoite
sähköpostiosoite
puhelin (kirjaamo)
faksi

PL 28, 00023 Valtioneuvosto
Ritarikatu 2 B, Helsinki
kirjaamo.vm@gov.fi
02955 30009
09160 33123

Aluehallitus

§ 136

Oikaisuvaatimus järjestöavustuspäätöksestä

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1003/00.02.01/2023

Aluehallitus 18.4.2023 § 136

Valmistelija(t) Nina Peränen, p. 050 5946783**Selostus asiasta**

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto on kokouksessaan 29.11.2022 (§ 356) hyväksynyt Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuusohjelman ja sen liitteet, eli järjestöyhteistyöasiakirjan ja palveluntuottajayhteistyöasiakirjat. Järjestöyhteistyön asiakirja on nimeltään "Järjestöyhteistyön periaatteet Keski-Suomen hyvinvointialueella" ja sen liitteenä on avustusohje, joka ohjaa toiminta-avustusten myöntämistä.

Toiminta-avustukset myönnetään hyväksytyn avustusohjeen mukaan vuosittain Keski-Suomen hyvinvointialueen toimintasuunnitelman mukaiseen toimintaan. Osana avustuspäätöstä hyvinvointialue voi kohdentaa avustuksen esitetyn toimintasuunnitelman tiettyihin osiin tai rajata joitain toimintasuunnitelman osia avustusten ulkopuolelle.

Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminta-avustukset ovat määrärahasidonnainen avustus. Vuodelle 2023 Toiminta-avustusta varattiin talousarvioon 826 000 euroa. Toiminta-avustuksesta on kohdennettu vuoden 2023 talousarviosta 662 800 euroa toiminta-avustuksiin STEA jatkoavustusta hakeville järjestöille. Vuoden 2023 avustuspäätökset perustuivat kunnista saatuihin tietoihin vuoden 2021 myönnettyistä avustuksista ja näin turvasimme siirtymäkauden hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialueen tukemaa toimintaa hyväksytyn avustusohjeen mukaan on:

- Sotepalveluihin kiinnittyvä erityisliikunta- ja kulttuurihyvinvointityö
 - Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kohderyhmilleen tarjoama toiminta ja psykososiaalinen tuki sekä pelastusalan järjestöjen jäsenistölleen tarjoama toiminta
 - Soten lapsiperhepalveluihin kiinnittyvä toiminta
 - Mielenterveys- ja päihdepalveluihin kiinnittyvä toiminta
 - Kriisityö ja kriisiapu
 - Ikäihmisten ja muiden kotona asumisen tukemiseen liittyvä toiminta
 - Sotepalveluihin kiinnittyvä työtoiminnan tukeminen
 - Järjestöjen tarjoama toimintakyvyn tuki sotaveteraaneille ja -invalidille
-

Aluehallitus

- Pelastuslaitoksen toimintaan kiinnittyvä turvallisuus ja varautuminen
- Kylä- ja asukas yhdistysten turvallisuustyö

Toiminnan lisäksi voidaan tukea em. toimintoihin liittyvää kehittämistyötä, ennaltaehkäisevää työtä sekä toimintaan linkittyviä tila- ja tapahtumakustannuksia.

Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminta-avustukset järjestöille olivat haettavissa 13.12.2022-8.1.2023. Aluehallitus myönsi kokouksessaan 24.1.2023 (§ 9) toiminta-avustukset 51 järjestölle niin, että kahdelta järjestöltä pyydettiin lisäselvitys. Aluehallitus hyväksyi kokouksessa 7.3.2023 (§ 65) lisäselvityksen perusteella nämä kaksi järjestöä avustusten saajaksi. 24.1.2023 kokouksen esityksessä avustusta saaviksi järjestöiksi oli teknisen virheen vuoksi jäänyt yksi järjestö pois ja tämä lisättiin 7.3.2023 kokouksessa avustuksen saajaksi.

Sumiaisten Eläkeläiset ry oli hakenyt hyvinvointialueelta 700 euroa järjestöavustusta, jota ei myönnetty. Yhdistyksen toiminta-avustushakemuksessa kuvattiin avustuksen käyttökohteeksi Sumiaisten eläkeläisten kerhotoiminnan ylläpitämisen sekä virkistystoiminnan. Kerhotoiminta sisältää hankehakemuksen mukaan sekä kulttuuri- että liikuntatoimintaa.

Ensisijainen perustelu kielteiselle päätökselle oli, ettei yhdistys ollut saanut vuonna 2022 järjestöavustusta Äänekosken kaupungilta.

Sumiaisten Eläkeläiset ry on laatinut 31.1.2023 päivätyn oikaisuvaatimuksen, joka on vastaanotettu Hyvinvointialueen kirjaamoon 9.2.2023. Oikaisuvaatimus on tavoittanut esittelijän 27.3.2023.

Oikaisuvaatimuksessaan Sumiaisten Eläkeläiset ry pyytää aluehallitusta kumoamaan kielteisen järjestöavustuspäätöksen.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus hylkää Sumiaisten Eläkeläiset ry oikaisuvaatimuksen järjestöavustuspäätöksestä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Oikaisuvaatimus Sumiaisten Eläkeläiset ry

OIKAISUVAATIMUS

Päätös 1/2023, pöytäkirja 24.1.2023

Sumiaisten Eläkeläiset ry:n hakemukseen tuli hylkäävä päätös, koska vuonna 2022 emme saaneet Äänekosken kaupungilta tukea toimitamme.

Puheenjohtajamme sairastuttua emme pystyneet toimittamaan Äänekosken kaupungille v. 2022 hakemuksesta puuttuvia asiapapereita.

Tämä vuoksi pyydämme oikaisuvaatimusta vuoden 2023 päätökseen.

Toimitamme jatkuvuuden kannalta hyvivoitilueen tuki on äärimmäisen tärkeä. Pienellä paikkakunnalla tarjoamme virkistys- ja sosiaalista toimintaa jäsenistöllemme. Suurimmalla osalla jäsenistämme ei ole autoa, jolla pääsisi lähtemään kauemmas, joten omalla paikkakunnalla tapahtuva toiminta on erittäin tärkeää.

Tukea haimme 700 €.

Odotamme myönteistä päätöstänne.oikaisuvaatimukseemme.

Äänekoskella. 31.1.2023

Eila Närhi
sihteeri
puh. 050 3371 380

Aluehallitus

§ 137

Keski-Suomen hyvinvointialueen asiakasmaksut 1.1.2023 alkaen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/177/02.00/2022

Aluehallitus 18.4.2023 § 137

Valmistelija(t) Aija Suntioinen, p. 040 185 9985

Selostus asiasta Aluevaltuusto hyväksyi asiakasmaksujen perusteet kokouksessaan 29.11.2022 ja aluehallitus hyväksyi Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen asiakasmaksujen tarkemmat perusteet ja euromäärät 7.12.2022. Aluehallitus hyväksyi maksuihin joitakin muutoksia ja tarkennuksia kokouksessaan 24.1.2023.

Hyvinvointialueen voimassa olevan hallintosäännön 86 § mukaan aluehallitus päättää hyvinvointialueen järjestämivastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista sekä niiden määräämisestä, alentamisesta ja perimättä jättämisestä. Aluehallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaa alaisilleen toimielimille ja viranhaltijoille.

Asiakasmaksujen tarkennukset ja muutokset

Keski-Suomen hyvinvointialuetta koskevat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut sekä pelastustoimen asiakasmaksut ovat voimassa 1.1.2023 alkaen. Keski-Suomen hyvinvointialueen asiakasmaksuhinnastoon esitetään lisättäväksi ja tarkennettavaksi seuraavia asiakohtia:

- Alle 18-vuotiaalle asiakkaalle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat pääsääntöisesti maksuttomia, ellei hinnastossa toisin erikseen mainita. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuhinnastoon esitetään lisättäväksi tarkennusta, että maksulliset todistusmaksut voidaan kuitenkin periä myös alle 18-vuotiailta.
 - Kotona annettavien tukipalveluiden ja turvapalveluiden osalta tarkennetaan paikantavan GPS-rannekkeen veloitus 11 €/kpl, joka peritään kuukausittain. Kyseessä on lisäosa, joka myönnetään tarvittaessa.
 - Turvapalveluiden osalta esitetään myös, että mikäli asiakkaalla on käytössä turvapuhelin, paikantava GPS-turvaranneke sekä ovivahti, laskutetaan
-

Aluehallitus

asiakkaalta paikantavan GPS-turvarannekkeen maksu 66 €/kk sekä ovivahti 6 €/kk turvapuhelimen lisälaittehinnan mukaisesti.

- Turvapalveluiden veloituksesta esitetään, että palvelua veloitetaan kokonaisina kuukausina. Palvelun aloituksen ajankohdalla ei ole vaikutusta kuukausimaksun suuruuteen. Aloituskuukaudelta maksu peritään täysimääräisenä. Palvelu päättyy sen kuun loppuun, kun laite palautetaan.

- Lisätään hinnastoon tarkennus koskien pitkäaikaista iäkkäiden laitosasumista, jossa lääkekuluja ei huomioida vähennyksenä vaan ne sisältyvät hoitomaksuun.

Liitteenä on hinnaston muutosversio, jossa on korostettu esitetyt muutokset sekä esitettyjen muutosten mukaisesti päivitetty hinnasto.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää hyvinvointialueen asiakasmaksuista liitteenä olevan hinnaston mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Hyvinvointialueen asiakasmaksut, muutokset korostettu
Liite: Hyvinvointialueen asiakasmaksut 1.1.2023 alkaen

**Keski-Suomen hyvinvointialue
Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut
Pelastustoimen asiakasmaksut
1.1.2023 alkaen**

Sisällys

1. Yleisiä periaatteita	6
1.1 Asiakasmaksun perimisen erityistilanteet	6
1.1.1 Asiakasmaksun periminen hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirryttäessä.....	7
1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä.....	7
1.3 Asiakasmaksun periminen	7
1.4 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen	8
1.4.1 Asiakasmaksun alentamisen perusteet	9
1.4.2 Sosiaalihuollon palvelusta perittävän maksun perimättä jättäminen ja alentaminen	10
1.5 Maksukyvyyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen.....	14
1.6 Maksukatto	15
1.7 Sotainvalidit.....	17
1.8 Rintamaveteraanit.....	18
1.9 Etäpalveluista perittävät maksut.....	18
1.10 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu	19
1.11 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun.....	19
2. Terveystieteiden asiakasmaksut.....	20
2.1 Lääkäripalveluiden maksut.....	20
2.2 Kiirevastaanoton maksut.....	20
2.3 Päivystyspoliklinikkakäynnin maksut	20
2.4 Hoitajan vastaanotot	21
2.5 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito.....	21
2.5.1 Perusmaksut	21
2.5.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan.....	21
2.5.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito	21
2.5.4 Kuvantamistutkimukset	22
2.5.5 Proteettiset toimenpiteet.....	22
2.6 Lääkinnällinen kuntoutus.....	22
2.6.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus.....	22
2.6.2 Apuvälinepalvelut ja apuvälineet	22
2.7 Terapiat.....	23
2.8 Sarjassa annettava hoito.....	23
2.9 Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti.....	23

2.10 Poliklinikkamaksu.....	24
2.11 Päiväkirurginen käynti	25
2.12 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset	25
2.13 Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito	25
2.14 Maksu lääkärintodistuksesta/lausunnosta	25
2.14.1 Maksulliset todistukset	26
2.14.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus	27
2.14.3 Suppeat todistukset.....	27
2.14.4 Maksuttomat todistukset.....	27
2.15 Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu	28
2.16 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen	28
3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut	29
3.1 Lyhytaikainen laitoshoido	29
3.2 Laitospäihdekuntoutuksen maksu	29
3.3 Päivä- ja yöhoidon maksu	30
3.4 Kuntoutushoidon maksu.....	30
3.5 Kotisairaalahoido (määräaikainen tehostettu kotisairaanhoido).....	30
4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu	32
4.1 Tilapäiset ja lyhytkestoiset kotiin annettavat palvelut.....	32
4.2 Lapsiperheiden kotipalvelu	32
4.3 Tukipalvelut aikuisten kotihoidossa ja iäkkäiden asumispalveluissa	35
4.3.1 Ateriapalvelu	35
4.3.2 Ateriamaksut toimintayksikössä	35
4.3.3 Turvapalvelut	35
4.3.4 Etähoiva	37
4.3.5 Ikääntyneiden päivätoiminta	37
4.3.6 Muut tukipalvelut	38
4.3.7 Lääkeautomaatit osana säännöllistä kotihoitoa	40
4.3.8 Muistiasiakkaan kotikuntoutus.....	40
4.3.9 Muistikoordinaattorin / muistihoitajan käynti sotekeskuksesta	40
4.4 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin annetut psykosiaaliset tukikäynnit.....	40
4.5 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu	40
4.6 Tilapäinen /Lyhytaikainen perhehoito	41
4.7 Lyhytaikainen palveluasuminen ja hoito ryhmäkodissa	41

4.8 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito.....	41
4.9 Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaa.....	41
4.10 Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu pitkäaikainen asumispalvelu ...	41
4.10.1 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen kuukausimaksutaulukko	42
4.10.2 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen asiakasmaksuissa huomioitavat tulot	44
4.10.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja pitkäaikaisessa asumispalvelussa	45
4.11 Lyhytaikainen palveluasuminen (SHL: n mukainen)	45
4.12 Pitkäaikainen perhehoito (ikäihmiset, mielenterveyskuntoutujat, SHL:n mukaiset)46	
4.13 Tukipalvelumaksu iäkkäiden yhteisöllisessä asumisessa	46
5. Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitosasumisen maksut.....	47
5.1 Palvelun pitkäaikaisuus.....	47
5.2 Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen maksut	47
5.2.1 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen asiakasmaksuissa huomioitavat tulot.....	48
5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja iäkkäiden pitkäaikaisessa laitosasumisessa.....	49
6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut	50
6.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset palvelut.....	50
6.2 Päivä- ja työtoiminta.....	51
6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta	51
6.2.2 Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta ja koulujen loma-ajan toiminta	51
6.3 Asumispalvelut, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset	52
6.3.1 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn lyhytaikaisen asumispalvelun maksut.....	52
6.3.2 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut	53
6.3.3 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu	54
6.4 Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito	55
6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido.....	55
6.4.2 Pitkäaikainen perhehoito	55
6.4.3 Lyhytaikainen laitoshoido	56

6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito / viikonloppuhoito	56
6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito	56
7. Lastensuojelun maksut	56
7.1 Vanhemmilta perittävät maksut	57
7.2. Lapselta tai nuorelta perittävä maksu	57
8. Pelastustoimen maksut.....	60
8.1 Pelastustoimen viranomaismaksut.....	60
8.1.1 Vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi.....	60
8.1.2 Öljylämmityslaitteistot	60
8.1.3 Räjähdystarvikkeet	61
8.1.4 Pelastuslain (379/2011) 96 §:ssä tarkoitetut eräät maskulliset suoritteet.....	61
8.1.5 Muut tarkastukset	62
8.1.6 Hälytykset	62
9. Muut maksut.....	62
9.1 Kunto- ja erityisliikuntaryhmien maksut	62
9.2 Sairaankuljetus.....	62
9.3 Röntgen- ja isotooppikuvien siirto CD:lle	63

1. Yleisiä periaatteita

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut sekä pelastustoimen asiakasmaksut ovat voimassa 1.1.2023 alkaen Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestämissä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa sekä pelastustoimen palveluissa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen perimisessä sovelletaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992), jäljempänä asiakasmaksulaki, lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta (1201/2020) ja asetusta sosiaali- ja terveyden huollon asiakasmaksuista (912/1992), jäljempänä asiakasmaksuasetus. Asiakasmaksulakia sovelletaan myös hyvinvointialueen ostopalveluna järjestämään palveluun.

Pelastustoimen osalta sovelletaan pelastuslakia (379/2011) sekä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettua lakia (390/2005) sekä asetuksia pelastustoimesta 407/2011, valtioneuvoston asetusta vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015, valtioneuvoston asetusta räjähteiden valmistuksen, käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista 1101/2015, valtioneuvoston asetusta nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista 858/2012 sekä valtioneuvoston asetusta räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta 819/2015.

1.1 Asiakasmaksun perimisen erityistilanteet

Asiakkaan siirtyessä Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestämästä palvelusta toiseen (asumisyksikkö-laitoshoito / laitoshoido – laitoshoido / asumisyksikkö - asumisyksikkö) ei lähtävä yksikkö laskuta lähtöpäivää.

Alle 18-vuotiaalle asiakkaalle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat pääsääntöisesti maksuttomia, ellei hinnastossa toisin erikseen mainita. **Sosiaali- ja terveydenhuollon maksulliset todistusmaksut voidaan kuitenkin periä myös alle 18-vuotiailta.**

Tietosuoja-asetuksen mukaisen tarkastusoikeuden nojalla toimitetuista terveystiedoista ei peritä maksua. Maksuttomuus koskee myös CD –tallenteena toimitettavia kuvantamistutkimuksia.

Palvelukohtaisista asiakasmaksun perimisen erityistilanteista on hinnastossa tarkemmin mainittu kunkin palvelun kohdalla.

1.1.1 Asiakasmaksujen periminen hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirtäessä

Niissä tapauksissa, kun asiakkaalla on voimassa oleva sosiaali- ja terveydenhuollon palvelupäätös ja siihen liittyvä harkinnanvarainen asiakasmaksupäätös tai muu harkinnanvarainen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksupäätös, asiakasmaksujen laskutus jatkuu voimassa olevan päätöksen mukaisena siirtymävaiheen ajan. Maksut peritään tämän hinnaston mukaisina siitä alkaen kun palvelu/maksupäätös uusitaan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tasasuuruissa asiakasmaksuissa tämän hinnaston mukaisia maksuja sovelletaan 1.1.2023 alkaen.

1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä

Asiakasmaksulaki 2 §.

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

1.3 Asiakasmaksun periminen

Asiakasmaksulaki 2 a § ja 2 b §.

Asiakkaalle on annettava lasku, josta näkyy laskun päivämäärä, asiakas, palvelu, jota lasku koskee, maksun peruste, onko kyseessä julkinen vai yksityinen palveluntuottaja, sekä lisätietojen antajan yhteystieto. Lisäksi laskussa pitää näkyä kerryttääkö kyseinen palvelu maksukattoa, ja jos kerryttää, maininta siitä, että asiakkaan on itse seurattava maksukaton kertymistä. Muihin kuin maksukyvyyn mukaan määräytyviin laskuihin on liitettävä oikaisuvaatimusohje.

Asiakkaalle on annettava päätös maksukyvyyn mukaan määräytyvästä maksusta. Päätöksessä on oltava ainakin seuraavat tiedot: asiakas ja palvelu, jota päätös koskee, päätöksen tehnyt viranhaltija ja päätöksen päivämäärä, maksun suuruus ja peruste, sekä yhteyshenkilö, jolta asiakas voi pyytää lisätietoja. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusohje.

Asiakasmaksujen periminen kuuluu hyvinvointialueelle eikä hyvinvointialue voi siirtää palveluntarjoajalle oikeutta maksun perimiseen.

Pelastuslain (379/2011) 96 § mukaan pelastuslaitos voi periä maksun

- 1) pelastuslain 79 §:ssä tarkoitetun valvontasuunnitelman mukaisen palotarkastuksen tai muun valvontatoimenpiteen suorittamisesta;

- 2) tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmottimen toistuva erheellinen toiminta;
- 3) tehtävästä, joka on muussa laissa erikseen säädetty maksulliseksi.

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 131 § nojalla voidaan vaarallisten kemikaalien, palavien kaasujen, räjähteiden ja öljylämmityslaitosten tarkastuksista päätöksistä ja muista virkatoimista periä maksu.

Kyseiset suoritteet pohjautuvat:

- Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011
- Valtioneuvoston asetukseen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015
- Valtioneuvoston asetukseen räjähteiden valmistuksen, käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista 1101/2015
- Valtioneuvoston asetukseen nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista 858/2012
- Valtioneuvoston asetukseen räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta 819/2015

Maksun on velvollinen suorittamaan ao. laitoksen, laitteiston, varaston, laitteen omistaja tai haltija.

1.4 Asiaksmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Asiaksmaksulaki 11 §.

Maksun alentamisen ja perimättä jättämisen on oltava ensisijaista toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettuun toimeentulotukeen nähden. (30.12.2020/1201)

Terveystuollon tasasuuruiset maksut eli muut kuin maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut peritään vahvistettujen määrien mukaisesti, eikä hyvinvointialueella ole lakiin perustuvaa velvollisuutta jättää perimättä tai alentaa näitä asiaksmaksuja.

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista.

Hyvinvointialueen on annettava asiakkaalle tieto siitä, mitä laissa säädetään maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä. Tieto on annettava ennen ensimmäistä palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä. Jos tiedon antaminen ei

ole mahdollista ennen palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä, sen voi antaa myöhemmin, kuitenkin viimeistään laskutettaessa. Tieto on annettava siten, että asiakas riittävästi ymmärtää sen sisällön. Tietoa annettaessa asiakkaalle on annettava sen tahon nimi ja yhteystiedot, jolta asiakas voi tarvittaessa pyytää lisätietoja. (30.12.2020/1201), (8.2.2022/600)

Edellä mainittu tieto on annettava asiakkaalle henkilökohtaisesti kirjallisesti tai suullisesti. Tieto voidaan antaa myös asiakkaan yksilöivän sähköisen palvelun välityksellä. Jos tieto annetaan muulla tavalla kuin kirjallisesti, asiakkaalle on hänen pyynnöstään annettava tieto myös kirjallisena. (30.12.2020/1201)

Tarkemmin asiakasmaksun alentamisen perusteista on kuvattuna luvussa 8.

1.4.1 Asiakasmaksun alentamisen perusteet

Asiakasmaksujen alentamisen perusteet perustuvat asiakasmaksulain 11 §:ään. Maksun alentamista haettaessa edellytetään, että asiakkaalle kuuluvat, asiakasmaksun alentamiseen nähden ensisijaiset Kelan etuudet (kuten takuueläke, hoitotuki ja asumistuki) on haettu. Asiakasmaksun alentamista koskevassa toimeentulon vaarantumista arvioivassa laskelmassa voidaan huomioida seuraavia harkinnanvaraisia kustannuksia, mikäli asiakkaan ja häneen nähden elatusvelvollisen tulot ja varallisuus eivät riitä niitä kattamaan:

- ulosottoviranomaisen maksusuunnitelman mukainen kuukausierä
- kotiin jäävän pienempituloisen puolison menoja voidaan ottaa harkinnanvaraisena vähennyksenä huomioon siten, että hänen asumisensa pystytään turvaamaan hänen muuta toimeentuloaan vaarantamatta
- pitkäaikaisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa tuetussa asumisessa ja säännöllisen ja jatkuvan kotiin annettavan palvelun asiakkaalle taloudellinen tilanne ja varallisuus huomioon ottaen tavanomaista suuremmat lääkemenot kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruusena ja lisäksi ei-kelakorvattavat maksukattoon sisällyttömät lääkemenot/kliiniset ravintovalmisteet/perusvoiteiden kustannukset siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaalle tarpeelliseksi
- muut henkilökohtaisista tarpeista johtuvat tavanomaista suuremmat kustannukset

Viimeisin vahvistettu verotuspäätös ja erittelyosa, tulotiedot, kuitit, tositteet ja pankin tiliotteet kaikista tileistä sekä mahdollinen Kelan toimeentulotukipäätös tulee esittää maksualennusta haettaessa. Tarvittaessa maksualennushakemuksen käsittelemiseksi pyydetään sosiaaliohjaajan tai sosiaalityöntekijän lausunto.

1.4.2 Sosiaalihuollon palvelusta perittävän maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

Laki toimeentulotuesta 1412/1997(muutokset 29.12.2005/1218), Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 1201/2020, Kelan toiminteentulotuki ohje (verkkojulkaisu, joka päivittyy säännöllisesti <https://www.kela.fi/documents/10192/3464829/Toimeentulotuki.pdf>) STM: 2013:4 Opas toimeentulotukilain soveltajille ja Suomen perustuslaki 1999/73 Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 säätelevät maksunalennuksia.

Asiakasmaksulain 11§:n mukaan sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu, on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin, kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä. Velvoitavuus koskee kaikkia sosiaalipalvelujen tulosidonnaisia ja tasasuuruisia maksuja, myös kuljetuspalveluiden omavastuuosuuksia. Päätös maksun alentamisesta tehdään toimeentulotuen myöntämistä vastaavilla periaatteilla huomioiden erityiset tarpeet tai olosuhteet, koska tavoitteena on ennaltaehkäistä toimeentulotuen tarvetta.

Maksunalennusta haetaan kirjallisesti. Asiakkaan tai hänen laillisen edustajansa on annettava viranomaisille kaikki ne tiedot, joita viranomaisen tarvitsee maksunalennuksen tarpeen arvioimiseksi. Puutteellinen hakemus viivästyttää asian käsittelyä tai hakemus voidaan joutua hylkäämään.

Päätös maksun alentamisesta tai poistamisesta tehdään tarvittaessa yhdelle kuukaudelle tai asiakkaan tilanne huomioon ottaen pidemmälle ajalle, kuitenkin enintään kuluvan kalenterivuoden loppuun saakka. Asiakkaalle tehdään kirjallinen päätös maksun alentamisesta. Päätös voidaan tehdä takautuvasti enintään kolmen kuukauden ajalle hakemuksen vireille tulosta. Maksun alennukseen jatkoa haettaessa edellytetään hakemuksen jättämistä viimeistään kuukauden kuluessa edellisen päätöksen päättymispäivästä lukien.

Kalenterivuosittain tarkistetaan vahvistetut summat toimeentulotuen perusosasta sekä laskelmaan huomioitavista menoista ja Kelan lääkekustannusten vuotuisesta omavastuuosuudesta (lääkekatto) sekä muut mahdollisesti vuosittain muuttuvat maksunalennuksissa huomioitavat etuudet, menot tai muut euromääräiset summat.

Maksualennuslaskelmassa ei huomioida uudelleen niitä kuluja, jotka ovat jo vähennyksenä huomioitu asiakasmaksulain mukaisesti asiakasmaksua määritettäessä.

Huomioon otettavat tulot ja varallisuus

Kotihoidon asiakkailla huomioon otettavia tuloja ovat sekä yksityisistä ja julkisista lähteistä saatavat tulot. Tuloina huomioidaan siis eläketulot ja

sosiaaliturvaetuudet sekä esimerkiksi palkka-, yrittäjä- ja omaisuustulot. Tu-loista huomioidaan laskelmaan verotuksen jälkeen käytettävissä oleva netto-tulo.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa tuloina huomioidaan Kelan pe-rustoimeentulotuen soveltamisohjeen mukaisesti asiakasmaksupäätöksessä hakijan henkilökohtaiseen käyttöön varattu määrä, joka on vähintään 167 eu-roa vuonna 2022.

Vammaispalveluiden asiakkailta huomioitavia tuloja ovat ansiotulot/yritystoi-minta, työttömyysetuudet, Kelan eläkkeet, työeläke/muu eläke, asumistuki, vammais-/hoitotuki, omaishoidontuki, lapsilisät, elatusapu/-tuki, säästöt/varal-lisuus.

Pariskunnalle, joka asuu yhdessä (kotona tai palveluasumisessa), tehdään yhteinen laskelma, jossa huomioidaan yhteenlasketut tulot ja menot kuten toimeentulotuessa. Pariskunnalle, joista toinen asuu ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja toinen omassa taloudessa, tehdään molemmille omat laskelmat kuten yksinasuvilla toimeentulotuessa.

Ikääntyneiden palveluissa, kotihoidossa, yhteisöllisessä asumisessa sekä ympärivuorokautisessa palveluasumisessa käytettävissä olevat yhteensä yli 1000 euron arvoiset varat kuten säästöt, arvopaperit ja muu helposti realisoitavissa oleva varallisuus otetaan huomioon laskelmassa. Alle 1 000 euron arvoista omaisuutta ei edellytetä realisoitavaksi. Muun kuin omassa vakituisessa asuinkäytössä olevan kiinteän omaisuuden realisointiaika on kolme kuukautta. Velvoite yli 2 000 euron hintaisen auton myymisestä arvioidaan erikseen kokonaistilanne huomioiden.

Mikäli tulot ovat ulosoton tai liikaa maksetun etuuden takaisinperinnän koh-teena, niistä otetaan huomioon vain ulosoton jälkeen tosiasiallisesti käytettä-vissä oleva osuus. Veronpalautukset huomioidaan tulona 50 euroa ylittävältä osalta.

Huomioon otettavat menot

Toimeentulotuen ns. perusosalla katettavia menoja ei huomioida erikseen laskelmassa. Nämä menot tulee kattaa toimeentulotuen perusosaa vastaa-valla summalla, joka huomioidaan laskelmaan. Toimeentulotuen perusosan sisältö määritellään toimeentulotukilain 7 a §:ssä.

Kotihoidon ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkailla perusosalla katettaviin menoihin kuuluvat ravintomenot, vaatemenot, vähäiset terveydenhuoltomenot sekä henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta, paikallisliikenteen käytöstä, sanomalehden tilauksesta, puhelimen käytöstä ja harrastus- ja virkistystoiminnasta aiheutuvat menot sekä vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Ympärivuorokautisessa palveluasumisessa perusosaa vastaavalla henkilökohtaisella käyttövaralla on tarkoitus kattaa esimerkiksi mahdollisten kuljetusten omavastuuosuudet, vaatteet, henkilökohtainen hygienia, puhelimesta aiheutuvat kulut ja muita mahdollisia kuluja, jotka eivät sisälly palveluun.

Vammaispalveluiden asiakkailla perusosalla katettaviin menoihin kuuluvat ravintomenot, vaatemenot, vähäiset terveydenhuoltomenot sekä henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta, paikallisliikenteen käytöstä, sanomalehden tilauksesta, puhelimen käytöstä ja harrastus- ja virkistystoiminnasta aiheutuvat menot sekä vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Asumiskustannukset

Kotihoidon ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkaan asumismenot huomioidaan kuten toimeentulotuessa ja enimmäissummat tarkistetaan vuosittain. Saunamaksut ja erikseen maksettavat kohtuulliset lämmityskustannukset hyväksytään laskelmaan.

Omakotitalon kustannuksista huomioidaan kiinteistön hoitomenot, joita ovat sähkö- ja lämmityskustannukset, koti- ja palovakuutus, tontin vuokra, kiinteistövero, nuohous ja jätehuolto.

Kotivakuutuksesta hyväksytään koti-irtaimiston kohtuullinen euromäärä vakuutuskirjan perusteella.

Asunnon hankkimiseksi tai perusparantamiseksi otettujen henkilökohtaisten lainojen vuotuisista koroista aiheutuvat menot voidaan hyväksyä kokonaisuudessaan edellyttäen, että tuen hakijalla on verotuksen ennakkopidätyksessä huomioitu asuntolainojen korot. Perheen tulee asua asunnossa.

Asuntoon kohdistuva taloyhtiön perimä rahoitusvastike voidaan hyväksyä kuukausittaiseksi menoksi silloin, kun asiakas asuu kyseisessä asunnossa.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa asumiskustannukset ovat jo huomioitu asiakasmaksua määriteltäessä, mutta kotivakuutus voidaan huomioida laskelmaan kuten kotihoidon asiakkaankin kohdalla.

Vammaispalveluiden asiakkailta asumiskustannuksina huomioidaan vuokra/yhtiövastike/asuntolainan korot, vesimaksu, sähkömaksu, saunamaksu, kotivakuutus.

Ateriakustannukset

Kotihoidossa ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkailta huomioidaan ateriapalvelujen kustannukset siltä osin kuin ne ylittävät toimeentulotuen perusosan ravintomenojen ns. laskennallisen omavastuuosuuden, joka on 49 % perusosasta. Yksityisestä ateriapalvelusta voidaan antaa maksunalennusta kustannuksista aiheutuneiden tositteiden perusteella, maksunalennukseen huomioidaan kuitenkin enintään sama määrä kuin kunnallisesta palvelusta. Prosenttiosuus perustuu Kelan perustoimeentulotukiohjeeseen.

Lääkekustannukset

Kotihoidossa ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkailta ja vammaispalveluiden asiakkailta reseptilääkkeistä huomioidaan Kelan lääkekustannusten vuotuinen omavastuuosuus ns. lääkekatto kuukautta kohden. Reseptilääkkeistä, jotka eivät kuulu Kelan korvauksen piiriin, huomioidaan keskimääräinen kustannus kuukautta kohden. Reseptivaapaat apteekista ostettavat tuotteet ja vähäiset terveydenhuoltomenot sisältyvät toimeentulotuen perusosaan, eikä niitä hyväksytä erikseen menoina. Tällaisia menoja ovat esimerkiksi ilman reseptiä ostettavat itsehoitolääkkeet, perusvoiteet, vitamiinit ja laastarit. Lääkekustannuksista tulee olla hakemuksen liitteenä erittely, mistä selviää reseptilääkkeiden osuus kustannuksista.

Tehostetussa palveluasumisessa reseptilääkekulut on huomioitu vähennyksenä asiakasmaksua määrittäessä.

Sosiaalinen luotto

Sosiaalinen luotto hyväksytään vähennyksenä kotihoidon, aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden ja tehostetun palveluasumisen asiakkailta.

Tukipalvelut

Kotihoidon asiakkaalla hyvinvointialueen järjestämästä turvapalvelusta ja tukipalvelusta aiheutuvat kustannukset huomioidaan laskelmassa täysimääräisinä.

Harkinnanvaraisesti huomioitavat menot

Kotihoidon, aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden sekä tehostetun palveluasumisen asiakkailla voidaan huomioida alennuslaskelmaan asiakkaan kokonaistilanne ja terveydentila huomioiden menona esim. fysioterapian, jalkahoidon tai siivous- ja pesulakustannuksia.

Julkisen terveydenhuollon asiantuntijalausunnon tai lähetteen perusteella voidaan huomioida laskelmaan julkisessa terveydenhuollossa annettua fysioterapiaa/ jalkahoitoa vastaavat kustannukset.

Kotihoidossa siivous – ja pesulapalvelukustannuksia ei pääsääntöisesti hyväksytä laskelmaan. Siivous- ja pesulapalvelujen välttämättömiä kustannuksia voidaan huomioida terveydellisistä syistä. Kustannusten tulee olla kohtuullisia. Erityistä harkintaa voidaan käyttää esimerkiksi, jos eritevahinkojen vuoksi syntyy normaalia enemmän pyykkiä tai asiakas sairastaa esim. vaikeaa keuhkosairautta. Siivouksen ja pesulapalvelujen käytön välttämättömyyden arvioimiseksi hankitaan tarvittavat tiedot kotihoidosta ja/tai terveydenhuollon edustajalta.

1.5 Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen

Asiakasmaksulaki 10 j §.

Asiakkaan maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido/asumispalvelu/perhehoito ja säännöllinen kotihoito) määrätään toistaiseksi. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut sekä niihin liittyvät tulotiedot tarkistetaan indeksitarkistuksen yhteydessä voimassa olevan lainsäädännön mukaan ja asiakkaan tai tämän edustajan hakemuksesta tai hyvinvointialueen aloitteesta silloin kun:

- asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet
- asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus säädettyihin vähennyksiin on muuttunut
- perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi

- asiakassuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen
- hyvinvointialueen maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen.

Maksukyvyn mukaan määräytyvän maksun määrittämiseksi tulee asiakkaan tai hänen edunvalvojansa/asioiden hoitajansa esittää tositteet tulo- ja verotustiedoista ja maksun määrittämiseksi tarvittavista kustannuksista.

Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

1.6 Maksukatto

Asiakasmaksulaki 6 a §. Asiakasmaksuasetus 26 a §.

Asiakkaan maksamille julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä eli maksukatto: 692 € 1.1.2023 alkaen toistaiseksi. Seurantajakso on kalenterivuosi. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana 692 € ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta/laitospalvelusta peritään kuitenkin ylläpitomaksuna 22,80 € /hoitopäivä 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä maksukaton ylittymisen jälkeen.

Alle 18-vuotiaan asiakkaan käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Asiakasmaksulaissa maksukaton seurantavelvollisuus on asiakkaalla.

Maksukaton täyttymisen jälkeen asiakkaalla annetaan tarvittaessa maksukaton ylittymistä koskeva todistus. Todistuksen myöntää se terveydenhuollon laitos, jossa maksukatto on täyttynyt. Todistuksen saamiseksi palvelun käyttäjän on tarvittaessa esitettävä alkuperäiset tositteet hänen itsensä tai hänen huollettavinaan olevien alaikäisten lasten saamista palveluista suoritetuista maksuista. Todistus on maksukaton täyttymisestä lähtien voimassa kalenterivuoden loppuun saakka.

Maksukattoa kerryttävät maksut:

- sote-aseman avosairaanhoidon palvelusta
- poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta
- päiväkirurgisesta toimenpiteestä

- suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta (hammasteknisiä kuluja lukuun ottamatta)
- suun ja leukojen erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteistä
- terveydenhuollon ammattihenkilön antamasta fysioterapiasta, neuro-psykologisesta kuntoutuksesta, ravitsemusterapiasta, jalkojenhoidosta, puheterapiasta, toimintaterapiasta ja muusta niihin rinnastettavasta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta
- sarjassa annettavasta hoidosta
- päivä- ja yöhoidosta (lyhytaikainen laitoshoido)
- tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta
- lyhytaikaisesta laitoshoidosta ja lyhytaikaisesta laitospalvelusta
- lääkinnällisen kuntoutuksen laituskuntoutusjaksosta, jota annetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tai vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain mukaisia palveluja saavalle henkilölle
- em. palveluista perityt maksut, kun palvelu on järjestetty ostopalveluna
- em. palveluista perityt maksut, kun asiakasmaksulasku on maksettu toimeentulotuesta
- em. palveluista etäpalveluna perityt maksut

Maksukaton ulkopuolelle jäävät maksut:

- maksua, joka on peritty työtapaturma- ja ammattitautilain, maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain, sotilasvammalain, liikennevakuutuslain, potilasvakuutuslain tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta hoidosta
- maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, lukuun ottamatta maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla on Euroopan unionin lainsäädännön tai Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen nojalla oikeus terveyspalveluihin samoin edellytyksin kuin Suomessa asuvalla henkilöllä tai joka rinnastetaan kunnan asukkaaseen
- tilapäisen kotipalvelun tai tilapäisen kotihoidon maksua
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittäviä maksuja
- sairaankuljetusmaksua
- pitkäaikaisen laitoshoidon maksua
- lääkärintodistusmaksua
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävää maksua
- sosiaalihuoltolain mukaista asumispalvelumaksua
- omaishoidon lakisääteisten vapaiden ajalta perittyjä asiakasmaksuja
- vaikeavammaisen asumispalvelumaksua
- vaikeavammaisen kuljetuspalvelumaksua
- työterveyshuollon maksua
- perhehoidon maksua

- viivästyskorko- ja perintäkulumaksuja
- muita maksuja, joiden huomioon ottamisesta maksukatossa ei säädetä asiakasmaksulain § 6a:ssä
- palvelusetelillä järjestetyn palvelun omavastuuosuus

Jos palvelun käyttäjä on kalenterivuoden aikana suorittanut maksukattoon sisältyvistä palveluista maksuja enemmän kuin 692 euroa, hänellä on oikeus saada liikaa suoritettuja maksuja takaisin. Jos vaatimusta liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta ei ole tehty 692 euron rajan ylittymistä seuraavan kalenterivuoden aikana, palvelun käyttäjä menettää oikeutensa palautukseen. Jos maksun sisältyminen maksukattoon selviää viranomaisen tai vakuutusyhtiön päätöksen taikka muutoksenhaun vuoksi vasta maksukaton seurantavuoden jälkeen, vaatimus liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta on tehtävä vuoden kuluessa siitä, kun päätös on annettu tai muutoksenhaun johdosta annettu päätös on tullut lainvoimaiseksi.

1.7 Sotainvalidit

Keski-Suomen hyvinvointialue ei peri asiakasmaksuja sotainvalideilta sosiaali- ja terveystalviteista.

Keski-Suomen hyvinvointialue perii korvaukset alla mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (viimeisin voimassa oleva Valtiokonttorin ohje kunnille Sotainvalidit 14.12.2021 VK/113425/08.01.02/2021).
Sotilasvammalaki 404/1948 § 6, 6A, 6B (sotainvalidit).

Sotainvalideilta, joilla on vähintään 10 % haitta-aste ja jotka ovat vahingoittuneet tai sairastuneet vuosien 1939 - 1945 sotien johdosta

- kotihoidosta ja kotipalveluista ja niihin liittyvistä kotihoidon tuki- ja ateriapalveluista
- asumispalvelujen hoiva- ja ateriamaksua
- pitkäaikaisesta perhehoidosta (Valtiokonttorin ohjeiden perusteella korvattava)
- omaishoidon tukeen kuuluvista palveluista
- liikkumista tukevista palveluista, jotka on myönnetty sosiaalihuoltolain 23 §:n nojalla
- sairaanhoitopalveluista, jotka säädetty Terveystalvitehuoltolain 24 §:ssä

Sotainvalideilta, joiden haitta-aste on vähintään 20 %

- pitkäaikaisesta laitoshoidosta
- lyhytaikaisesta kuntouttavasta laitoshoidosta

1.8 Rintamaveteraanit

Keski-Suomen hyvinvointialue ei peri asiakasmaksuja rintamaveteraaneilta sosiaali- ja terveystalvuuista.

Keski-Suomen hyvinvointialue perii korvaukset alla mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (Valtiokonttorin ohje kunnille 14.12.2021 VK/113428/08.01.02/2021).

Laki rintamaveteraaninen kuntoutuksesta 1184/1988 ja 54/2019 (rintamaveteraanit).

- kotihoidosta, kotisairaanhoidosta ja kotisairaalahoidosta
- kotiin annettavista ateriapalveluista ja tukipalveluista (tukipalveluja esim. turvapuhelin-, asiointi-, kauppa-, saattaja-, kylvetys-, siivous- ja pyykki- vaatehuoltopalvelu sekä apteekin lääkkeiden annosjakelupalvelu)
- sosiaalihuoltolain mukaisesta liikkumista tukevasta palvelusta
- omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta
- sosiaalihuoltolain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelun hoi- vasta/huolenpidosta ja aterioista
- perhehoitolain mukaisesta pitkäaikaisesta perhehoidosta
- terveydenhuoltolain 29 §:n mukaisesta lääkinnällisestä kuntoutuksesta

1.9 Etäpalveluista perittävät maksut

Hoitoa koskevat puhelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

Etäpalveluilla tarkoitetaan sosiaali- ja terveystalvuissa sitä, että asiakkaan hoivaa, potilaan tutkimista, diagnostiikkaa, tarkkailua, seurantaa, hoitamista, hoitoon liittyvät päätöksiä tai suosituksia voidaan tehdä etävastaanotolla esimerkiksi videon välityksellä, ja niiden avulla välitettyihin tietoihin ja dokumentteihin pohjautuen.

Etävastaanotto (esimerkiksi videovälitteinen) on verrattavissa perinteiseen vastaanottokäyntiin tai palveluun. Etävastaanoton asiakkaalta perittävä maksu on 50 % vastaavan läsnäolopalvelun maksusta.

Etävastaanoton varatusta ja käyttämättä jätetystä ajasta voidaan periä käyttämättä jätetystä palvelusta perittävä maksu (ns. sakkomaksu) samoin kuin vastaavista käyttämättä jätetyistä sakkomaksun piiriin kuuluvista normaaleista palveluista.

1.10 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu

Asiakasmaksulaki 3 §.

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään 18 vuotta täyttäneiltä 51,50 €, mikäli asiakas on ilman hyväksyttävää syytä jättänyt saapumatta varatulle vastaanotolle tai asianomaiseen yksikköön; eikä asiakas tai hänen edustajansa ole ennalta peruuttanut vastaanottoaikaa tai palvelua.

Maksu peritään ennalta peruuttamattomista terveydenhuollon palveluista ja sosiaali- ja terveydenhuollon lyhytaikaisesta hoito- tai asumispalvelusta. Maksu peritään myös muutoin asiakkaalle maksuttomista palveluista.

Maksun saa kuitenkin periä vain, jos maksun perimistä ei ole pidettävä kohtuuttomana ja hyvinvointialue on varauksen yhteydessä ilmoittanut mahdollisuudesta periä tässä tarkoitettu maksu sekä antanut ohjeet ajan tai paikan peruuttamiseksi ennalta. Maksun perimistä sekä ajan tai paikan peruuttamista koskevat tiedot on annettava siten että asiakas riittävästi ymmärtää niiden sisällön.

Maksun saa periä myös siinä tilanteessa, että hyvinvointialueen hoitoyksikkö on asiakkaan tai tämän edustajan aloitteesta varannut asiakkaalle vastaanottoajan tai paikan lyhytaikaiseen hoito- tai asumispalveluun. Tällöin maksun periminen edellyttää, että käyttämättä jätetystä palvelusta perittävästä maksusta tehdään ilmoitus ja ohjeet annetaan kirjallisesti, ja että asiakasta tai tämän edustajaa muistutetaan asiakkaalle varatusta ajasta tai paikasta.

1.11 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun

Asiakasmaksulaki 10 k §.

Hyvinvointialue perii jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta, pitkäaikaisesta asumispalvelusta, pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta ja pitkäaikaisesta perhehoidosta maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä.

Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

Ateriapalvelumaksut laskutetaan toteutuman mukaan.

2. Terveysthuollon asiakasmaksut

2.1. Lääkäripalvelujen maksut

Asiakasmaksulaki 5 § 1 a. Asiakasmaksuasetus 7 §.

Sote-aseman lääkäripalvelumaksu 20,90 € / käynti

- Maksu peritään kolmelta (3) ensimmäiseltä käynniltä Keski-Suomen hyvinvointialueen sote-asemilla kalenterivuoden aikana.
- Lääkärikäynnin maksua 20,90 € /käynti ei peritä, kun lääkäri lähettää potilaan käynniltä päivystyspoliklinikalle saman päivän aikana ja saman tulosityn vuoksi. Maksuttomuus edellyttää lääkärin lähetystä.

2.2 Kiirevastaanoton maksut

Asiakasmaksulaki 5 § 1 a. Asiakasmaksuasetus 7 §.

Sote-aseman kiirevastaanoton käyntimaksu 28,70 € / käynti

- Käyntimaksu peritään yli 18 vuotta täyttäneiltä arkisin klo 20 - 08 välillä tapahtuvasta käynnistä.
- Käyntimaksu peritään lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä sote-asemilla, joissa kiirevastaanottoa edellä mainittuina aikoina järjestetään.
- Käyntimaksu 28,70 €/käynti peritään myös henkilöltä, joka on jo maksanut kolme 20,90 €:n suuruista lääkäripalvelumaksua.
- Jos potilas kiirevastaanotolla käydessä lähetetään jatkohoitoon erikoissairaanhoidon yksikköön, häneltä ei peritä kiirevastaanoton maksua.
- Jos potilas kiirevastaanotolla suoritetun tarkastuksen jälkeen otetaan välittömästi yksikön osastolle hoidettavaksi, häneltä ei peritä kiirevastaanoton maksua vaan lyhytaikaisen laitoshoidon maksu.

Lääkärikäynnin maksu peritään myös todistus-/lausuntokäyntien yhteydessä.

2.3 Päivystyspoliklinikkakäynnin maksut

Asiakasmaksuasetus 8 §.

Päivystyspoliklinikkakäynnin käyntimaksu 41,80 € / käynti

Kaikkien ammattilaisten erikoissairaanhoidon vastaanotot ovat maksullisia.

Sosiaalipäivystyksen käynnit ovat maksuttomia ympäri vuorokauden.

2.4 Hoitajan hoitovastaanotot

Sairaanhoitajan, terveydenhoitajan ja kättilön vastaanotot ovat maksuttomia, kun hoitovastuu on hoitajalla. Mikäli vastaanottotapahtuma muuttuu lääkärin vastuulle, peritään lääkäripalvelumaksu kappaleen 2.1.1 mukaisesti.

Mikäli rokottamisen tarve johtuu vapaa-ajan matkailusta, maksua ei peritä toimenpiteestä ja rokottamista varten varatusta käynnistä, mutta potilaan tulee itse hankkia rokoteaine apteekista. Tällaisia vapaa-ajan matkailuun liittyviä potilaan itsensä hankittavia rokoteaineita ovat esimerkiksi keltakuumerokote, rokote Japanin aivotulehdusta vastaan, matkaa varten tarvittava lavantautirokote.

2.5 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito

Asiakasmaksulaki 5 § 1a. Asiakasmaksuasetus 9 §, 9a §.

2.5.1 Perusmaksut

perusmaksu/suuhygienisti	10,30 € / käynti
perusmaksu/hammaslääkäri	13,30 € / käynti
perusmaksu/erikoishammaslääkäri	19,50 € / käynti

2.5.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan:

Vaativuusluokka: 0-2	8,50 €
Vaativuusluokka: 3-4	19,20 €
Vaativuusluokka: 5-7	38,00 €
Vaativuusluokka: 8-10	55,60 €
Vaativuusluokka: 11-	78,00 €

Toimenpiteiden vaativuusluokitusten sisältö löytyy linkistä: Suun terveydenhuollon vastaavuusluettelo 2022 (kuntaliitto.fi).

2.5.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito

Soteyksikössä annettu suun erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito, jotka perustuvat Valtioneuvoston julkaisuun Yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteet

41,80 € / käynti tai

136,90 € / käynti

2.5.4 Kuvantamistutkimukset

Hammasröntgen	8,50 €
Panoraamaröntgen	19,20 €
Suun- ja kasvojen alueen valokuvaus	19,20€

2.5.5 Proteettiset toimenpiteet

Proteesin suuhun sovitus	55,60€
Proteesin korjaus	38,00 €
Limakalvokantoinen hammasosaproteesi	186,00 €
Kruunut ja sillat hampaalta	186,00 €
Metallirunkoinen hammasosaproteesi	225,70 €

18-vuotta täyttäneiltä voidaan periä oikomislaitteista ja hammasproteettisista toimenpiteistä aiheutuvat hammastekniset kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina, mikäli potilas ei ole suorittanut maksua suoraan valmistajalle. Hammastekniset kulut voidaan periä myös alle 18-vuotiailta, mikäli oikomislaitteen häviäminen tai vahingoittuminen on aiheutunut käyttöohjeiden vastaisen menettelyn tai ilmeisen huolimattomuuden vuoksi.

2.6 Lääkinnällinen kuntoutus

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 29 §:ssä tarkoitetun lääkinällisen kuntoutuksen palvelut ovat maksuttomia.

2.6.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus

Asiakasmaksulain 5 §:ssä tarkoitettu neuvonta, sopeutumisvalmennus ja kuntoutusohjaus on asiakkaalle maksutonta.

2.6.2 Apuvälinepalvelut ja apuvälineet

Apuvälineet ja niiden sovitus, tarpeellinen uusiminen ja huolto ovat maksuttomia paitsi silloin, kun apuvälineen tarve aiheutuu työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (873/2015), sotilasvammalain (404/1948), liikennevakuutuslain (460/2016), potilasvahinkolain (585/1986) tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta vahingosta tai ammattitaudista ei itsemaksavalta asiakkaalta.

2.7 Terapiat

Asiakasmaksulaki 5 §. Asiakasmaksuasetus 7 §.

Terapia, kun kysymys ei ole sarjahoidosta 11,60 € / hoitokerta

- fysioterapia
- toimintaterapia
- neuropsykologinen kuntoutus
- ravitsemusterapia
- puheterapia
- jalkaterapia
- muusta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta tai terapiasta
- terapeutin suorittamat apuvälinearviokäynnit maksuttomia

2.8 Sarjassa annettava hoito

Asiakasmaksuasetus 11 §.

Sarjassa annettava hoito 11,60 € / hoitokerta

Maksu peritään, kun hoito toteutetaan samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään 3 kertaa ja hoitojen väliin jäävä aika ei ylitä kahta viikkoa, tai hoidollisista syistä hoito toistetaan harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa.

- maksu peritään enintään 45 hoitokerralta/vuosi, jonka jälkeen maksuton

Sarjahoitomaksu voidaan periä:

- jatkuvasta dialyysihoidosta
- lääkinnällisestä kuntoutuksesta
- muusta vastaavasta hoidosta
- perusterveydenhuollossa annettu hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriöhoito sekä säde- ja sytostaattihoito on maksutonta

Mielenterveystyössä annettu sarjahoito kuten psykoterapia on maksutonta (HE 129/2020, asiakasmaksulaki 5 §)

2.9 Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti

Asiakasmaksuasetus 3 § 6 mom.

Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti 11,60 € / käynti

- kotiutumiseen liittyen 1-2 kotikäyntiä maksuttomia
- säännöllisen kotihoidon asiakkaalle maksuttomia
- apuvälinearviokäynnit maksuttomia

2.10 Poliklinikkamaksu

Asiakasmaksuasetus 8 §.

Poliklinikkamaksu

41,80 € / käynti

Kaikkien ammattilaisten erikoissairaanhoidon vastaanotot ovat maksullisia.

Poliklinikkamaksu peritään myös todistus-/lausuntovastaanottojen yhteydessä. Mikäli potilas siirtyy poliklinikalla suoritetun tutkimuksen jälkeen välittömästi vuodeosastolle, häneltä peritään vain lyhytaikaisen laitoshoidon maksu.

Mikäli potilas käy saman terveysongelman hoitamiseksi samana päivänä saman erikoisalalan vastaanotolla useamman kerran, peritään vain yhdestä kerrasta maksu. Mikäli potilas käy vastaanotolla eri terveysongelman hoitamiseksi eri erikoisalalla, poliklinikkamaksu peritään normaalisti.

Poliklinikkamaksua ei peritä psykiatrisen avohoidon poliklinikkavastaanotoista.

Poliklinikkavastaanotto on maksuton myös:

- palliatiivisen keskuksen potilaiden ja heidän perheidensä sopeutumisvalmennus ja psykososiaalinen tuki (Asiakasmaksulaki 5 §)
- naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (SopS 53/2015) 25 artiklassa tarkoitettujen seksuaalisen väkivallan uhreja varten perustettujen tukikeskusten tarjoamat palvelut (Asiakasmaksulaki 5 §)
- päihteitä käyttäville raskaana oleville suunnattujen äitiyspoliklinikoiden antama tutkimus, hoito ja seuranta (Asiakasmaksulaki 5 §)

Poliklinikkakäynnin/-vastaanoton asiakasmaksuun sisältyvät kaikki julkisen terveydenhuollon määräämät käynnit liittyvät röntgen- ja laboratoriotutkimukset (myös ennen käyntiä ja käynnin jälkeen).

Jos potilas on hoidettavana oman hyvinvointialueen omissa yksiköissä ja käy hoitojakson aikana tutkittavana tai hoidettavana poliklinikalla, ei poliklinikkakäynnistä potilaalta peritä maksua.

Jos potilas erikoissairaanhoidon poliklinikalla suoritetun tutkimuksen jälkeen otetaan välittömästi sairaalaan hoidettavaksi, peritään häneltä poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu. Säännöstä

sovelletaan koko Keski-Suomen hyvinvointialueella potilaan siirtyessä avohoitoyksiköstä välittömästi laitoshoitoyksikköön.

Potilaalle maksuttomia ovat myös triage-käynnit.

2.11 Päiväkirurginen käynti

Asiakasmaksuasetus 8 a §.

Poliklinikkamaksu päiväkirurgisessa käynnissä 136,90 € / käynti

Päiväkirurginen asiakasmaksu peritään asiakkaalta aina, kun leikkaustoimenpide on ennalta suunniteltu toteutettavaksi päiväkirurgisena (tulo- ja lähtöpäivä samat, potilas saa yleisanestesiaa, laajaa puudutusta tai suonensisäisesti annettavaa lääkitystä).

Jos potilas päiväkirurgisen tai lyhytjälkihoitoisen kirurgian toimenpiteen jälkeen otetaan hoidettavaksi sairaalan vuodeosastolle, peritään leikkaustoimenpidepäivältä päiväkirurgian maksu ja seuraavilta hoitopäiviltä vuodeosastohoidon maksu. Mikäli soteyksikön vuodeosastopotilas käy päiväkirurgisessa toimenpiteessä, toimenpidepäivältä ei peritä lyhytaikaisen laitoshoidon maksua vaan päiväkirurgisen käynnin maksu.

2.12 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset

Asiakasmaksuasetus 8 b §.

Lääkärin läheteellä tehdyt laboratorio- ja kuvantamistutkimukset ovat maksuttomia lukuun ottamatta suun terveydenhuollon kuvantamistutkimuksia, joista peritään kappaleen 2.2.4 mukainen maksu. Yksityislääkärin tai yksityisen terveydenhuoltoyksikön läheteellä tehtävistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, jotka eivät ole osa muuta laskutettavaa hoitokäyntiä, voidaan periä enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaava maksu.

2.13 Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito

Asiakasmaksuasetus 22 §.

Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hyvinvointialueen hoito ja hoitoon liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Hoito järjestetään sairaalassa tai sairaalasta uloskirjaamatta kotihoidossa / kotisairaalahoidossa.

2.14 Maksu lääkärintodistuksesta/lausunnosta

Asiakasmaksulaki 5§ 1 d. Asiakasmaksuasetus 23 §.

2.14.1 Maksulliset todistukset

Maksulliset todistukset

51,50 € / todistus

Maksu peritään seuraavista hoitoon liittymättömistä lääkärin ja hammaslääkärin todistuksista:

- C-todistus hoitotuen/vammaistuen hakemista varten
- T-todistus (todistus terveydentilasta)
- B-lausunto/todistus erikoissairaanhoidossa
- Perusterveydenhuollon B-lausunto/todistus etuuden hakemista varten (esim. eläkkeet, kuntoutustuki)
- Muut lausunnot etuuden hakemista varten
- E-lausunto
- Todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Todistus vapaaehtoista asevelvollisuutta varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli puolustusvoimat ei ole määrännyt asiakasta palveluskelpoisuustutkimukseen.
- Todistus asunnonhakua varten
- Todistus asumispalvelupaikan hakemista varten
- Todistus verotusta varten
- Todistus autoveron alennusta varten
- Todistus terveydentilasta ulkomaille lähtöä varten
- Harrastuksiin liittyvät lääkärinlausunnot (purjelento, sukellus, laskuvarjohyppy jne.)
- Todistus veripalvelua varten
- Todistus kertausharjoituksesta vapauttamiseksi
- HIV-todistus viisumia varten
- Keltakuume- ja muu rokotustodistus. Maksu peritään kaikilta keltakuumerokotuksen saavilta riippumatta siitä, joudutaanko tekemään uusi rokotuskortti vai tehdäänkö merkintä jo olevaan rokotuskorttiin., peritään myös alle 18-vuotiaalta
- Lausunto oikeustoimikelpoisuudesta tai muu lausunto oikeudenkäyntiä varten asiakkaan itsensä tai hänen edustajansa pyytämänä
- Muut asiakkaan tai hänen edustajansa pyytämät todistukset ja lausunnot terveydentilasta

Valmiiksi laadituista todistuksista ja lausunnoista peritään maksu, vaikka asiakas myöhemmin peruisi todistus-/lausuntopyyntönsä. Lausunto- ja todistusmaksut eivät kerrytä maksukattoa. Todistusmaksun lisäksi peritään vastaanotosta/etävastaanotosta asiakasmaksu samoin perustein kuin muistakin vastaanotoista.

2.14.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus

Ajokorttitodistus 61,80 € / todistus

Todistuksen lisäksi peritään vastaanotosta/etävastaanotosta asiakasmaksu samoin perustein kuin muistakin vastaanotoista.

2.14.3 Suppeat todistukset

Suppeasta todistuksesta tai lausunnosta 20,80 € / todistus

- Todistus turvapuhelinanomusta varten
- Lausunto työvoimatoimistoa varten
- Todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Todistus asunnonhakua varten
- Todistus verotusta tai autoveron alennusta varten
- Todistus veripalvelua varten
- Muut asiakkaan itsensä pyytämät suppeat todistukset ja lausunnot terveydentilasta

2.14.4 Maksuttomat todistukset

Seuraavat hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot ovat maksuttomia:

- Perusterveydenhuollon B-lausunto/todistus (esim. erityiskorvattavia lääkkeitä, sv-päivärahaa, kuntoutusta tai psykoterapiaa varten)
- A-todistus (esim. todistus työnantajalta haettavaa sairauslomaa varten, todistus työnantajaa varten lapsen sairaudesta tilapäistä hoitovapaata varten)
- Todistus lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Joukkorokotustodistus
- Neuvola- ja kouluterveydenhuollon todistukset (esim. jälkitarkastustodistus äitiyspäivärahaa varten)
- Todistus potilaan kuljetuksesta = matkatodistus
- Kutsuntatarkastustodistus = lääkärinlausunto puolustusvoimia varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli puolustusvoimat on määrännyt/lähettänyt asiakkaan palveluskelpoisuustutkimukseen.
- Kuolintodistus
- Matkatodistus/koulukyytilausunto sairauden perusteella
- Todistus koululiikuntaa/kouluruokailua varten
- Todistus isyysveritutkimuksen suorittamisesta

- Todistus veteraanien kuntoutushakemusta varten
- Todistus toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten
- Todistus sairaanhoidon vuoksi tarpeellisen lääkinnällisen toimenpiteen suorittamista varten (esim. raskauden keskeyttäminen ja sterilointi)
- Todistus työttömän terveystarkastuksesta, joka on ELY:lle/työvoimaviranomaiselle viranomaisen pyynnöstä annettava todistus
- Viranomaisen pyytämä lääkärinlausunto (esim. holhous- tai lastensuojeluasioissa)

Vastaanottokäynnin / etävastaanoton asiakasmaksu peritään samoin perusteiden kuin muistakin vastaanotoista, vaikka todistusmaksua ei yllä mainituissa kohdissa peritä.

2.15 Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu

Asiakasmaksulaki 13 §.

Henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa tai jota ei rinnasteta kunnan asukkaaseen, peritään enintään palvelusta hyvinvointialueelle aiheutuvien kustannusten suuruisen maksun, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta tai Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Maksua ei kuitenkaan peritä:

- 1) tartuntatautilain 44 §:ssä (kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluva rokotus), 45 §:n 1 momentissa (valtioneuvoston päättämä yleinen vapaaehtoinen rokotus) ja 47 §:ssä (pakollinen rokotus) tarkoitetuista rokotuksista
- 2) yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi annettavasta tutkimuksesta ja terveydenhuoltolain 50 §:ssä tarkoitettuun kiiireellisestä hoidosta sekä yleisvaarallisen tartuntataudin hoitoon määrättyistä lääkkeistä
- 3) raskaana olevan HIV-positiivisen henkilön tutkimuksesta, hoidosta ja hoitoon määrättyistä lääkkeistä.

Edellä mainitut 1-3 kohdat eivät koske henkilöä, jonka oleskelu Suomessa on tarkoitettu tilapäiseksi tai joka saa kustannuksiin korvausta muun lain nojalla tai vakuutuksen perusteella.

2.16 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen

Maksua ei peritä rokottamisesta ja rokoteaineista, mikäli rokottaminen perustuu kansalliseen rokotusohjelmaan tai kyse on lääkärin määräykseen perustuvasta perussairaudesta vuoksi tarpeellisesta rokottamisesta (ts. kun rokottaminen kuuluu potilaan sairauden hoitoon).

Mikäli rokottamisen tarve johtuu vapaa-ajan matkailusta, maksua ei peritä toimenpiteestä ja rokottamista varten varatusta käynnistä, mutta potilaan tulee itse hankkia rokoteaine apteekista. Tällaisia vapaa-ajan matkailuun liittyviä potilaan itsensä hankittavia rokoteaineita ovat esimerkiksi keltakuumerokote, rokote Japanin aivotulehdusta vastaan, matkaa varten tarvittava lavantautirokote.

3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut

3.1 Lyhytaikainen laitushoito

Asiakasmaksulaki 5 § 1b. Asiakasmaksuasetus 12 §.

Hoitopäivämaksu lyhytaikainen laitushoito	49,60 € / hoitopäivä
Hoitopäivämaksu lyhytaikainen laitushoito, psykiatrian toimintayksikkö	22,80 € / hoitopäivä

Maksukatton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu on sekä yleissairauksien osastolla että psykiatrian osastolla 22,80 € / hoitopäivä.

Lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksua ei peritä mielenterveyslaissa tarkoitetun tarkkailun ajalta, jos tarkkailtavaksi otettua henkilöä ei tarkkailun perusteella määrätä tahdosta riippumattomaan hoitoon.

Vastasyntyneiden osastolla tapahtuva lapsen vuodeosastohoito on maksutonta, mikäli lapsen äiti on samanaikaisesti osastohoidossa.

Maksuja ei peritä soteasemalla, sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Hoitopäivämaksu peritään hoitoon tulopäivältä, sitä seuraavilta hoitopäiviltä ja laitoshoidosta lähtöpäivältä. Mikäli asiakas kuitenkin siirtyy välittömästi toiseen laitokseen lähettävä laitos ei peri maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy. Mikäli asiakas siirtyy asumispalveluyksikköön, asiakkaalta laskutetaan lähtöpäivä.

3.2 Laitospäihdekuntoutuksen maksu

Asiakasmaksulaki 5 § 1b. Asiakasmaksuasetus 12 §.

Lyhytaikainen laitospäihdekuntoutus	22,80 € / hoitopäivä
-------------------------------------	----------------------

Maksukatton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu on 22,80 € / hoitopäivä.

3.3 Päivä- ja yöhoidon maksu

Asiakasmaksulaki 5 § 1 b. Asiakasmaksuasetus 13 §.

Päivä- ja yöhoidon maksu 22,80 € / vrk

Päivä- ja yöhoidon maksu peritään hyvinvointialueen sairaalapalveluiden yksikössä, sosiaalihuollon laitoksessa tai muussa toimintayksikössä hoidettavana vain joko päivällä (päivähoito) tai yöllä (yöhoito) olevalta.

Päivä- ja yöhoidon maksua ei peritä psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annetusta hoidosta, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/77) tarkoittamasta erityishuollosta, polikliinisesta päihdehuollosta eikä vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 22 §:n 2 momentissa tarkoitetusta suojatyöstä.

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta sote-asemalla, sairaalassa tai sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

3.4 Kuntoutushoidon maksu

Asiakasmaksulaki 5 § 1 b. Asiakasmaksuasetus 14 §.

Kuntoutushoidon maksu 17,10 € / hoitopäivä

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta sote-asemalla, sairaalassa tai sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Vammaiselle henkilölle annetusta terveydenhuoltolain (1326/2010) 29 §:ssä tarkoitetusta lääkinnällisestä laitostuntoutuksesta tai kehitysvammaisten erityishuoltona annetusta lääkinnällisestä laitostuntoutuksesta peritään 17,10 € hoitopäivältä.

3.5 Kotisairaalahoito (määräaikainen tehostettu kotisairaanhoito)

Asiakasmaksuasetus 3 § 5 mom., 13 §.

Lääkärin/hammaslääkärin kotikäynti	19,20 € / käynti
Muun henkilön suorittama kotikäynti	12,20 € / käynti
Kotikäyntejä 2 tai enemmän/vrk	22,80 € / vrk

Maksua ei peritä:

- kun asiakas on säännöllisen kotihoidon asiakas
- kun asiakas on lyhytaikaisessa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa tai
- ikääntyneiden ympärivuorokautisessa asumispalvelussa
- tilapäisen kotisairaalahoidon kestäessä yli kaksi (2) kuukautta (asiakasmaksulaki 7 c §)

Tilapäisen kotisairaalahoidon kestäessä yli kaksi (2) kuukautta (asiakasmaksulaki 7 c §) asiakasmaksuihin sovelletaan säännöllisen kotihoidon maksuja, jolloin kotisairaalamaksut muuttuvat kotona annetun palvelun hoitotuntien ja asiakkaan maksukyvyn mukaiseksi kuukausimaksuksi. Maksukaton täyttymisen jälkeen tilapäinen kotisairaalahoido on asiakkaalle maksuton.

Kotisairaalahoidosta potilaalta perittävä maksu sisältää:

- kotisairaalan henkilökunnan käynnit
- lääkehoidon, jota tarvitaan potilaan akuutin kotisairaalan johtaneen sairauden takia esim. suonensisäinen antibiootti- tai muu lääkehoito, akuuttiluonteinen kipulääkitys.
- potilaan tarvitsemat hoitotarvikkeet ja apuvälineet samalla tavalla kuin niitä annetaan muillekin kotihoidossa oleville (vaipat, avannevälineet, haavanhoitotarvikkeet jne.)
- kotisairaalan lääkärin määräämät laboratorio-, röntgen- ym. tutkimukset
- kotisairaalan lääkärin määräämät vitamiini-, neste- ja ravintovalmisteet, jotka annostellaan suonensisäisesti tai lihakseen pistettynä

Kotisairaalahoidosta perittävä maksu ei sisällä:

- potilaan pysyvää lääkitystä (ennen kotisairaalahoidoa aloitettuja reseptilääkkeitä, kotisairaalahoidon aikana määrättävää uutta pitkäaikaiseksi tai pysyväksi jäävää lääkitystä, tai muuta kuin edellä tarkoitettua kotisairaalamaksuun sisältyvää lääkitystä)
- muita kuin kotisairaalan lääkärin määräämiä laboratorio-, röntgentutkimuksia
- tutkimuksia sairaalan poliklinikalla tai sote-aseman palveluissa
- kuljetuksia sairaalasta kotiin eikä muitakaan kotisairaalahoidon aikana tapahtuvia kuljetuksia

4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu

4.1 Tilapäiset ja lyhytkestoiset kotiin annettavat palvelut

Asiakasmaksuasetus 3 § 4 mom.

Kotihoidon kuntouttava arviointijakso	12,20 € / hoitopäivä
Lääkärin/hammaslääkärin kotikäynti	19,20 € / käynti
Tilapäinen kotihoito	12,20 €/ kotikäynti
Tilapäinen kotisairaanhoido	12,20 €/ käynti

4.2 Lapsiperheiden kotipalvelu

Asiakasmaksulaki 10 c §, 10 e §, 10 f §, 10 g § ja 10 i § ja asiakasmaksuasetus

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain (1301/2014) 18 a §:n (790/2022) mukaista toimintaa. Kotipalvelua voi saada palvelusetelillä, hyvinvointialueen ostopalveluna tai omana toimintana.

- Palvelusetelille on määritely vähimmäis- ja enimmäistuntiarvot. Ilta-, viikonloppu- ja yötuntien osalta palvelusetelin arvo on määritely erikseen.
- Oman kotipalvelun ja ostopalvelun arkipäivien tuntihinta on 11.00 € / tunti.
- Hyvinvointialueen hallitus hyväksyy kulloinkin voimassa olevat oman ja ostopalvelun tuntihinnan sekä palvelusetelin minimi- ja enimmäisarvot.
- Kun kotipalvelu on tilapäistä, määritellään tuntihinta. Maksun suuruuteen vaikuttaa perheen kuukausitulot, perheen koko, käytetty tuntimäärä ja palvelun toteuttamisen ajankohta.
- Kun kotipalvelu on pitkäaikaista, määritellään kuukausimaksu prosentitiperusteisen kuukausimaksutaulukon mukaisesti. Kuukausimaksu lasketaan myönnettyjen palvelutuntien perusteella.

Lapsiperheiden kotipalvelun kuukausimaksutaulukko

Asiakkaalle myönnetyn kotipalvelun kuukausihinta on enintään alla olevassa taulukossa olevan maksuprosentin osoittama määrä tuloajan ylittävistä kuukausituloista.

Palvelutunnit kuukaudessa	1	2	3	4	5	6 tai enemmän

4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	8,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Maksuprosentti perheen henkilömäärän mukaan.

Perheenjäsenten lukumäärä	Maksuttomuuden yläraja/kk
1	598 €
2	1103 €
3	1731 €
4	2140 €
5	2591 €
6	2976 €
Korotus/lisähenkilö	356 €

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulo rajaa korotetaan 356 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä jokaisesta seuraavasta henkilöstä.

Maksu määräytyy asiakasmaksulain mukaisen taulukon perusteella asiakasmaksulain 10 f §:n mukaan huomioon otettavista tuloista. Tuloista tehdään asiakasmaksulain 10 g §:n mukaiset vähennykset. Tuloiksi ei lasketa tiettyyn tarkoitukseen maksettavia tukia esimerkiksi asumistukea, lapsilisää, lasten kotihoidon tukea ja opintorahaa.

Jatkuvasti ja säännöllisesti kotiin annettavista palveluista peritään palvelumäärän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheeseen mukainen kuukausimaksu. Kuukausimaksu lasketaan myönnettyjen palvelutuntien perusteella. Lapsiperheiden kotipalvelu katsotaan pitkäaikaiseksi palveluksi silloin, kun asiakas saa palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta. Kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Kotipalvelun omavastuumaksun suuruuteen vaikuttaa perheen kuukausitulot ja menot sekä perheen koko, käytetty tuntimäärä ja palvelun toteuttamisen ajankohta. Kotipalvelun maksua ei peritä, jos perheen tulot jäävät alle tulorajan. Maksun määrittelyssä on mahdollisuus käyttää yksilökohtaista harkintaa.

Kun asiakas saa kotipalvelua hyvinvointialueen omana toimintana tai ostopalveluna, hän saa maksua koskevan laskun. Lisäksi hän saa palvelupäätöksen, joka sisältää maksukyvyyn mukaan määräytyvästä maksusta tehdyn päätöksen. Kun asiakkaalle myönnetään palveluseteli, saa hän palvelupäätöksen ja palvelusetelipäätöksen. Asiakas valitsee palvelusetelituottajan. Jos myönnetty palvelusetelin arvo ei kata palveluntuottajan tuntihintaa, jää omavastuuosuus eli ylimenevä osa asiakkaan itsensä maksettavaksi.

4.3 Tukipalvelut aikuisten kotiin annettavissa palveluissa ja iäkkäiden asumispalveluissa

Hyvinvointialue perii maksun asiakassuunnitelmaan sisältyvistä tukipalveluina järjestettävistä tai asumispalveluun liittyvistä ateria-, vaatehuolto-, hygieniä-, siivous-, turva-, asiointipalveluista, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävistä palveluista sekä muista vastaavista asumista tukevista palveluista.

Ympäri vuorokautiseen tehostettuun palveluasumiseen liittyvistä tukipalveluista ei peritä erillistä maksua.

Yhteisöllisen asumispalveluiden maksut ovat vertailtavissa kotihoidon ja muiden tukipalveluiden maksuihin.

4.3.1 Ateriapalvelu

Kotiin kuljetetusta aterialta asiakkaalta peritään ateriamaksu, joka sisältää kuljetuksen osuuden maksusta.

Kotiin kuljetettu lämmin ateria	10 euroa / ateria
Kotiin kuljetettu kylmä ateria	10 euroa / ateria
Menuumat ateria	10 euroa / ateria

Kotiin kuljetetun aterian kuljetuksen yhteydessä/kotihoidon käynnin yhteydessä asiakkaalle voidaan toimittaa palveluntarpeen arviointiin perustuen erityisestä syystä myös puuroateria (3,20 € / kpl).

4.3.2 Ateriamaksut toimintayksiköissä

Vuorokautinen ruokailu pitkäaikaisessa tehostetussa asumisessa/pitkäaikaisessa laitoshoidossa sisältyy hoitomaksuun. Vuorokautinen ruokailu (kaikki päivän ateriat) yhteisöllisessä asumisessa/tuetussa asumisessa/ erillisessä toimintayksikössä enintään 16,60€ / pv

Lounas	8,00 € / kpl
Päivällinen	7,00 € / kpl
Välipala/kahvi	2,50 € / kpl
Aamupala/aamupuuro/iltapala	3,20 € / kp

4.3.3 Turvapalvelut

Turvapalvelun avulla asiakas saa apua yllättävään ja äkilliseen avuntarpeeseen. Palvelun avulla asiakas saa apua hätätilanteissa ympäri vuorokauden.

Turvapuhelin	50 € / kk
Sisältää laitevuokran, laitteen sim-kortin, hälytysten valmiuden ylläpitämisen, hälytysten vastaanoton ja laitteen huoltotyöt sekä auttamispalvelun.	
Paikantava Gps-turvaranneke	66 € / kk
Sisältää laitevuokran, hälytysten valmiuden ylläpitämisen, hälytysten vastaanoton, huoltotyöt ja tarvittaessa lukittavan rannekkeen sekä auttamispalvelun.	
Paikantavan GPS-rannekkeen turvahälyttimen telakka/majakka	11 € / kpl /kk.
Lisäosa, joka myönnetään tarvittaessa	
Turvapuhelimen, GPS-rannekkeen tai lisälaitteen asennusmaksu	40 € / asennus
Asennukseen ei tarvita erillistä ammattihenkilöä.	
Palvelun päättyessä laitteen pois hakeminen	40 €
Turvapuhelimen, GPS-rannekkeen tai lisälaitteen asennusmaksu ja palvelun päättyessä (tarvittaessa) pois hakeminen, mikäli asennukseen tarvitaan ammattihenkilö, esim. sähköasentaja (mikäli asiakkaalle viedään sekä turvapuhelin että lisälaitte, peritään vain lisälaitteen asennushinta) 85 € / kerta	
Turvalaitteen valvontamaksu (asiakkaan hankkima laite)	11,50 € / kk
Maksu voimassa turvapalvelun uusien laitteiden siirtymäajan (v. 2023)	
Turvapuhelimen lisälaitteet	6 € / kpl /kk
Esimerkiksi lisäranneke- tai riipus, hellahälytin (ei katkaise virtaa), savu-/palovaroitin, ovi-/ikkunahälytin, häkääkaasuhälytin, erillinen vammaispainike turvahälyttimeen.	
Älykäs oviturva	40 € / kk
Hellavahti (katkaisee virran ja tekee hälytyksen)	20 € / kk
Kaatumisanturi	13,50 € / kk
Turvakamera kaatumishälytin ja virtuaalikäynti, sisältää myös auttamispalvelun	70 € / kk

Mikäli asiakkaalla on käytössä turvapuhelin, paikantava GPS-turvaranneke sekä ovivahti, laskutetaan asiakkaalta paikantavan GPS-turvarannekkeen maksu 66 € / kk sekä ovivahti 6 € / kk turvapuhelimen lisälaittehinnan mukaisesti.

Korvaus rikkoutuneesta tai kadonneesta turvapuhelimesta, GPS-rannekkeesta tai lisälaitteesta peritään asiakkaalta sen suuruisena, kuin hyvinvointialue maksaa hankkiessaan rikkoutuneen/hävinneen laitteen tilalle uuden vastaavan laitteen. Korvaus peritään näissä tilanteissa, vaikka palvelu päättyisi-kin.

~~Mikäli palvelu alkaa ennen kk:n 15. päivää, laskutetaan koko kuukauden maksu. Mikäli turvapuhelin palautetaan turvapalvelutuottajalle ennen kk:n 15. päivää, ei kyseiseltä kuukaudesta peritä asiakasmaksua. Palvelua veloitetaan kokonaisina kuukausina. Palvelun aloituksen ajankohdalla ei ole vaikutusta kuukausimaksun suuruuteen. Aloituskuukaudesta maksu peritään täysimääräisenä. Palvelu päättyy sen kuun loppuun, kun laite palautetaan.~~

4.3.4 Etähoiva

Etähoivan kuvapuhelinpalvelu ja seurantasoitot ovat osa säännöllisen kotihoivon palvelua ja etähoivan yhteydenottoon kuuluva aika huomioidaan säännöllisen kotihoivon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa luku 4.10.1

Korvaus rikkoutuneesta tai kadonneesta etähoivan laitteistosta peritään maksu asiakkaalta sen suuruisena, kuin hyvinvointialue maksaa hankkiesaan uuden vastaavan laitteen tilalle.

4.3.5 Ikääntyneiden päivätoiminta

Kuntouttava päivätoiminta on tavoitteellista ja määräaikaista toimintaa kotona asuville ikääntyneille, joiden toimintakyky on alentunut tai vaarassa alentua. Ikääntyneiden päivätoiminta on asiakkaan toimintakykyä tukevaa toimintaa mm. liikuntaa ja erilaisia toimintatuokioita sekä sosiaalista kanssakäymistä. Palvelu sisältää ruokailun ja ryhmämuotoista kuntoutusta sekä toimintaa.

Kuntouttava päivätoiminta	15 € / kerta
Edestakainen kuljetus päivätoimintaan	8 € / kerta

Päivätoiminta on jatkuvaa omaishoidettaville ikääntyneille tarkoitettua toimintaa, joka tukee asiakkaan/omaisen/omaishoitajan jaksamista arjessa. Palvelu sisältää ruokailun.

Päivätoiminta	15 € / kerta
Edestakainen kuljetus päivätoimintaan	8 € / kerta

Etäpäivätoiminta on kuntouttavan päivätoiminnan tueksi tarkoitettua (toinen käynti viikossa) tai itsenäinen palvelu, joka toteutetaan erilaisten etäyhteyksien kautta kuntouttavan toiminnan järjestämiseksi.

Etäpäivätoiminta 6 € / kerta

Omaehtoisen kuntosaliharjoittelun lukukausimaksu, joka peritään kaksi kertaa vuodessa erillisillä laskulla 34,30 € / lukukausi

4.3.6 Muut tukipalvelut

Hygieniapalvelu

Hygieniapalvelua (suihkussa peseytymisen apu, tarvittaessa saunottaminen) järjestetään tukipalveluna henkilölle, jolla ei ole kotona asianmukaisia peseytymismahdollisuuksia ja joka tarvitsee apua peseytymisessä eikä kodissa peseytyminen onnistu avustajankaan turvin.

Hygienia-/Kylvetyspalvelu (ei sisällä kuljetusta) 12,20 € / kerta

Edestakainen kuljetus 8 € / kerta

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä erillistä maksua kotona annettavaa hygienia-/kylvetyspalvelusta. Kylvetykseen käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Siivouspalvelu

Asiakkaita ohjataan hankkimaan palvelu ensisijaisesti yksityisiltä palveluntarjoajilta, jolloin asiakas voi hyödyntää kotitalousvähennystä.

Hyvinvointialue järjestää tarvittaessa siivouspalvelun ostopalveluina ja/tai palvelusetelillä tuotettuna palveluna. Siivouspalvelujen myöntämisessä sovelletaan varallisuusharkintaa. Maksunalennus on aina ensisijainen toimeentulotuen sijasta.

Palvelu myönnetään henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut siten, että hän ei kykene huolehtimaan kodin ylläpitosiivouksesta tai hankkimaan sitä palveluntuottajilta.

Siivouspalveluun kuuluu kodin ylläpitosiivous 1 kerta/kk (2 tuntia/ kerta, ylläpitosiivous pitää sisällään lattioiden imuroinnin ja kosteapyyhinnän sekä mattojen imuroinnin, wc tilojen/kylpyhuoneen ja keittiön siivouksen sekä roskien viennin ja pölyjen pyyhinnän). Ei sisällä kaappien ja hyllyjen siivousta, mattojen vientiä ulos eikä ikkunoiden pesua.

Siivouspalvelusta perittävä asiakasmaksu 44€ / 2 h, eli kerta

Vaatehuolto

Ensisijaisesti asiakkaita ohjataan hankkimaan palvelu pesulasta tai muilta palveluntarjoajilta. Tarvittaessa hyvinvointialue järjestää vaatehuollon ostopalveluna.

Vaatehuollolla tarkoitetaan pyykinpesua, vaatteiden ripustamista ja viikkauksesta. Vaatehuoltoa voidaan järjestää tukipalveluna, jos henkilö ei toimintakykynsä vuoksi itse selviydy vaatehuollon tehtävistä eikä lähipiirillä ole mahdollisuutta tässä auttaa tai henkilöllä ei ole asianmukaisia välineitä vaatehuoltoon. Vaatehuollon myöntämisessä sovelletaan varallisuusharkintaa.

Yhteisöllisessä asumisessa asuvan ja säännöllistä kotihoitoa saavan asiakkaan pyykkihuoltoon käytettävä aika huomioidaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa.

Vaatehuoltopalvelumaksu 12 € / koneellinen

Mikäli asumisyksikön/yhteisöllisen asumisen vuokranantajana toimii hyvinvointialue ja pyykkihuoltoon käytetään yhteisöllisen asumisen yksikön pyykkitupaa eikä asiakkaan omaa konetta.

Asiointipalvelu

Asiointipalvelu järjestetään hyvinvointialueella ostopalveluna. Asiointiapu myönnetään varallisuusharkintaa käyttäen asiakkaille tukipalveluna, jos henkilö ei toimintakykynsä vuoksi itse selviydy asioinneista eikä lähipiirillä ole mahdollisuutta tässä auttaa, eikä asiointiapua ole vapaaehtoisten turvin mahdollista järjestää.

Asiointipalveluun luetaan mukaan saattajapalvelu terveydenhuollon palveluihin ja apu kauppaostosten teossa.

Asiointipalvelusta perittävä maksu 15 € / alle 2 h
30 € / yli 2 h

Asiointipalvelu pitää sisällään kuntien kauppapalvelun ja saattajapalvelun.

Asiakkaat ohjataan käyttämään ensisijaisesti kauppojen kotiinkuljetuspalveluja tai hankkimaan palvelu yksityisiltä palveluntuottajilta.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaalla kauppapalvelu (kauppatavaroiden haku ja kuljetusaika) huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuu-kausimaksussa.

Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävää tai tukevaa palvelu

Asiakas ohjataan ensisijaisesti kuntien ja järjestöjen järjestämiin osallisuutta tukeviin toimintoihin tai kuntouttavaan päivätoimintaan palvelutarpeen arvioinnin jälkeen (asiaksmaksu sen mukainen).

4.3.7 Lääkeautomaatit osana säännöllistä kotihoitoa

Säännöllisen kotihoidon asiakkaila lääkeautomaattien lääkkeiden laittoon ja mahdollisiin hälytyskäynteihin käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Lääkeautomaattien osalta palveluajaksi on määritetty 15 min / vk sekä hälytyskäyntien aika.

4.3.8 Muistiasiakkaan kotikuntoutus

Säännöllisen kotihoidon asiakkaalle muistikuntoutus toteutetaan osana muuta palvelukokonaisuutta.

Tilapäisen kotihoidon maksu 12,20 € / kerta

Tilapäisen kotihoidon maksu peritään kotikuntouttajan käynneistä.

4.3.9 Muistikoordinaattorin/muistihoitajan käynti sotekeskuksesta

Kertaluontoinen muistikoordinaattorin/ muistihoitajan käynti on asiakkaalle maksuton.

4.4 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin annetut psykososiaaliset tukikäynnit

Kun asiakas ei asu yhteisöllisessä asumisessa tai ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, ja hänen kotiinsa järjestetään ohjausta, neuvontaa ja psykososiaalisia tukikäyntejä, ovat tukikäynnit asiakkaalle maksuttomia. Tätä sovelletaan, jos palvelu on myönnetty sosiaalihuoltolain 21 §:ään tai terveydenhuoltolain 27 §:ään perustuen.

4.5 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu

Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Käytännössä matkahuollon linja-autotaksa/-maksu.

4.6 Tilapäinen /Lyhytaikainen perhehoito

Asiakasmaksulaki 2 §

Tilapäinen perhehoito Sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut	36,20 €/vrk
Osavuorokautinen perhehoito Sisältää hoivan ja hoidon aikaiset ateriat	18,50 € päivä tai yö
Kotiin annettava perhehoito	18,50 € / pv (7h)

4.7 Lyhytaikainen palveluasuminen ja hoito ryhmäkodissa

Lyhytaikainen palveluasuminen Maksu sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut	36,20 €/vrk
--	-------------

4.8 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Omaishoitajan vapaan aikaisen hoidon maksu omaishoitajalaissa (973/2005) määritellyiltä vapaapäiviltä (poikkeus maksusta ks. kappale 6.4.5).	11,60 € / vrk
--	---------------

4.9 Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaa

Kun hyvinvointialue on järjestänyt sosiaalihoitolaissa 27 b §:n nojalla, tuen tarpeessa olevalle henkilölle päivittäin sitovaa huolenpitoa antavalle omaiselle tai läheiselle vapaata, maksu on	11,60 € / vrk
---	---------------

4.10 Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu sekä pitkäaikainen ja yhteisöllinen asumispalvelu

Asiakasmaksulaki 10 c §, 10 e §, 10 f §, 10 g § ja 10 i § ja asiakasmaksuasetus

Pitkäaikaisen asumispalvelun maksu peritään silloin, jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta. Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksu peritään silloin, jos asiakas saa kotisairaanhoidon/kotisairaalahoidon /kotihoitoon palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta.

Em. palvelujen kuukausimaksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen keskimääräisten palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheen koon mukaan. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia.

Asiakas maksaa vuokran erikseen vuokrasopimuksen perusteella vuokranantajalle ja voi lisäksi ostaa tukipalveluja kuten ateriapalveluja. Tukipalvelujen maksut ovat kappaleessa 4.3.

Tuetusta asumisesta ja yhteisöllisestä asumisesta voidaan periä maksu samoin perustein, mikäli palveluun kuuluu jatkuvasti ja säännöllisesti annettavaa kotihoitoa taikka muuta hoivaa ja huolenpitoa tai palvelu toteutuu yksikössä. Tuettuun asumiseen sisältyvästä tuesta ja ohjauksesta ei peritä maksua.

4.10.1 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen kuukausimaksutaulukko

Asiakkaan kuukausimaksu on enintään alla olevan maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista.

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Henkilö-määrä 1	Henkilö-määrä 2	Henkilö-määrä 3	Henkilö-määrä 4	Henkilö-määrä 5	Henkilö-määrä 6	
Bruttotuloista vähennettävä osuus (tuloraja)	598 €	1103 €	1731 €	2140 €	2591 €	2976 €
Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä suunnitelmaan perustuvasta kuvapuhelusta ja laitteesta erillistä maksua. Asiakkaan ja hyvinvointialueen ammattilaisen väliseen yhteydenottoon kuluva aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

4.10.2 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- laskennallinen metsätulo (tarkemmin asiakasmaksulaki 10 i §)
- opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin se säädetään veronlaiseksi tuloksi
- lasten kotihoidon tuki
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)
- elatusapu ja elatustuki

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo. Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea). Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- vammaistuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä pitkäaikaisen asumispalvelun asiakkaalla perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

4.10.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja pitkäaikaisessa asumispalvelussa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan avio puoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Kun asiakas on siirtymässä pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen asumispalveluun, huomioidaan entisen asunnon todellisia kustannuksia enintään seuraavasti:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

4.11 Lyhytaikainen palveluasuminen (SHL: n mukainen)

Lyhytaikaisen asumisen tavoitteena on arvioida ja vahvistaa asiakkaan toimintakykyä ja voimavaroja kotona asumisen tueksi. Lyhytaikaishoito sisältää asiakkaan kuntoutuksen, arvioinnin, hoivan ja hoidon,

Tilapäinen palveluasuminen Sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut	36,20 €/vrk
Osavuorokautinen palveluasuminen (päivä tai yö)	18,50 € / pv tai yö

Sisältää hoivan ja hoidon aikaiset ateriat

4.12 Pitkäaikainen perhehoito (ikäihmiset, mielenterveyskuntoutujat, SHL: mukaiset)

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevilta asiakkailta peritään asiakasmaksu samalla periaatteella kuin pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa.

Perhehoidossa vuokra on sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain vahvistama asumismaksun mukainen. Vuokrassa huomioidaan STM:n ohjeistuksen mukainen indeksitarkistus:

Perhehoito, vuokra/kk	222,66 € / kk
Kahden henkilön huoneen vuokra	186,90 € / kk

Perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon maksua tai päivätoiminnan maksua.

Jos asiakas siirtyy perhehoidosta suoraan palveluasumiseen, peritään palveluasumisen/ laitoshoidon maksu tulopäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä. Jos asiakas siirtyy palveluasumisesta/laitoksesta perhehoitoon, peritään palveluasumisen/ laitoshoidon maksu lähtöpäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä.

4.13 Tukipalvelumaksu iäkkäiden yhteisöllisessä asumisessa

Iäkkäiden yhteisöllinen asuminen on tarkoitettu henkilölle, joka tarvitsee soveltuvan asunnon sekä hoitoa, huolenpitoa ja apua päivittäisissä toiminnoissaan. Henkilön avuntarve on pääasiassa päiväaikaista. Iäkkäiden yhteisöllistä asumista toteutetaan asumisyksikössä, jossa asiakas asuu omassa vuokra-asunnossa saaden sinne tarvitsemansa hoivan, tukipalvelut ja osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut.

Asumista tukevista erillisistä tukipalveluista peritään luvun 4.3 mukaiset asiakasmaksut ja luvun 4.10.1 mukaiset säännöllisen kotihoidon maksut sekä

Tukipalvelumaksu	100 e / kk
------------------	------------

Tukipalvelumaksu sisältää kodin yhteiset varusteet, kodin puhdistusaineet, wc-paperit, käsipyyhkeet ja siivouksen.

5. Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitosasumisen maksut

Maksu määräytyy tämän kappaleen mukaan, jos palvelu on järjestetty sosiaalihuoltolain tai terveydenhuoltolain nojalla.

5.1 Palvelun pitkäaikaisuus

Pitkäaikainen tehostettu (ympärivuorokautinen) palveluasuminen, pitkäaikainen perhehoito, pitkäaikainen iäkkäiden laitosasuminen on kyseessä silloin, jos ympärivuorokautisen palveluasumisen, perhehoidon, laitosasumisen /-palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

5.2 Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen maksut

Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä kuukausimaksu. Maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen em. palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset.

Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista. Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalle vähintään 167 euroa kuukaudessa ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisenasiakkaalle vähintään 112 euroa kuukaudessa.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin asiakasmaksu laissa tai – asetuksessa tarkemmin säädetään.

Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja perhehoidossa asiakas maksaa asumisestaan myös asumiskulut. Pitkäaikaisessa palveluasumisessa

asukas tekee huoneenvuokralakiin perustuvan vuokrasopimuksen, jossa sovi-
taan vuokran suuruus ja muut vuokraehdot. Asiakkaalla tulee olla voimassa
kyseiseen asuntoon kohdistuva kotivakuutus vastuuvakuutusosineen.

5.2.1 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäai- kaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen asiaksmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut ansio- ja pääomatulot ennakon-
pidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla
kustannuksilla vähennettynä sekä verosta vapaat tulot
- jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen
kuukausitulosten perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon
puolison vastaavat tulot
- laskennallinen metsätulo (asiaksmaksulaki 10 i §)
- vammaistuki (alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen)
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti opintojen johdosta saadut apurahat tai
tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ovat ve-
ronalaista tuloa
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lasten kotihoidon tuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida
tulona)

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan
huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun
ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea)

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä perus-
tuen asiaksmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja iäkkäiden pitkäaikaisessa laitosasumisessa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan avio- puoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, pitkäaikaiseen perhehoitoon ja iäkkäiden pitkäaikaiseen laitosasumiseen siirtymistä enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus vastuuvakuutusosineen)

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset maksun perusteena olevista tuloista pitkäaikaisessa tehostetussa (ympärivuorokautisessa) palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa ja iäkkäiden pitkäaikaisessa laitosasumisessa:

- kohtuulliset asumismenot, joita pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta tai asumisesta ammatillisessa perhehoitokodissa aiheutuu (vähennettynä asumistuella), asumismenoina vähennetään kohtuullinen vuokra, sekä lisäksi mahdolliset muut pakolliset asumismenot (erikseen perittävät sähkö, vesi ja saunamaksu)
- vähennyksinä huomioitavat muiden asumiskulujen määrät, mikäli eivät sisälly vuokraan:

○ vesimaksu/kk	8,70 €
○ sähkömaksu/kk	25 €
○ saunamaksu/kk	7,70 €
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena.
 - muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Pitkäaikaisessa tehostetussa (ympäri vuorokautisessa) palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa iäkkäiden laitosasumisessa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai päivätoiminnan maksua. **Pitkäaikaisessa iäkkäiden laitosasumisessa lääkekuluja ei huomioida vähennyksenä, vaan ne sisältyvät hoitomaksuun.**

6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut

Asiakasmaksulaki 4 §, 14 §, asiakasmaksuasetus 33 §, L vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987, L kehitysvammaisten erityishuollosta 591/1977.

6.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset palvelut

Vammaispalvelulain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- vammaispalvelulain 8 §:n 1 momentissa tarkoitetut palvelut: kuntoutusohjaus ja sopeutumisvalmennus sekä muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliset palvelut
- vammaispalvelulain 8 § 2 momentissa tarkoitettu päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta
- vammaispalvelulain ja -asetuksen nojalla myönnetty henkilökohtainen apu ja palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Henkilökohtaisesta avusta ja palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin

vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) nojalla, kuten tapaturma- tai liikennevakuutuslakiin perustuen.

- vammaispalvelulain 11 §:n mukaiset tutkimukset (tutkimukset, joita tarvitaan sen selvittämiseksi, onko henkilö oikeutettu vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin)

Kehitysvammalain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- erityishuolto (hoiva ja huolenpito)
- kuljetus erityishuollon palveluihin
- osittainen ylläpito alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta ja hänelle tulee oikeus Kelan eläkkeeseen.

6.2 Päivä- ja työtoiminta

6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta

Kuljetuksesta päivätoimintaan peritään omavastuuosuus, joka vastaa enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen vastaavan mittaisesta matkasta perittävää maksua. Asiakasmaksuasetus 6 §.

Vammaispalvelulain mukaisessa päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan enintään:

Aamupala	3,50 €
Lounas	7,30 €
Välipala/päiväkahvi	1,75 €

6.2.2 Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta ja koulujen loma-ajan toiminta

Erytyishuoltolain mukaiseen toimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Erytyishuoltolain mukaisessa työ- ja päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään 16 vuotta täyttäneiltä ateriamaksu toteutuman mukaan:

Aamupala	2,36 €
Lounas	4,42 €
Välipala/päiväkahvi	0,98 €

Ateriapalvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ateriapalvelumaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ateriamaksu toimintayksikön määrittämän todellisen kustannuksen mukaisesti.

Alle 16-vuotiailta ei peritä ateriamaksuja koulujen loma-ajan toiminnasta.

6.3 Asumispalvelut, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset

6.3.1 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn lyhytaikaisen asumispalvelun maksut

Lyhytaikainen asuminen ja asumisen arviointijaksot (joiden kesto yhtäjaksoisesti enintään 1 kk).

Yli 16-vuotiailta peritään vammaispalvelulain mukaisena asiakasmaksuna (sisältää ylläpidon, ateriat ja asumiskulut) 36,20 € / vrk

Alle 16-vuotiailta peritään vammaispalvelulain mukaisena asiakasmaksuna aterioista toteuman mukaan (maksu jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimansa erityisravintovalmisteet) 13,20 € / vrk

Yli 16-vuotiailta peritään kehitysvammalain mukaisena asiakasmaksuna (sisältää ylläpidon, ateriat ja asumiskulut) 36,20 € / vrk

Alle 16-vuotiailta peritään kehitysvammalain mukaisena asiakasmaksuna aterioista toteuman mukaan (maksu jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimansa erityisravintovalmisteet) 12,73 € / vrk

Kehitysvammalain perusteella järjestetty osavuorokautinen lyhytaikainen asumispalvelu (noin 10 h). Ateriamaksu peritään toteutuneiden aterioiden mukaisesti. 18,50 € / päivä tai yö

Kun asiakas solmii lyhytaikaisesta asumisesta (joiden kesto yhtäjaksoisesti 2-3 kuukautta) huoneenvuokralain mukaisen vuokrasopimuksen ja maksaa sen mukaisen vuokran, vuokra ei sisälly ylläpitomaksuun.

Ryhmäkoti-muotoisessa asumisessa ylläpitomaksu (ei mukana aterioita eikä vuokraa) on 55,62 € / kk

Asuntoryhmä-muotoisessa asumisessa ylläpitomaksu (ei mukana aterioita eikä vuokraa) on 45,30 € / kk

Mikäli asiakkaalla ei ole huoneenvuokralain mukaista vuokrasopimusta ja kun asumisen tai asumisen arviointijakson arvioidaan palvelusuunnitelmassa

kestävän yli kuukauden ajan, peritään ylläpitomaksuna huoneen vuokraa ja muita asumiskuluja (sähkö, vesi, tv) vastaava summa. Tällöin muuta ylläpitomaksua asumisesta ei peritä. Ylläpitomaksu aterioista peritään kuitenkin toteutuneen käytön mukaan.

6.3.2 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut

Vammaispalvelulain mukaisessa asumisessa peritään ateriamaksu toteutuman mukaan.

Kaikki päivän ateriat, enintään 16,5 €

Asiakkaan nauttiessa vain yksittäisiä aterioita, peritään ateriamaksu toteutuman mukaan enintään seuraavasti:

Aamupala	3,50 €
Lounas	7,30 €
Välipala	1,75 €
Päivällinen	5,00 €
Illtapala	2,10 €

Ateriamaksut voivat olla asumispalvelun hankinnan mukaisissa puitesopimuksissa määritellyn suuruiset.

Kehitysvammalain mukaisessa asumisessa peritään ateriamaksu toteutuman mukaan:

Kaikki päivän ateriat, enintään 12,73 €

Aamupala	2,36 €
Lounas	4,42 €
Välipala	0,98 €
Päivällinen	2,95 €
Illtapala	2,02 €

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ateriapalvelumaksu on määritetty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ateriamaksu toimintayksikön määrittämän todellisen ateriakustannuksen mukaisesti.

Kehitysvammalain mukaisessa asumisessa ateriahintoihin sisältyy vain raaka-aineiden hinta (huomioitu KHO:N päätös 22.12.2014/3986, 186:2014)

6.3.3 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu

Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu:

Asiakas maksaa itse vuokran, sähkö- ja vesimaksut (voivat sisältyä vuokraan), ateriat ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset sekä ylläpitomaksun. Vuokraan sisältyy kiinteistön huoltomenot ja asukkaiden käytössä olevien yhteisten tilojen jyvitetty osuus.

Kehitysvammalain ja vammaispalvelulain mukaisesta asumisesta peritään ylläpitomaksua (maksua ei peritä henkilökunnan antamasta hoivasta ja huolenpidosta). Ylläpidolla tarkoitetaan tavanomaisia vastaavia menoja eli sellaisia menoja, joista henkilölle aiheutuisi kustannuksia joka tapauksessa.

Ylläpitomaksut:

Ryhmäkoti-muotoisessa asumisyksikössä asuvat 55,62 € / kk

Asuntoryhmä-muotoisessa asumisyksikössä asuvat 45,30 € / kk

Ylläpitomaksuun sisältyy:

- puhdistusaineet ja -tarvikkeet (esim. jätesäkit, kompostipussit, siivoukseen käytettävät pesu- ja puhdistusaineet, siivousvälineet, desinfiointiaineet, käsipyyhepaperit)
- kalusto (esim. yhteisissä tiloissa olevat huonekalut, DVD-soitin, kahvinkeitin, vedenkeitin, mikroaaltouuni, ulkokalusteet)
- vaatteisto (esim. yhteisiin tiloihin hankittavat matot, verhot, pöytäliinat, sohvatyyny)
- muu materiaali (esim. astiat, ulko- ja sisäkukat, askartelumateriaalit, kuumemittari)

Pitkäaikaisen asumispalveluasiakkaan omaan käyttöön jätetään käyttövaraa vähintään 167 €/kk nettotuloista. Käyttövaraa laskettaessa huomioidaan nettotulot ja tuloista tehtävät vähennykset, jotka on lueteltu kappaleessa 5.2.1 ja 5.2.2

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ylläpitomaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ylläpitomaksu toimintayksikön määrittämän todellisen ylläpitokustannuksen mukaisesti.

Jos asiakas on poissa yhtäjaksoisesti palveluasumisesta, poissaolon kuudenesta poissaolopäivästä alkaen ei ylläpitomaksua peritä. Ylläpitomaksun

päivähinta lasketaan jakamalla kuukausihinta 30:llä. Sairaala- tai laitoshoidon ajalta ei peritä ylläpitomaksua.

6.4 Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito

6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido

Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksuna (asiaksmaksuasetus 21 §): Pitkäaikaisesta laitoshoidosta peritään asiakkaan tulojen mukainen kuukausimaksu: maksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 112 € kuukaudessa. Maksua määrättäessä huomioitavat tulot, menot ja vähennykset määräytyvät kappaleessa 5.2.1 ja 5.2.2 selvitetyin mukaan.

6.4.2 Pitkäaikainen perhehoito

Kehitysvammalain mukaisen pitkäaikaisen perhehoidon ylläpitomaksun määrityisperustetta ei ole säädetty asiaksmaksulaissa 1.7.2021 lukien. Asiaksmaksulain 4 §:n mukaan kehitysvammaisen ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotialle annettavaa osittaista ylläpitoa.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevilta peritään vahvistettujen asiaksmaksujen mukaisesti asiaksmaksuina vuokra, ateriamaksu sekä ylläpitomaksu.

Ylläpitomaksu sisältää perhehoitokodin yhteisissä tiloissa yhteiskäytössä olevat laitteet, välineet sekä henkilökohtaisen hygienian (lukuun ottamatta vaippoja), vaatehuollon, siivous- ja puhdistuskulut ja kohtuulliset virkistys- ja matkakulut.

Perhehoidossa vuokra on sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain vahvistama asumismaksun mukainen vuokra. Vuokrassa huomioidaan aina STM:n ohjeistuksen mukainen indeksitarkistus.

Perhehoito, vuokra/kk	222,66 €/kk
Kahden henkilön huoneen vuokra	186,90 €/kk
Perhehoidon ylläpitomaksu/kk	55,62 €/kk

Asiakkaalle on jätävä käyttövaraa vähintään 167 €/kk.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai työ- ja päivätoiminnan maksua.

6.4.3 Lyhytaikainen laitoshoido

Täydestä ylläpidosta peritään lyhytaikaisessa laitoshoidossa maksu 49,60 € /hoitopäivä sisältää ateriat, majoituksen ja muut kulut hoidon ajalta. Asiakasmaksu peritään myös tulo- ja lähtöpäivältä.

6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito / viikonloppuhoito

Lyhytaikainen perhehoito/viikonloppuhoito
Sisältää ateriat, asumiskulut ja ylläpidon 36,20 € / vrk

*Alle 16-vuotiaiden ateriamaksu 9,56 €/vrk (STM:n määrittelemä)
Maksu jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimana erityisravintovalmisteet).*

Osavuorokautinen perhehoito 18,50 € / päivä tai yö

Sisältää ateriat ja ylläpidon. Maksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta.

Asiakkaan kotona annettu lyhytaikainen perhehoito on maksutonta.

6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Kun kyse on kehitysvammaisten erityishuoltolain (519/1977) mukaisiin palveluihin oikeutetun asiakkaan omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta (Laki omaishoidon tuesta 957/2005 ja 4 §, 4a§) ylläpitomaksu on 11,60 € /vapaavuorokausi, mikäli hoito on järjestetty laitokseen, kodin ulkopuoliseen perhehoitoon tai asumispalveluun.

Maksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta, kun kyse on hänen omaan kotiinsa järjestetystä omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta.

7. Lastensuojelun maksut

Asiakasmaksulaki 7 § ja 14 §, asiakasmaksuasetus 20 §, lastensuojelulaki 417/2007 19 § ja 77 §, L lapsen elatuksesta 704/1975, lapsilisälaki 11 §, elatustukilaki 11 §, Työttömyysturvalaki 9 §, vammaisuuksista 27 §, laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 48 §

Asiakasmaksulain 4 §:n 4-kohdan mukaan lastensuojelulaissa tarkoitettu lasten ja nuorten huolto on maksutonta. Asiakasmaksulain 7 §:ssä säädetty maksu voidaan periä 4 §:n 4-kohdasta poiketen lastensuojelulain nojalla

avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalvelusta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi. Myös edellä kuvattujen erillislakien nojalla lapselta tai lapsen vanhemmalta voidaan periä Kelan maksamia etuuksia sijoituksen ajalta hoidon korvaukseksi.

7.1 Vanhemmilta perittävät maksut

Lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi peritään, milloin se on asianomaisen toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, lapsen vanhemmilta maksu, joka on määrältään enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruisen (asiakasmaksulaki 7 § 1 mom.).

Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän keskenänsä maksukykyyn mukaan (asiakasmaksuasetus 20 § 1 mom.).

Vanhemmalta perittävän maksun suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon vanhemman ikä, työkyky ja mahdollisuus osallistua ansiotyöhön, käytettävissä olevien varojen määrä sekä vanhemman lakiin perustuva muu elatusvastuu; sekä lapsen kyky ja mahdollisuudet itse vastata elatuksestaan sekä seikat, joiden johdosta vanhemmille ei aiheudu lapsen elatuksesta kustannuksia tai ne ovat vähäiset. (L lapsen elatuksesta 2 §).

Maksettavien etuuksien perinnät aloitetaan, jos sijoitus kestää pidempään kuin 1 kuukauden ajan. Etuudet, joista pitää laatia erillinen sopimus, perintä aloitetaan 4 kuukauden kuluessa, jos kyseessä on pitkäaikainen sijoitus.

7.2. Lapselta tai nuorelta perittävä maksu

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa lastensuojelulain nojalla annettua perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalveluja sekä käyttää elatusavut perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalvelusta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi (asiakasmaksulaki 7 § 2 mom.). Lastensuojelulain nojalla annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottu maksu myös muista lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista. Asiakasmaksulain 14 §:n mukaiset lapsen/nuoren tulot, korvaukset tai saamiset ovat:

- eläkkeet
- elinkorot
- elatusavut

- avustukset
- muut jatkuvat taikka kertaluontoiset tulot, korvaukset tai saamiset (esim. opintotuki, vammaistuki, kuntoutusraha)

Lapsen /nuoren tuloista perittävän maksun määrä ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja se voi olla enintään 1860,20 € /kk. (asiakasmaksuasetus 20 § 2 mom.)

Lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamista varataan kalenterikuukausittain vähintään 40 % lapsen/nuoren itsenäistymisvaroiksi, ja enintään 60 % käytetään hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa lapsilisää ei oteta huomioon. (Lastensuojelulaki 77 §).

Asiakasmaksut

Jos vanhempaa ei tavoiteta tai vanhempi ei ole halukas tekemään elatussopimusta, hänelle voidaan määrätä asiakasmaksulain 7 §:n mukainen lastensuojelun asiakasmaksu tai elatusta haetaan käräjäoikeudesta. Asiakasmaksusta kerrytetään niin ikään lapselle itsenäistymisvaroja samoin periaattein, kuin muista lapselta tai vanhemmalta perittävistä etuuksista. Juridista estettä itsenäistymisvarojen kerryttämiselle asiakasmaksuista ei ole.

Lastensuojelun asiakasmaksun määrätymisen perusteet

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 §:n mukaan lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, periä lapsen vanhemmilta maksu, joka saa määrältään olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määrättyvän elatusavun suuruinen. Asiakasmaksu voidaan määrätä ensisijaisesti tilanteessa, jossa vanhempi ei syystä tai toisesta ole suostuvainen edunvalvojan sijaisen määräämiseksi perintäprosessin käynnistämiseksi, ja prosessi tästä syystä pitkittyy.

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa tässä pykälässä tarkoitettuja perhehoitoa tai laitoshuoltoa taikka asumispalveluja sekä käyttää ne perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.

Lastensuojelulaissa tarkoitetuista perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi voidaan periä 4 §:n 4 kohdasta poiketen kohtuulliseksi katsottava maksu myös muista lapsen tai nuoren 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista.

Asiakasmaksuasetuksen 20 §:n mukaan lastensuojelulain mukaisena sijaishuoltona, avohuollon tukitoimena tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan vanhempien kesken heidän maksukykynsä mukaan.

Lapsen tai nuoren tuloista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 §:n 2 ja 3 momentin perusteella perittävä maksu lastensuojelulain mukaisena avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista voi olla enintään 1 860,20 euroa kuukaudessa. Perittävä maksu ei saa kuitenkaan ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Asiakasmaksulaki tai asetus eivät ota suoraan kantaa siihen millä perusteilla lastensuojelun asiakasmaksu tulee periä ja kunnilla on aiemmin ollut asiassa erilaisia käytäntöjä.

Asiakasmaksun määräytymisperusteet ovat tällä hetkellä erilaiset kuin elatusavun. Laissa ei ole tarkempia määräyksiä siitä, miten maksu tulisi vanhemmille määrätä. Hyvinvointialueen valtuustolle esitetään, että maksut määräytyvät seuraavalla tavalla jäljempänä kuvatuin perustein:

Vanhemmilta, joille ei ole vahvistettu elatusapua tai sitä ei peritä, peritään lastensuojelun asiakasmaksu alla olevan taulukon mukaisesti:

Tulotaso (netto)	Perintä %
0 € - 600 €	Ei perintää
601 € - 800 €	10 %
801 € - 1 000 €	12 %
1 001 € -1 200 €	14 %
1 201 € -	16 %

Kun vanhemmalle on määrätty taulukon mukainen asiakasmaksu ja sijoitettuja lapsia on useampia, maksua korotetaan sijoitettujen lasten lukumäärän mukaan seuraavasti:

Sijoitettuja lapsia (lukumäärä)	Korotus %
1	Ei korotusta
2	15 %
3	30 %
4	45 %
5 tai useampi	60 %

Elatusavun periaatteen mukainen laskutapa asiakasmaksussa on vanhemman elämäntilannetta yksilöllisemmin huomioiva, ja täten useissa tilanteissa määrältään pienempi kuin edempänä todettu kaavamainen laskutapa.

Elatusavun määrää laskettaessa ensin kartoitetaan kyseessä olevan lapsen laskennalliset pakolliset menot, jotka muodostuvat hänen ikänsä mukaisista yleisistä kustannuksista (Vuonna 2021: 306 - 481 euroa/kk) sekä asumiskuluosuudesta 200 euroa/kk. Nämä menot eivät vastaa kunnan todellisia sijoituskustannuksia vaan ovat Tilastokeskuksen kulutustutkimuksen pohjalta määritellyjä keskiarvoja kaikkia Suomessa asuvia lapsia koskien. Näin lasketut lapsen välttämättömät menot jaetaan vanhempien kesken, heidän elatuskykujensä mukaisessa suhteessa. Vanhemman elatuskyky saadaan vähentämällä vanhemman nettotuloista hänen pakolliset menonsa kuten ruoka- ja asumismenonsa.

Tilanteissa, joissa vanhempi ei ole syystä tai toisesta, esimerkiksi vastentah-toisen sijoituksen tilanteessa, valmis elatussopimuksen laatimiseen, tulee ky-seeseen asiakasmaksun määrääminen.

Asiakasmaksua ei ole koskaan tarkoituksenmukaista määrätä tilanteessa, jossa vanhempi todetaan elatuskyvyttömäksi. Elatuskyvyttömäksi todetun vanhemman osalta on mahdollista laatia ns. 0-sopimus, jolloin Kela maksaa täydentävää elatustukea (vuonna 2021: 167,35 euroa/kk), ja tästä kertyy lapselle itsenäistymisvaroja 40 %. Jos vanhempi ei kuitenkaan ole tässä tilanteessa valmis elatussopimusta laatimaan, tulee kyseeseen elatuskanteen jättäminen käräjäoikeuteen. Tuomioistuimen päätöksestä elatusavusta kertyy lapselle 40 %.

8. Pelastustoimen maksut

8.1 Pelastustoimen viranomaismaksut

8.1.1 Vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi

Valtioneuvoston asetuksen (685/2015) mukaiset käyttöönottotarkastukset ja päätös	170 €
--	-------

Pelastusviranomaisen tarkastusta edellyttävät muutokset vaarallisten kemikaalien teollisessa käsittelyssä	170 €
---	-------

8.1.2 Öljylämmityslaitteistot

Öljylämmityslaitteiston käyttöönottotarkastus	70 €
---	------

Pelastusviranomaisen osallistuminen muiden

viranomaisten kanssa suoritettavaksi määrättyyn öljylämmityslaitteiston tarkastukseen	70 €
Öljylämmityslaitteiston vähäisen muutoksen tarkastus	35 €

8.1.3 Räjähdystarvikkeet

Pelastusviranomaisen päätös ilmoitukseen räjähteiden tai muiden vaarallisten kemikaalien käytöstä erikoistehosteena	70 €
Ilotulitteiden ja muiden pyroteknisten tuotteiden varastoinnin valvonta kaupan yhteydessä (sisältäen tarkastuksen ja tarvittaessa varastointia koskevan päätöksen)	70 €
Ammoniumnitraattivaraston tarkastus	70 €
Päätös ilotulitteiden käytöstä, muulloin kuin asetuksen sallimana aikana	18 €
Tilapäisen räjähdetaraston käyttöönottotarkastus, luvan myöntäjänä TUKES	100 €

8.1.4 Pelastuslain (379/2011) 96 §:ssä tarkoitetut eräät maksulliset suoritteet

Valvontasuunnitelman mukainen palotarkastus pientaloon	1. käyntimaksuton
Jälkipalotarkastus (1 h) pientaloon	50 €
Palotarkastus (1 h) pelastussuunnitelmavelvollisessa taloyhtiössä	50 €
Asuinrakennusten jälkipalotarkastus, tuntiveloitus 1 h ylittävältä tarkastukselta	50 €
Valvontasuunnitelman luokkiin A1 – A6 kuuluvat palotarkastukset (2 h)	100 €
Valvontasuunnitelman luokkien A1 – A6 valvontakäynti, tuntiveloitus 2 h ylittävältä tarkastukselta	50 €
Valvontasuunnitelman luokan A1-A6 rakennuksen	

ennakkotarkastus	100 €
Pelastusasetuksen 407/2011 mukaisen pelastussuunnitelmavelvollisen yleisötilaisuuden tarkastus	100 €
Valvontakohteen käyttötavan tilapäisestä muuttumisesta suoritettava ylimääräinen palotarkastus	50 €

8.1.5 Muut tarkastukset

Pelastusviranomaisen osallistuminen tarkastuksiin niissä tapauksissa, joissa luvan antaja on turvatekniikan keskus	67 €
Asiakkaan pyynnöstä pelastusviranomaisen antama kirjallinen lausunto	50 €

8.1.6 Hälytykset

Ilkivaltainen hälytys	635 €
Automaattisen paloilmoittimen toistuva erheellinen palohälytys	635 €
Automaattisen paloilmoittimen laitevikahälytyksen tarkastus laitteiston hoitajan puolesta	635

9. Muut maksut

9.1 Kunto- ja erityisliikuntaryhmien maksut

Erityisliikuntaryhmistä peritään enintään tuotannon kustannusten mukainen maksu.

Erityisliikuntaryhmät	34,30 € / kevät- tai syyskausi
-----------------------	--------------------------------

9.2 Sairaankuljetus

Potilas/kuntoutuja maksaa sairaankuljetusajoneuvolla (ambulanssilla) yhteen suuntaan tehdystä matkasta 25 €. Maksu ei kerrytä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksukattoa, mutta kerryttää Kelan matkakattoa (v.2021 on 300 €/kalenterivuosi). Tämä maksu peritään myös silloin, kun annetun ensihoidon

ansiosta potilaan tila on korjaantunut siinä määrin, että kuljetusta hoitopaikkaan ei ole tarvinnut suorittaa. Maksua ei peritä lääkärin määräämästä sairaankuljetusajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta terveyskeskuksen tai sairaalan sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen tai kotihoitoon

9.3 Röntgen- ja isotooppikuvien siirto CD:lle

Muista kuin tietosuoja-asetuksen tarkastusoikeuden perusteella luovutettavista kuvantamisen CD- tai DVD-tallenteina toimitettavista tutkimuksista peritään enintään aiheutuvien kustannusten mukainen maksu.

**Keski-Suomen hyvinvointialue
Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut
Pelastustoimen asiakasmaksut
1.1.2023 alkaen**

Sisällys

1. Yleisiä periaatteita	6
1.1 Asiakasmaksun perimisen erityistilanteet	6
1.1.1 Asiakasmaksun periminen hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirryttäessä.....	7
1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä.....	7
1.3 Asiakasmaksun periminen	7
1.4 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen	8
1.4.1 Asiakasmaksun alentamisen perusteet	9
1.4.2 Sosiaalihuollon palvelusta perittävän maksun perimättä jättäminen ja alentaminen	10
1.5 Maksukyvyyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen.....	14
1.6 Maksukatto	15
1.7 Sotainvalidit.....	17
1.8 Rintamaveteraanit.....	18
1.9 Etäpalveluista perittävät maksut.....	18
1.10 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu	19
1.11 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun.....	19
2. Terveystenhuollon asiakasmaksut.....	20
2.1 Lääkäripalveluiden maksut.....	20
2.2 Kiirevastaanoton maksut.....	20
2.3 Päivystyspoliklinikkakäynnin maksut	20
2.4 Hoitajan vastaanotot	21
2.5 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito.....	21
2.5.1 Perusmaksut	21
2.5.2 Maksu tutkimuksesta, hammammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan.....	21
2.5.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito	21
2.5.4 Kuvantamistutkimukset	22
2.5.5 Proteettiset toimenpiteet.....	22
2.6 Lääkinnällinen kuntoutus.....	22
2.6.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus.....	22
2.6.2 Apuvälinepalvelut ja apuvälineet	22
2.7 Terapiat.....	23
2.8 Sarjassa annettava hoito.....	23
2.9 Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti.....	23

2.10 Poliklinikkamaksu.....	24
2.11 Päiväkirurginen käynti	25
2.12 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset	25
2.13 Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito	25
2.14 Maksu lääkärintodistuksesta/lausunnosta	25
2.14.1 Maksulliset todistukset	26
2.14.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus	27
2.14.3 Suppeat todistukset.....	27
2.14.4 Maksuttomat todistukset.....	27
2.15 Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu	28
2.16 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen	28
3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut	29
3.1 Lyhytaikainen laitoshoido	29
3.2 Laitospäihdekuntoutuksen maksu	29
3.3 Päivä- ja yöhoidon maksu	30
3.4 Kuntoutushoidon maksu.....	30
3.5 Kotisairaalahoido (määräaikainen tehostettu kotisairaanhoido).....	30
4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu	32
4.1 Tilapäiset ja lyhytkestoiset kotiin annettavat palvelut.....	32
4.2 Lapsiperheiden kotipalvelu	32
4.3 Tukipalvelut aikuisten kotihoidossa ja iäkkäiden asumispalveluissa	35
4.3.1 Ateriapalvelu	35
4.3.2 Ateriamaksut toimintayksikössä	35
4.3.3 Turvapalvelut	35
4.3.4 Etähoiva	37
4.3.5 Ikääntyneiden päivätoiminta	37
4.3.6 Muut tukipalvelut	38
4.3.7 Lääkeautomaatit osana säännöllistä kotihoitoa	40
4.3.8 Muistiasiakkaan kotikuntoutus.....	40
4.3.9 Muistikoordinaattorin / muistihoitajan käynti sotekeskuksesta	40
4.4 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin annetut psykosiaaliset tukikäynnit.....	40
4.5 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu	40
4.6 Tilapäinen /Lyhytaikainen perhehoito	41
4.7 Lyhytaikainen palveluasuminen ja hoito ryhmäkodissa	41

4.8 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito.....	41
4.9 Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaa.....	41
4.10 Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu pitkäaikainen asumispalvelu ...	41
4.10.1 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen kuukausimaksutaulukko	42
4.10.2 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen asiakasmaksuissa huomioitavat tulot	44
4.10.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja pitkäaikaisessa asumispalvelussa	45
4.11 Lyhytaikainen palveluasuminen (SHL: n mukainen)	45
4.12 Pitkäaikainen perhehoito (ikäihmiset, mielenterveyskuntoutujat, SHL:n mukaiset)46	
4.13 Tukipalvelumaksu iäkkäiden yhteisöllisessä asumisessa	46
5. Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitosasumisen maksut.....	47
5.1 Palvelun pitkäaikaisuus.....	47
5.2 Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen maksut	47
5.2.1 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen asiakasmaksuissa huomioitavat tulot.....	48
5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja iäkkäiden pitkäaikaisessa laitosasumisessa.....	49
6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut	50
6.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset palvelut.....	50
6.2 Päivä- ja työtoiminta.....	51
6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta	51
6.2.2 Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta ja koulujen loma-ajan toiminta	51
6.3 Asumispalvelut, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset	52
6.3.1 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn lyhytaikaisen asumispalvelun maksut.....	52
6.3.2 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut	53
6.3.3 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu	54
6.4 Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito	55
6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido.....	55
6.4.2 Pitkäaikainen perhehoito	55
6.4.3 Lyhytaikainen laitoshoido	56

6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito / viikonloppuhoito	56
6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito	56
7. Lastensuojelun maksut	56
7.1 Vanhemmilta perittävät maksut	57
7.2. Lapselta tai nuorelta perittävä maksu	57
8. Pelastustoimen maksut.....	60
8.1 Pelastustoimen viranomaismaksut.....	60
8.1.1 Vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi.....	60
8.1.2 Öljylämmityslaitteistot	60
8.1.3 Räjähdystarvikkeet	61
8.1.4 Pelastuslain (379/2011) 96 §:ssä tarkoitetut eräät maskulliset suoritteet.....	61
8.1.5 Muut tarkastukset	62
8.1.6 Hälytykset	62
9. Muut maksut.....	62
9.1 Kunto- ja erityisliikuntaryhmien maksut	62
9.2 Sairaankuljetus.....	62
9.3 Röntgen- ja isotooppikuvien siirto CD:lle	63

1. Yleisiä periaatteita

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut sekä pelastustoimen asiakasmaksut ovat voimassa 1.1.2023 alkaen Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestämässä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa sekä pelastustoimen palveluissa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen perimisessä sovelletaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992), jäljempänä asiakasmaksulaki, lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta (1201/2020) ja asetusta sosiaali- ja terveyden huollon asiakasmaksuista (912/1992), jäljempänä asiakasmaksuasetus. Asiakasmaksulakia sovelletaan myös hyvinvointialueen ostopalveluna järjestämään palveluun.

Pelastustoimen osalta sovelletaan pelastuslakia (379/2011) sekä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettua lakia (390/2005) sekä asetuksia pelastustoimesta 407/2011, valtioneuvoston asetusta vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015, valtioneuvoston asetusta räjähteiden valmistuksen, käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista 1101/2015, valtioneuvoston asetusta nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista 858/2012 sekä valtioneuvoston asetusta räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta 819/2015.

1.1 Asiakasmaksun perimisen erityistilanteet

Asiakkaan siirtyessä Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestämästä palvelusta toiseen (asumisyksikkö-laitoshoito / laitoshoido – laitoshoido / asumisyksikkö - asumisyksikkö) ei lähtävä yksikkö laskuta lähtöpäivää.

Alle 18-vuotiaalle asiakkaalle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat pääsääntöisesti maksuttomia, ellei hinnastossa toisin erikseen mainita. Sosiaali- ja terveydenhuollon maksulliset todistusmaksut voidaan kuitenkin periä myös alle 18-vuotiailta.

Tietosuoja-asetuksen mukaisen tarkastusoikeuden nojalla toimitetuista terveystiedoista ei peritä maksua. Maksuttomuus koskee myös CD –tallenteena toimitettavia kuvantamistutkimuksia.

Palvelukohtaisista asiakasmaksun perimisen erityistilanteista on hinnastossa tarkemmin mainittu kunkin palvelun kohdalla.

1.1.1 Asiaksmaksujen periminen hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirtäessä

Niissä tapauksissa, kun asiakkaalla on voimassa oleva sosiaali- ja terveydenhuollon palvelupäätös ja siihen liittyvä harkinnanvarainen asiaksmaksupäätös tai muu harkinnanvarainen sosiaali- ja terveydenhuollon asiaksmaksupäätös, asiaksmaksujen laskutus jatkuu voimassa olevan päätöksen mukaisena siirtymävaiheen ajan. Maksut peritään tämän hinnaston mukaisina siitä alkaen kun palvelu/maksupäätös uusitaan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tasasuuruissa asiaksmaksuissa tämän hinnaston mukaisia maksuja sovelletaan 1.1.2023 alkaen.

1.2 Asiaksmaksun enimmäismäärä

Asiaksmaksulaki 2 §.

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

1.3 Asiaksmaksun periminen

Asiaksmaksulaki 2 a § ja 2 b §.

Asiakkaalle on annettava lasku, josta näkyy laskun päivämäärä, asiakas, palvelu, jota lasku koskee, maksun peruste, onko kyseessä julkinen vai yksityinen palveluntuottaja, sekä lisätietojen antajan yhteystieto. Lisäksi laskussa pitää näkyä kerryttääkö kyseinen palvelu maksukattoa, ja jos kerryttää, maininta siitä, että asiakkaan on itse seurattava maksukaton kertymistä. Muihin kuin maksukyvyyn mukaan määräytyviin laskuihin on liitettävä oikaisuvaatimusohje.

Asiakkaalle on annettava päätös maksukyvyyn mukaan määräytyvästä maksusta. Päätöksessä on oltava ainakin seuraavat tiedot: asiakas ja palvelu, jota päätös koskee, päätöksen tehnyt viranhaltija ja päätöksen päivämäärä, maksun suuruus ja peruste, sekä yhteyshenkilö, jolta asiakas voi pyytää lisätietoja. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusohje.

Asiaksmaksujen periminen kuuluu hyvinvointialueelle eikä hyvinvointialue voi siirtää palveluntarjoajalle oikeutta maksun perimiseen.

Pelastuslain (379/2011) 96 § mukaan pelastuslaitos voi periä maksun

- 1) pelastuslain 79 §:ssä tarkoitetun valvontasuunnitelman mukaisen palotarkastuksen tai muun valvontatoimenpiteen suorittamisesta;

- 2) tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmottimen toistuva erheellinen toiminta;
- 3) tehtävästä, joka on muussa laissa erikseen säädetty maksulliseksi.

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 131 § nojalla voidaan vaarallisten kemikaalien, palavien kaasujen, räjähteiden ja öljylämmityslaitosten tarkastuksista päätöksistä ja muista virkatoimista periä maksu.

Kyseiset suoritteet pohjautuvat:

- Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011
- Valtioneuvoston asetukseen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015
- Valtioneuvoston asetukseen räjähteiden valmistuksen, käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista 1101/2015
- Valtioneuvoston asetukseen nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista 858/2012
- Valtioneuvoston asetukseen räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta 819/2015

Maksun on velvollinen suorittamaan ao. laitoksen, laitteiston, varaston, laitteen omistaja tai haltija.

1.4 Asiaksmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Asiaksmaksulaki 11 §.

Maksun alentamisen ja perimättä jättämisen on oltava ensisijaista toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettuun toimeentulotukeen nähden. (30.12.2020/1201)

Terveystieteiden tasasuuruiset maksut eli muut kuin maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut peritään vahvistettujen määrien mukaisesti, eikä hyvinvointialueella ole lakiin perustuvaa velvollisuutta jättää perimättä tai alentaa näitä asiaksmaksuja.

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista.

Hyvinvointialueen on annettava asiakkaalle tieto siitä, mitä laissa säädetään maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä. Tieto on annettava ennen ensimmäistä palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä. Jos tiedon antaminen ei

ole mahdollista ennen palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä, sen voi antaa myöhemmin, kuitenkin viimeistään laskutettaessa. Tieto on annettava siten, että asiakas riittävästi ymmärtää sen sisällön. Tietoa annettaessa asiakkaalle on annettava sen tahon nimi ja yhteystiedot, jolta asiakas voi tarvittaessa pyytää lisätietoja. (30.12.2020/1201), (8.2.2022/600)

Edellä mainittu tieto on annettava asiakkaalle henkilökohtaisesti kirjallisesti tai suullisesti. Tieto voidaan antaa myös asiakkaan yksilöivän sähköisen palvelun välityksellä. Jos tieto annetaan muulla tavalla kuin kirjallisesti, asiakkaalle on hänen pyynnöstään annettava tieto myös kirjallisena. (30.12.2020/1201)

Tarkemmin asiakasmaksun alentamisen perusteista on kuvattuna luvussa 8.

1.4.1 Asiakasmaksun alentamisen perusteet

Asiakasmaksujen alentamisen perusteet perustuvat asiakasmaksulain 11 §:ään. Maksun alentamista haettaessa edellytetään, että asiakkaalle kuuluvat, asiakasmaksun alentamiseen nähden ensisijaiset Kelan etuudet (kuten takuueläke, hoitotuki ja asumistuki) on haettu. Asiakasmaksun alentamista koskevassa toimeentulon vaarantumista arvioivassa laskelmassa voidaan huomioida seuraavia harkinnanvaraisia kustannuksia, mikäli asiakkaan ja häneen nähden elatusvelvollisen tulot ja varallisuus eivät riitä niitä kattamaan:

- ulosottoviranomaisen maksusuunnitelman mukainen kuukausierä
- kotiin jäävän pienempituloisen puolison menoja voidaan ottaa harkinnanvaraisena vähennyksenä huomioon siten, että hänen asumisensa pystytään turvaamaan hänen muuta toimeentuloaan vaarantamatta
- pitkäaikaisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa tuetussa asumisessa ja säännöllisen ja jatkuvan kotiin annettavan palvelun asiakkaalle taloudellinen tilanne ja varallisuus huomioon ottaen tavanomaista suuremmat lääkemenot kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruusena ja lisäksi ei-kelakorvattavat maksukattoon sisällyttömät lääkemenot/kliiniset ravintovalmisteet/perusvoiteiden kustannukset siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaalle tarpeelliseksi
- muut henkilökohtaisista tarpeista johtuvat tavanomaista suuremmat kustannukset

Viimeisin vahvistettu verotuspäätös ja erittelyosa, tulotiedot, kuitit, tositteet ja pankin tiliotteet kaikista tileistä sekä mahdollinen Kelan toimeentulotukipäätös tulee esittää maksualennusta haettaessa. Tarvittaessa maksualennushakemuksen käsittelemiseksi pyydetään sosiaaliohjaajan tai sosiaalityöntekijän lausunto.

1.4.2 Sosiaalihuollon palvelusta perittävän maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

Laki toimeentulotuesta 1412/1997(muutokset 29.12.2005/1218), Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 1201/2020, Kelan toiminteentulotuki ohje (verkkojulkaisu, joka päivittyy säännöllisesti <https://www.kela.fi/documents/10192/3464829/Toimeentulotuki.pdf>) STM: 2013:4 Opas toimeentulotukilain soveltajille ja Suomen perustuslaki 1999/73 Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 säätelevät maksunalennuksia.

Asiakasmaksulain 11§:n mukaan sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu, on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin, kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä. Velvoitavuus koskee kaikkia sosiaalipalvelujen tulosidonnaisia ja tasasuuruisia maksuja, myös kuljetuspalveluiden omavastuuosuuksia. Päätös maksun alentamisesta tehdään toimeentulotuen myöntämistä vastaavilla periaatteilla huomioiden erityiset tarpeet tai olosuhteet, koska tavoitteena on ennaltaehkäistä toimeentulotuen tarvetta.

Maksunalennusta haetaan kirjallisesti. Asiakkaan tai hänen laillisen edustajansa on annettava viranomaisille kaikki ne tiedot, joita viranomaisen tarvitsee maksunalennuksen tarpeen arvioimiseksi. Puutteellinen hakemus viivästyttää asian käsittelyä tai hakemus voidaan joutua hylkäämään.

Päätös maksun alentamisesta tai poistamisesta tehdään tarvittaessa yhdelle kuukaudelle tai asiakkaan tilanne huomioon ottaen pidemmälle ajalle, kuitenkin enintään kuluva kalenterivuoden loppuun saakka. Asiakkaalle tehdään kirjallinen päätös maksun alentamisesta. Päätös voidaan tehdä takautuvasti enintään kolmen kuukauden ajalle hakemuksen vireille tulosta. Maksun alennukseen jatkoa haettaessa edellytetään hakemuksen jättämistä viimeistään kuukauden kuluessa edellisen päätöksen päättymispäivästä lukien.

Kalenterivuosittain tarkistetaan vahvistetut summat toimeentulotuen perusosasta sekä laskelmaan huomioitavista menoista ja Kelan lääkekustannusten vuotuisesta omavastuuosuudesta (lääkekatto) sekä muut mahdollisesti vuosittain muuttuvat maksunalennuksissa huomioitavat etuudet, menot tai muut euromääräiset summat.

Maksualennuslaskelmassa ei huomioida uudelleen niitä kuluja, jotka ovat jo vähennyksenä huomioitu asiakasmaksulain mukaisesti asiakasmaksua määritettäessä.

Huomioon otettavat tulot ja varallisuus

Kotihoidon asiakkailta huomioon otettavia tuloja ovat sekä yksityisistä ja julkisista lähteistä saatavat tulot. Tuloina huomioidaan siis eläketulot ja

sosiaaliturvaetuudet sekä esimerkiksi palkka-, yrittäjä- ja omaisuustulot. Tuloista huomioidaan laskelmaan verotuksen jälkeen käytettävissä oleva nettotulo.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa tuloina huomioidaan Kelan perustoimeentulotuen soveltamisohjeen mukaisesti asiakasmaksupäätöksessä hakijan henkilökohtaiseen käyttöön varattu määrä, joka on vähintään 167 euroa vuonna 2022.

Vammaispalveluiden asiakkailla huomioitavia tuloja ovat ansiotulot/yritystoiminta, työttömyysetuudet, Kelan eläkkeet, työeläke/muu eläke, asumistuki, vammais-/hoitotuki, omaishoidontuki, lapsilisät, elatusapu/-tuki, säästöt/varallisuus.

Pariskunnalle, joka asuu yhdessä (kotona tai palveluasumisessa), tehdään yhteinen laskelma, jossa huomioidaan yhteenlasketut tulot ja menot kuten toimeentulotuessa. Pariskunnalle, joista toinen asuu ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja toinen omassa taloudessa, tehdään molemmille omat laskelmat kuten yksinasuvilla toimeentulotuessa.

Ikääntyneiden palveluissa, kotihoidossa, yhteisöllisessä asumisessa sekä ympärivuorokautisessa palveluasumisessa käytettävissä olevat yhteensä yli 1000 euron arvoiset varat kuten säästöt, arvopaperit ja muu helposti realisoidavissa oleva varallisuus otetaan huomioon laskelmassa. Alle 1 000 euron arvoista omaisuutta ei edellytetä realisoidavaksi. Muun kuin omassa vakituksessa asuinkäytössä olevan kiinteän omaisuuden realisointiaika on kolme kuukautta. Velvoite yli 2 000 euron hintaisen auton myymisestä arvioidaan erikseen kokonaistilanne huomioiden.

Mikäli tulot ovat ulosoton tai liikaa maksetun etuuden takaisinperinnän kohteena, niistä otetaan huomioon vain ulosoton jälkeen tosiasiasa käytettävissä oleva osuus. Veronpalautukset huomioidaan tulona 50 euroa ylittävältä osalta.

Huomioon otettavat menot

Toimeentulotuen ns. perusosalla katettavia menoja ei huomioida erikseen laskelmassa. Nämä menot tulee kattaa toimeentulotuen perusosaa vastaavalla summalla, joka huomioidaan laskelmaan. Toimeentulotuen perusosan sisältö määritellään toimeentulotukilain 7 a §:ssä.

Kotihoidon ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkailla perusosalla katettaviin menoihin kuuluvat ravintomenot, vaatemenot, vähäiset terveydenhuoltomenot sekä henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta, paikallisliikenteen käytöstä, sanomalehden tilauksesta, puhelimen käytöstä ja harrastus- ja virkistystoiminnasta aiheutuvat menot sekä vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa perusosaa vastaavalla henkilökohtaisella käyttövaralla on tarkoitus kattaa esimerkiksi mahdollisten kuljetusten omavastuuosuudet, vaatteet, henkilökohtainen hygienia, puhelimesta aiheutuvat kulut ja muita mahdollisia kuluja, jotka eivät sisälly palveluun.

Vammaispalveluiden asiakkailla perusosalla katettaviin menoihin kuuluvat ravintomenot, vaatemenot, vähäiset terveydenhuoltomenot sekä henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta, paikallisliikenteen käytöstä, sanomalehden tilauksesta, puhelimen käytöstä ja harrastus- ja virkistystoiminnasta aiheutuvat menot sekä vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Asumiskustannukset

Kotihoidon ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkaan asumismenot huomioidaan kuten toimeentulotuessa ja enimmäissummat tarkistetaan vuosittain. Saunamaksut ja erikseen maksettavat kohtuulliset lämmityskustannukset hyväksytään laskelmaan.

Omakotitalon kustannuksista huomioidaan kiinteistön hoitomenot, joita ovat sähkö- ja lämmityskustannukset, koti- ja palovakuutus, tontin vuokra, kiinteistövero, nuohous ja jätehuolto.

Kotivakuutuksesta hyväksytään koti-irtaimiston kohtuullinen euromäärä vakuutuskirjan perusteella.

Asunnon hankkimiseksi tai perusparantamiseksi otettujen henkilökohtaisten lainojen vuotuisista koroista aiheutuvat menot voidaan hyväksyä kokonaisuudessaan edellyttäen, että tuen hakijalla on verotuksen ennakkopidätyksessä huomioitu asuntolainojen korot. Perheen tulee asua asunnossa.

Asuntoon kohdistuva taloyhtiön perimä rahoitusvastike voidaan hyväksyä kuukausittaiseksi menoksi silloin, kun asiakas asuu kyseisessä asunnossa.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa asumiskustannukset ovat jo huomioitu asiakasmaksua määriteltäessä, mutta kotivakuutus voidaan huomioida laskelmaan kuten kotihoidon asiakkaankin kohdalla.

Vammaispalveluiden asiakkailla asumiskustannuksina huomioidaan vuokra/yhtiövastike/asuntolainan korot, vesimaksu, sähkömaksu, saunamaksu, kotivakuutus.

Ateriakustannukset

Kotihoidossa ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkailla huomioidaan ateriapalvelujen kustannukset siltä osin kuin ne ylittävät toimeentulotuen perusosan ravintomenojen ns. laskennallisen omavastuuosuuden, joka on 49 % perusosasta. Yksityisestä ateriapalvelusta voidaan antaa maksunalennusta kustannuksista aiheutuneiden tositteiden perusteella, maksunalennukseen huomioidaan kuitenkin enintään sama määrä kuin kunnallisesta palvelusta. Prosenttiosuus perustuu Kelan perustoimeentulotukiohjeeseen.

Lääkekustannukset

Kotihoidossa ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkailla ja vammaispalveluiden asiakkailla reseptilääkkeistä huomioidaan Kelan lääkekustannusten vuotuinen omavastuuosuus ns. lääkekatto kuukautta kohden. Reseptilääkkeistä, jotka eivät kuulu Kelan korvauksen piiriin, huomioidaan keskimääräinen kustannus kuukautta kohden. Reseptivaapaat apteekista ostettavat tuotteet ja vähäiset terveydenhuoltomenot sisältyvät toimeentulotuen perusosaan, eikä niitä hyväksytä erikseen menoina. Tällaisia menoja ovat esimerkiksi ilman reseptiä ostettavat itsehoitolääkkeet, perusvoiteet, vitamiinit ja laastarit. Lääkekustannuksista tulee olla hakemuksen liitteenä erittely, mistä selviää reseptilääkkeiden osuus kustannuksista.

Tehostetussa palveluasumisessa reseptilääkekulut on huomioitu vähennyksenä asiakasmaksua määrittäessä.

Sosiaalinen luotto

Sosiaalinen luotto hyväksytään vähennyksenä kotihoidon, aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden ja tehostetun palveluasumisen asiakkailla.

Tukipalvelut

Kotihoidon asiakkaalla hyvinvointialueen järjestämästä turvapalvelusta ja tukipalvelusta aiheutuvat kustannukset huomioidaan laskelmassa täysimääräisinä.

Harkinnanvaraisesti huomioitavat menot

Kotihoidon, aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden sekä tehostetun palveluasumisen asiakkailla voidaan huomioida alennuslaskelmaan asiakkaan kokonaistilanne ja terveydentila huomioiden menona esim. fysioterapian, jalkahoidon tai siivous- ja pesulakustannuksia.

Julkisen terveydenhuollon asiantuntijalausunnon tai lähetteen perusteella voidaan huomioida laskelmaan julkisessa terveydenhuollossa annettua fysioterapiaa/ jalkahoitoa vastaavat kustannukset.

Kotihoidossa siivous – ja pesulapalvelukustannuksia ei pääsääntöisesti hyväksytä laskelmaan. Siivous- ja pesulapalvelujen välttämättömiä kustannuksia voidaan huomioida terveydellisistä syistä. Kustannusten tulee olla kohtuullisia. Erityistä harkintaa voidaan käyttää esimerkiksi, jos eritevahinkojen vuoksi syntyy normaalia enemmän pyykkiä tai asiakas sairastaa esim. vaikeaa keuhkosairautta. Siivouksen ja pesulapalvelujen käytön välttämättömyyden arvioimiseksi hankitaan tarvittavat tiedot kotihoidosta ja/tai terveydenhuollon edustajalta.

1.5 Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen

Asiakasmaksulaki 10 j §.

Asiakkaan maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido/asumispalvelu/perhehoito ja säännöllinen kotihoito) määrätään toistaiseksi. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut sekä niihin liittyvät tulotiedot tarkistetaan indeksitarkistuksen yhteydessä voimassa olevan lainsäädännön mukaan ja asiakkaan tai tämän edustajan hakemuksesta tai hyvinvointialueen aloitteesta silloin kun:

- asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet
- asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus säädettyihin vähennyksiin on muuttunut
- perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi

- asiakassuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen
- hyvinvointialueen maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen.

Maksukyvyn mukaan määräytyvän maksun määrittämiseksi tulee asiakkaan tai hänen edunvalvojansa/asioiden hoitajansa esittää tositteet tulo- ja verotustiedoista ja maksun määrittämiseksi tarvittavista kustannuksista.

Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

1.6 Maksukatto

Asiakasmaksulaki 6 a §. Asiakasmaksuasetus 26 a §.

Asiakkaan maksamille julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä eli maksukatto: 692 € 1.1.2023 alkaen toistaiseksi. Seurantajakso on kalenterivuosi. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana 692 € ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta/laitospalvelusta peritään kuitenkin ylläpitomaksuna 22,80 € /hoitopäivä 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä maksukaton ylittymisen jälkeen.

Alle 18-vuotiaan asiakkaan käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Asiakasmaksulaissa maksukaton seurantavelvollisuus on asiakkaalla.

Maksukaton täyttymisen jälkeen asiakkaalla annetaan tarvittaessa maksukaton ylittymistä koskeva todistus. Todistuksen myöntää se terveydenhuollon laitos, jossa maksukatto on täyttynyt. Todistuksen saamiseksi palvelun käyttäjän on tarvittaessa esitettävä alkuperäiset tositteet hänen itsensä tai hänen huollettavinaan olevien alaikäisten lasten saamista palveluista suoritetuista maksuista. Todistus on maksukaton täyttymisestä lähtien voimassa kalenterivuoden loppuun saakka.

Maksukattoa kerryttävät maksut:

- sote-aseman avosairaanhoidon palvelusta
- poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta
- päiväkirurgisesta toimenpiteestä

- suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta (hammasteknisiä kuluja lukuun ottamatta)
- suun ja leukojen erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteistä
- terveydenhuollon ammattihenkilön antamasta fysioterapiasta, neuro-psykologisesta kuntoutuksesta, ravitsemusterapiasta, jalkojenhoidosta, puheterapiasta, toimintaterapiasta ja muusta niihin rinnastettavasta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta
- sarjassa annettavasta hoidosta
- päivä- ja yöhoidosta (lyhytaikainen laitoshoido)
- tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta
- lyhytaikaisesta laitoshoidosta ja lyhytaikaisesta laitospalvelusta
- lääkinnällisen kuntoutuksen laituskuntoutusjaksosta, jota annetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tai vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain mukaisia palveluja saavalle henkilölle
- em. palveluista perityt maksut, kun palvelu on järjestetty ostopalveluna
- em. palveluista perityt maksut, kun asiakasmaksulasku on maksettu toimeentulotuesta
- em. palveluista etäpalveluna perityt maksut

Maksukaton ulkopuolelle jäävät maksut:

- maksua, joka on peritty työtapaturma- ja ammattitautilain, maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain, sotilasvammalain, liikennevakuutuslain, potilasvakuutuslain tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta hoidosta
- maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, lukuun ottamatta maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla on Euroopan unionin lainsäädännön tai Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen nojalla oikeus terveyspalveluihin samoin edellytyksin kuin Suomessa asuvalla henkilöllä tai joka rinnastetaan kunnan asukkaaseen
- tilapäisen kotipalvelun tai tilapäisen kotihoidon maksua
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittäviä maksuja
- sairaankuljetusmaksua
- pitkäaikaisen laitoshoidon maksua
- lääkärintodistusmaksua
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävää maksua
- sosiaalihuoltolain mukaista asumispalvelumaksua
- omaishoidon lakisääteisten vapaiden ajalta perittyjä asiakasmaksuja
- vaikeavammaisen asumispalvelumaksua
- vaikeavammaisen kuljetuspalvelumaksua
- työterveyshuollon maksua
- perhehoidon maksua

- viivästyskorko- ja perintäkulumaksuja
- muita maksuja, joiden huomioon ottamisesta maksukatossa ei säädetä asiakasmaksulain § 6a:ssä
- palvelusetelillä järjestetyn palvelun omavastuuosuus

Jos palvelun käyttäjä on kalenterivuoden aikana suorittanut maksukattoon sisällyvistä palveluista maksuja enemmän kuin 692 euroa, hänellä on oikeus saada liikaa suoritettuja maksuja takaisin. Jos vaatimusta liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta ei ole tehty 692 euron rajan ylittymistä seuraavan kalenterivuoden aikana, palvelun käyttäjä menettää oikeutensa palautukseen. Jos maksun sisältyminen maksukattoon selviää viranomaisen tai vakuutusyhtiön päätöksen taikka muutoksenhaun vuoksi vasta maksukaton seurantavuoden jälkeen, vaatimus liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta on tehtävä vuoden kuluessa siitä, kun päätös on annettu tai muutoksenhaun johdosta annettu päätös on tullut lainvoimaiseksi.

1.7 Sotainvalidit

Keski-Suomen hyvinvointialue ei peri asiakasmaksuja sotainvalideilta sosiaali- ja terveystalvveluista.

Keski-Suomen hyvinvointialue perii korvaukset alla mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (viimeisin voimassa oleva Valtiokonttorin ohje kunnille Sotainvalidit 14.12.2021 VK/113425/08.01.02/2021).
Sotilasvammalaki 404/1948 § 6, 6A, 6B (sotainvalidit).

Sotainvalideilta, joilla on vähintään 10 % haitta-aste ja jotka ovat vahingoittuneet tai sairastuneet vuosien 1939 - 1945 sotien johdosta

- kotihoidosta ja kotipalveluista ja niihin liittyvistä kotihoidon tuki- ja ateriapalveluista
- asumispalvelujen hoiva- ja ateriamaksua
- pitkäaikaisesta perhehoidosta (Valtiokonttorin ohjeiden perusteella korvattava)
- omaishoidon tukeen kuuluvista palveluista
- liikkumista tukevista palveluista, jotka on myönnetty sosiaalihuoltolain 23 §:n nojalla
- sairaanhoitopalveluista, jotka säädetty Terveystalvveltolain 24 §:ssä

Sotainvalideilta, joiden haitta-aste on vähintään 20 %

- pitkäaikaisesta laitoshoidosta
- lyhytaikaisesta kuntouttavasta laitoshoidosta

1.8 Rintamaveteraanit

Keski-Suomen hyvinvointialue ei peri asiakasmaksuja rintamaveteraaneilta sosiaali- ja terveystalvuuista.

Keski-Suomen hyvinvointialue perii korvaukset alla mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (Valtiokonttorin ohje kunnille 14.12.2021 VK/113428/08.01.02/2021).

Laki rintamaveteraaninen kuntoutuksesta 1184/1988 ja 54/2019 (rintamaveteraanit).

- kotihoidosta, kotisairaanhoidosta ja kotisairaalahoidosta
- kotiin annettavista ateriapalveluista ja tukipalveluista (tukipalveluja esim. turvapuhelin-, asiointi-, kauppa-, saattaja-, kylvetys-, siivous- ja pyykki- vaatehuoltopalvelu sekä apteekin lääkkeiden annosjakelupalvelu)
- sosiaalihuoltolain mukaisesta liikkumista tukevasta palvelusta
- omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta
- sosiaalihuoltolain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelun hoi- vasta/huolenpidosta ja aterioista
- perhehoitolain mukaisesta pitkäaikaisesta perhehoidosta
- terveydenhuoltolain 29 §:n mukaisesta lääkinnällisestä kuntoutuksesta

1.9 Etäpalveluista perittävät maksut

Hoitoa koskevat puhelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

Etäpalveluilla tarkoitetaan sosiaali- ja terveystalvuissa sitä, että asiakkaan hoivaa, potilaan tutkimista, diagnostiikkaa, tarkkailua, seurantaa, hoitamista, hoitoon liittyvät päätöksiä tai suosituksia voidaan tehdä etävastaanotolla esimerkiksi videon välityksellä, ja niiden avulla välitettyihin tietoihin ja dokumentteihin pohjautuen.

Etävastaanotto (esimerkiksi videovälitteinen) on verrattavissa perinteiseen vastaanottokäyntiin tai palveluun. Etävastaanoton asiakkaalta perittävä maksu on 50 % vastaavan läsnäolopalvelun maksusta.

Etävastaanoton varatusta ja käyttämättä jätetystä ajasta voidaan periä käyttämättä jätetystä palvelusta perittävä maksu (ns. sakkomaksu) samoin kuin vastaavista käyttämättä jätetyistä sakkomaksun piiriin kuuluvista normaaleista palveluista.

1.10 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu

Asiakasmaksulaki 3 §.

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään 18 vuotta täyttäneiltä 51,50 €, mikäli asiakas on ilman hyväksyttävää syytä jättänyt saapumatta varatulle vastaanotolle tai asianomaiseen yksikköön; eikä asiakas tai hänen edustajansa ole ennalta peruuttanut vastaanottoaikaa tai palvelua.

Maksu peritään ennalta peruuttamattomista terveydenhuollon palveluista ja sosiaali- ja terveydenhuollon lyhytaikaisesta hoito- tai asumispalvelusta. Maksu peritään myös muutoin asiakkaalle maksuttomista palveluista.

Maksun saa kuitenkin periä vain, jos maksun perimistä ei ole pidettävä kohtuuttomana ja hyvinvointialue on varauksen yhteydessä ilmoittanut mahdollisuudesta periä tässä tarkoitettu maksu sekä antanut ohjeet ajan tai paikan peruuttamiseksi ennalta. Maksun perimistä sekä ajan tai paikan peruuttamista koskevat tiedot on annettava siten että asiakas riittävästi ymmärtää niiden sisällön.

Maksun saa periä myös siinä tilanteessa, että hyvinvointialueen hoitoyksikkö on asiakkaan tai tämän edustajan aloitteesta varannut asiakkaalle vastaanottoajan tai paikan lyhytaikaiseen hoito- tai asumispalveluun. Tällöin maksun periminen edellyttää, että käyttämättä jätetystä palvelusta perittävästä maksusta tehdään ilmoitus ja ohjeet annetaan kirjallisesti, ja että asiakasta tai tämän edustajaa muistutetaan asiakkaalle varatusta ajasta tai paikasta.

1.11 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun

Asiakasmaksulaki 10 k §.

Hyvinvointialue perii jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta, pitkäaikaisesta asumispalvelusta, pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta ja pitkäaikaisesta perhehoidosta maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä.

Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

Ateriapalvelumaksut laskutetaan toteutuman mukaan.

2. Terveysthuollon asiakasmaksut

2.1. Lääkäripalvelujen maksut

Asiakasmaksulaki 5 § 1 a. Asiakasmaksuasetus 7 §.

Sote-aseman lääkäripalvelumaksu 20,90 € / käynti

- Maksu peritään kolmelta (3) ensimmäiseltä käynniltä Keski-Suomen hyvinvointialueen sote-asemilla kalenterivuoden aikana.
- Lääkärikäynnin maksua 20,90 € /käynti ei peritä, kun lääkäri lähettää potilaan käynniltä päivystyspoliklinikalle saman päivän aikana ja saman tulosityn vuoksi. Maksuttomuus edellyttää lääkärin lähetystä.

2.2 Kiirevastaanoton maksut

Asiakasmaksulaki 5 § 1 a. Asiakasmaksuasetus 7 §.

Sote-aseman kiirevastaanoton käyntimaksu 28,70 € / käynti

- Käyntimaksu peritään yli 18 vuotta täyttäneiltä arkisin klo 20 - 08 välillä tapahtuvasta käynnistä.
- Käyntimaksu peritään lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä sote-asemilla, joissa kiirevastaanottoa edellä mainittuina aikoina järjestetään.
- Käyntimaksu 28,70 €/käynti peritään myös henkilöltä, joka on jo maksanut kolme 20,90 €:n suuruista lääkäripalvelumaksua.
- Jos potilas kiirevastaanotolla käydessä lähetetään jatkohoitoon erikoissairaanhoidon yksikköön, häneltä ei peritä kiirevastaanoton maksua.
- Jos potilas kiirevastaanotolla suoritetun tarkastuksen jälkeen otetaan välittömästi yksikön osastolle hoidettavaksi, häneltä ei peritä kiirevastaanoton maksua vaan lyhytaikaisen laitoshoidon maksu.

Lääkärikäynnin maksu peritään myös todistus-/lausuntokäyntien yhteydessä.

2.3 Päivystyspoliklinikkakäynnin maksut

Asiakasmaksuasetus 8 §.

Päivystyspoliklinikkakäynnin käyntimaksu 41,80 € / käynti

Kaikkien ammattilaisten erikoissairaanhoidon vastaanotot ovat maksullisia.

Sosiaalipäivystyksen käynnit ovat maksuttomia ympäri vuorokauden.

2.4 Hoitajan hoitovastaanotot

Sairaanhoitajan, terveydenhoitajan ja kättilön vastaanotot ovat maksuttomia, kun hoitovastuu on hoitajalla. Mikäli vastaanottotapahtuma muuttuu lääkärin vastuulle, peritään lääkäripalvelumaksu kappaleen 2.1.1 mukaisesti.

Mikäli rokottamisen tarve johtuu vapaa-ajan matkailusta, maksua ei peritä toimenpiteestä ja rokottamista varten varatusta käynnistä, mutta potilaan tulee itse hankkia rokoteaine apteekista. Tällaisia vapaa-ajan matkailuun liittyviä potilaan itsensä hankittavia rokoteaineita ovat esimerkiksi keltakuumerokote, rokote Japanin aivotulehdusta vastaan, matkaa varten tarvittava lavantautirokote.

2.5 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito

Asiakasmaksulaki 5 § 1a. Asiakasmaksuasetus 9 §, 9a §.

2.5.1 Perusmaksut

perusmaksu/suuhygienisti	10,30 € / käynti
perusmaksu/hammaslääkäri	13,30 € / käynti
perusmaksu/erikoishammaslääkäri	19,50 € / käynti

2.5.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan:

Vaativuusluokka: 0-2	8,50 €
Vaativuusluokka: 3-4	19,20 €
Vaativuusluokka: 5-7	38,00 €
Vaativuusluokka: 8-10	55,60 €
Vaativuusluokka: 11-	78,00 €

Toimenpiteiden vaativuusluokitusten sisältö löytyy linkistä: Suun terveydenhuollon vastaavuusluettelo 2022 (kuntaliitto.fi).

2.5.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito

Soteyksikössä annettu suun erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito, jotka perustuvat Valtioneuvoston julkaisuun Yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteet

41,80 € / käynti tai

136,90 € / käynti

2.5.4 Kuvantamistutkimukset

Hammasröntgen	8,50 €
Panoraamaröntgen	19,20 €
Suun- ja kasvojen alueen valokuvaus	19,20€

2.5.5 Proteettiset toimenpiteet

Proteesin suuhun sovitus	55,60€
Proteesin korjaus	38,00 €
Limakalvokantoinen hammasosaproteesi	186,00 €
Kruunut ja sillat hampaalta	186,00 €
Metallirunkoinen hammasosaproteesi	225,70 €

18-vuotta täytäneiltä voidaan periä oikomislaitteista ja hammasproteettisista toimenpiteistä aiheutuvat hammastekniset kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina, mikäli potilas ei ole suorittanut maksua suoraan valmistajalle. Hammastekniset kulut voidaan periä myös alle 18-vuotiailta, mikäli oikomislaitteen häviäminen tai vahingoittuminen on aiheutunut käyttöohjeiden vastaisen menettelyn tai ilmeisen huolimattomuuden vuoksi.

2.6 Lääkinnällinen kuntoutus

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 29 §:ssä tarkoitetun lääkinällisen kuntoutuksen palvelut ovat maksuttomia.

2.6.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus

Asiakasmaksulain 5 §:ssä tarkoitettu neuvonta, sopeutumisvalmennus ja kuntoutusohjaus on asiakkaalle maksutonta.

2.6.2 Apuvälinepalvelut ja apuvälineet

Apuvälineet ja niiden sovitus, tarpeellinen uusiminen ja huolto ovat maksuttomia paitsi silloin, kun apuvälineen tarve aiheutuu työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (873/2015), sotilasvammalain (404/1948), liikennevakuutuslain (460/2016), potilasvahinkolain (585/1986) tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta vahingosta tai ammattitaudista ei itsemaksavalta asiakkaalta.

2.7 Terapiat

Asiakasmaksulaki 5 §. Asiakasmaksuasetus 7 §.

Terapia, kun kysymys ei ole sarjahoidosta 11,60 € / hoitokerta

- fysioterapia
- toimintaterapia
- neuropsykologinen kuntoutus
- ravitsemusterapia
- puheterapia
- jalkaterapia
- muusta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta tai terapiasta
- terapeutin suorittamat apuvälinearviokäynnit maksuttomia

2.8 Sarjassa annettava hoito

Asiakasmaksuasetus 11 §.

Sarjassa annettava hoito 11,60 € / hoitokerta

Maksu peritään, kun hoito toteutetaan samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään 3 kertaa ja hoitojen väliin jäävä aika ei ylitä kahta viikkoa, tai hoidollisista syistä hoito toistetaan harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa.

- maksu peritään enintään 45 hoitokerralta/vuosi, jonka jälkeen maksuton

Sarjahoitomaksu voidaan periä:

- jatkuvasta dialyysihoidosta
- lääkinnällisestä kuntoutuksesta
- muusta vastaavasta hoidosta
- perusterveydenhuollossa annettu hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriöhoito sekä säde- ja sytostaattihoito on maksutonta

Mielenterveystyössä annettu sarjahoito kuten psykoterapia on maksutonta (HE 129/2020, asiakasmaksulaki 5 §)

2.9 Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti

Asiakasmaksuasetus 3 § 6 mom.

Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti 11,60 € / käynti

- kotiutumiseen liittyen 1-2 kotikäyntiä maksuttomia
- säännöllisen kotihoidon asiakkaalle maksuttomia
- apuvälinearviokäynnit maksuttomia

2.10 Poliklinikkamaksu

Asiakasmaksuasetus 8 §.

Poliklinikkamaksu

41,80 € / käynti

Kaikkien ammattilaisten erikoissairaanhoidon vastaanotot ovat maksullisia.

Poliklinikkamaksu peritään myös todistus-/lausuntovastaanottojen yhteydessä. Mikäli potilas siirtyy poliklinikalla suoritetun tutkimuksen jälkeen välittömästi vuodeosastolle, häneltä peritään vain lyhytaikaisen laitoshoidon maksu.

Mikäli potilas käy saman terveysongelman hoitamiseksi samana päivänä saman erikoisalalan vastaanotolla useamman kerran, peritään vain yhdestä kerrasta maksu. Mikäli potilas käy vastaanotolla eri terveysongelman hoitamiseksi eri erikoisalalla, poliklinikkamaksu peritään normaalisti.

Poliklinikkamaksua ei peritä psykiatrisen avohoidon poliklinikkavastaanotoista.

Poliklinikkavastaanotto on maksuton myös:

- palliatiivisen keskuksen potilaiden ja heidän perheidensä sopeutumisvalmennus ja psykososiaalinen tuki (Asiakasmaksulaki 5 §)
- naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (SopS 53/2015) 25 artiklassa tarkoitettujen seksuaalisen väkivallan uhreja varten perustettujen tukikeskusten tarjoamat palvelut (Asiakasmaksulaki 5 §)
- päihteitä käyttäville raskaana oleville suunnattujen äitiyspoliklinikoiden antama tutkimus, hoito ja seuranta (Asiakasmaksulaki 5 §)

Poliklinikkakäynnin/-vastaanoton asiakasmaksuun sisältyvät kaikki julkisen terveydenhuollon määräämät käynnit liittyvät röntgen- ja laboratoriotutkimukset (myös ennen käyntiä ja käynnin jälkeen).

Jos potilas on hoidettavana oman hyvinvointialueen omissa yksiköissä ja käy hoitojakson aikana tutkittavana tai hoidettavana poliklinikalla, ei poliklinikkakäynnistä potilaalta peritä maksua.

Jos potilas erikoissairaanhoidon poliklinikalla suoritetun tutkimuksen jälkeen otetaan välittömästi sairaalaan hoidettavaksi, peritään häneltä poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu. Säännöstä

sovelletaan koko Keski-Suomen hyvinvointialueella potilaan siirtyessä avohoitoyksiköstä välittömästi laitoshoitoyksikköön.

Potilaalle maksuttomia ovat myös triage-käynnit.

2.11 Päiväkirurginen käynti

Asiakasmaksuasetus 8 a §.

Poliklinikkamaksu päiväkirurgisessa käynnissä 136,90 € / käynti

Päiväkirurginen asiakasmaksu peritään asiakkaalta aina, kun leikkaustoimenpide on ennalta suunniteltu toteutettavaksi päiväkirurgisena (tulo- ja lähtöpäivä samat, potilas saa yleisanestesiaa, laajaa puudutusta tai suonensisäisesti annettavaa lääkitystä).

Jos potilas päiväkirurgisen tai lyhytjälkihoitoisen kirurgian toimenpiteen jälkeen otetaan hoidettavaksi sairaalan vuodeosastolle, peritään leikkaustoimenpidepäivältä päiväkirurgian maksu ja seuraavilta hoitopäiviltä vuodeosastohoidon maksu. Mikäli soteyksikön vuodeosastopotilas käy päiväkirurgisessa toimenpiteessä, toimenpidepäivältä ei peritä lyhytaikaisen laitoshoidon maksua vaan päiväkirurgisen käynnin maksu.

2.12 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset

Asiakasmaksuasetus 8 b §.

Lääkärin läheteellä tehdyt laboratorio- ja kuvantamistutkimukset ovat maksuttomia lukuun ottamatta suun terveydenhuollon kuvantamistutkimuksia, joista peritään kappaleen 2.2.4 mukainen maksu. Yksityislääkärin tai yksityisen terveydenhuoltoyksikön läheteellä tehtävistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, jotka eivät ole osa muuta laskutettavaa hoitokäyntiä, voidaan periä enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaava maksu.

2.13 Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito

Asiakasmaksuasetus 22 §.

Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hyvinvointialueen hoito ja hoitoon liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Hoito järjestetään sairaalassa tai sairaalasta uloskirjaamatta kotihoidossa / kotisairaalahoidossa.

2.14 Maksu lääkärintodistuksesta/lausunnosta

Asiakasmaksulaki 5§ 1 d. Asiakasmaksuasetus 23 §.

2.14.1 Maksulliset todistukset

Maksulliset todistukset

51,50 € / todistus

Maksu peritään seuraavista hoitoon liittymättömistä lääkärin ja hammaslääkärin todistuksista:

- C-todistus hoitotuen/vammaistuen hakemista varten
- T-todistus (todistus terveydentilasta)
- B-lausunto/todistus erikoissairaanhoidossa
- Perusterveydenhuollon B-lausunto/todistus etuuden hakemista varten (esim. eläkkeet, kuntoutustuki)
- Muut lausunnot etuuden hakemista varten
- E-lausunto
- Todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Todistus vapaaehtoista asevelvollisuutta varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli puolustusvoimat ei ole määrännyt asiakasta palveluskelpoisuustutkimukseen.
- Todistus asunnonhakua varten
- Todistus asumispalvelupaikan hakemista varten
- Todistus verotusta varten
- Todistus autoveron alennusta varten
- Todistus terveydentilasta ulkomaille lähtöä varten
- Harrastuksiin liittyvät lääkärinlausunnot (purjelento, sukellus, laskuvarjohyppy jne.)
- Todistus veripalvelua varten
- Todistus kertausharjoituksesta vapauttamiseksi
- HIV-todistus viisumia varten
- Keltakuume- ja muu rokotustodistus. Maksu peritään kaikilta keltakuumerokotuksen saavilta riippumatta siitä, joudutaanko tekemään uusi rokotuskortti vai tehdäänkö merkintä jo olevaan rokotuskorttiin.
- Lausunto oikeustoimikelpoisuudesta tai muu lausunto oikeudenkäyntiä varten asiakkaan itsensä tai hänen edustajansa pyytämänä
- Muut asiakkaan tai hänen edustajansa pyytämät todistukset ja lausunnot terveydentilasta

Valmiiksi laadituista todistuksista ja lausunnoista peritään maksu, vaikka asiakas myöhemmin peruisi todistus-/lausuntopyyntönsä. Lausunto- ja todistusmaksut eivät kerrytä maksukattoa. Todistusmaksun lisäksi peritään vastaanotosta/etävastaanotosta asiakasmaksu samoin perustein kuin muistakin vastaanotoista.

2.14.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus

Ajokorttitodistus 61,80 € / todistus

Todistuksen lisäksi peritään vastaanotosta/etävastaanotosta asiakasmaksu samoin perustein kuin muistakin vastaanotoista.

2.14.3 Suppeat todistukset

Suppeasta todistuksesta tai lausunnosta 20,80 € / todistus

- Todistus turvapuhelinanomusta varten
- Lausunto työvoimatoimistoa varten
- Todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Todistus asunnonhakua varten
- Todistus verotusta tai autoveron alennusta varten
- Todistus veripalvelua varten
- Muut asiakkaan itsensä pyytämät suppeat todistukset ja lausunnot terveydentilasta

2.14.4 Maksuttomat todistukset

Seuraavat hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot ovat maksuttomia:

- Perusterveydenhuollon B-lausunto/todistus (esim. erityiskorvattavia lääkkeitä, sv-päivärahaa, kuntoutusta tai psykoterapiaa varten)
- A-todistus (esim. todistus työnantajalta haettavaa sairauslomaa varten, todistus työnantajaa varten lapsen sairaudesta tilapäistä hoitovapaata varten)
- Todistus lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Joukkorokotustodistus
- Neuvola- ja kouluterveydenhuollon todistukset (esim. jälkitarkastustodistus äitiyspäivärahaa varten)
- Todistus potilaan kuljetuksesta = matkatodistus
- Kutsuntatarkastustodistus = lääkärinlausunto puolustusvoimia varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli puolustusvoimat on määrännyt/lähettänyt asiakkaan palveluskelpoisuustutkimukseen.
- Kuolintodistus
- Matkatodistus/koulukyytilausunto sairauden perusteella
- Todistus koululiikuntaa/kouluruokailua varten
- Todistus isyysveritutkimuksen suorittamisesta

- Todistus veteraanien kuntoutushakemusta varten
- Todistus toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten
- Todistus sairaanhoidon vuoksi tarpeellisen lääkinnällisen toimenpiteen suorittamista varten (esim. raskauden keskeyttäminen ja sterilointi)
- Todistus työttömän terveystarkastuksesta, joka on ELY:lle/työvoimaviranomaiselle viranomaisen pyynnöstä annettava todistus
- Viranomaisen pyytämä lääkärinlausunto (esim. holhous- tai lastensuojeluasioissa)

Vastaanottokäynnin / etävastaanoton asiakasmaksu peritään samoin perusteiden kuin muistakin vastaanotoista, vaikka todistusmaksua ei yllä mainituissa kohdissa peritä.

2.15 Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu

Asiakasmaksulaki 13 §.

Henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa tai jota ei rinnasteta kunnan asukkaaseen, peritään enintään palvelusta hyvinvointialueelle aiheutuvien kustannusten suuruisen maksun, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta tai Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Maksua ei kuitenkaan peritä:

- 1) tartuntatautilain 44 §:ssä (kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluva rokotus), 45 §:n 1 momentissa (valtioneuvoston päättämä yleinen vapaaehtoinen rokotus) ja 47 §:ssä (pakollinen rokotus) tarkoitetuista rokotuksista
- 2) yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi annettavasta tutkimuksesta ja terveydenhuoltolain 50 §:ssä tarkoitetusta kii-reellisestä hoidosta sekä yleisvaarallisen tartuntataudin hoitoon määrättyistä lääkkeistä
- 3) raskaana olevan HIV-positiivisen henkilön tutkimuksesta, hoidosta ja hoitoon määrättyistä lääkkeistä.

Edellä mainitut 1-3 kohdat eivät koske henkilöä, jonka oleskelu Suomessa on tarkoitettu tilapäiseksi tai joka saa kustannuksiin korvausta muun lain nojalla tai vakuutuksen perusteella.

2.16 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen

Maksua ei peritä rokottamisesta ja rokoteaineista, mikäli rokottaminen perustuu kansalliseen rokotusohjelmaan tai kyse on lääkärin määräykseen perustavasta perussairaudesta vuoksi tarpeellisesta rokottamisesta (ts. kun rokottaminen kuuluu potilaan sairauden hoitoon).

Mikäli rokottamisen tarve johtuu vapaa-ajan matkailusta, maksua ei peritä toimenpiteestä ja rokottamista varten varatusta käynnistä, mutta potilaan tulee itse hankkia rokoteaine apteekista. Tällaisia vapaa-ajan matkailuun liittyviä potilaan itsensä hankittavia rokoteaineita ovat esimerkiksi keltakuumerokote, rokote Japanin aivotulehdusta vastaan, matkaa varten tarvittava lavantautirokote.

3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut

3.1 Lyhytaikainen laitushoito

Asiakasmaksulaki 5 § 1b. Asiakasmaksuasetus 12 §.

Hoitopäivämaksu lyhytaikainen laitushoito	49,60 € / hoitopäivä
Hoitopäivämaksu lyhytaikainen laitushoito, psykiatrian toimintayksikkö	22,80 € / hoitopäivä

Maksukatton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu on sekä yleissairauksien osastolla että psykiatrian osastolla 22,80 € / hoitopäivä.

Lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksua ei peritä mielenterveyslaissa tarkoitetun tarkkailun ajalta, jos tarkkailtavaksi otettua henkilöä ei tarkkailun perusteella määrätä tahdosta riippumattomaan hoitoon.

Vastasyntyneiden osastolla tapahtuva lapsen vuodeosastohoito on maksutonta, mikäli lapsen äiti on samanaikaisesti osastohoidossa.

Maksuja ei peritä soteasemalla, sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Hoitopäivämaksu peritään hoitoon tulopäivältä, sitä seuraavilta hoitopäiviltä ja laitoshoidosta lähtöpäivältä. Mikäli asiakas kuitenkin siirtyy välittömästi toiseen laitokseen lähettävä laitos ei peri maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy. Mikäli asiakas siirtyy asumispalveluyksikköön, asiakkaalta laskutetaan lähtöpäivä.

3.2 Laitospäihdekuntoutuksen maksu

Asiakasmaksulaki 5 § 1b. Asiakasmaksuasetus 12 §.

Lyhytaikainen laitospäihdekuntoutus	22,80 € / hoitopäivä
-------------------------------------	----------------------

Maksukatton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu on 22,80 € / hoitopäivä.

3.3 Päivä- ja yöhoidon maksu

Asiakasmaksulaki 5 § 1 b. Asiakasmaksuasetus 13 §.

Päivä- ja yöhoidon maksu 22,80 € / vrk

Päivä- ja yöhoidon maksu peritään hyvinvointialueen sairaalapalveluiden yksikössä, sosiaalihuollon laitoksessa tai muussa toimintayksikössä hoidettavana vain joko päivällä (päivähoito) tai yöllä (yöhoito) olevalta.

Päivä- ja yöhoidon maksua ei peritä psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annetusta hoidosta, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/77) tarkoittamasta erityishuollosta, polikliinisesta päihdehuollosta eikä vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 22 §:n 2 momentissa tarkoitetusta suojatyöstä.

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta sote-asemalla, sairaalassa tai sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

3.4 Kuntoutushoidon maksu

Asiakasmaksulaki 5 § 1 b. Asiakasmaksuasetus 14 §.

Kuntoutushoidon maksu 17,10 € / hoitopäivä

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta sote-asemalla, sairaalassa tai sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Vammaiselle henkilölle annetusta terveydenhuoltolain (1326/2010) 29 §:ssä tarkoitetusta lääkinnällisestä laituskuntoutuksesta tai kehitysvammaisten erityishuoltona annetusta lääkinnällisestä laituskuntoutuksesta peritään 17,10 € hoitopäivältä.

3.5 Kotisairaalahoido (määräaikainen tehostettu kotisairaanhoido)

Asiakasmaksuasetus 3 § 5 mom., 13 §.

Lääkärin/hammaslääkärin kotikäynti	19,20 € / käynti
Muun henkilön suorittama kotikäynti	12,20 € / käynti
Kotikäyntejä 2 tai enemmän/vrk	22,80 € / vrk

Maksua ei peritä:

- kun asiakas on säännöllisen kotihoidon asiakas
- kun asiakas on lyhytaikaisessa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa tai
- ikääntyneiden ympärivuorokautisessa asumispalvelussa
- tilapäisen kotisairaalahoidon kestäessä yli kaksi (2) kuukautta (asiakasmaksulaki 7 c §)

Tilapäisen kotisairaalahoidon kestäessä yli kaksi (2) kuukautta (asiakasmaksulaki 7 c §) asiakasmaksuihin sovelletaan säännöllisen kotihoidon maksuja, jolloin kotisairaalamaksut muuttuvat kotona annetun palvelun hoitotuntien ja asiakkaan maksukyvyn mukaiseksi kuukausimaksuksi. Maksukaton täyttymisen jälkeen tilapäinen kotisairaalahoido on asiakkaalle maksuton.

Kotisairaalahoidosta potilaalta perittävä maksu sisältää:

- kotisairaalan henkilökunnan käynnit
- lääkehoidon, jota tarvitaan potilaan akuutin kotisairaalan johtaneen sairauden takia esim. suonensisäinen antibiootti- tai muu lääkehoito, akuuttiluonteinen kipulääkitys.
- potilaan tarvitsemat hoitotarvikkeet ja apuvälineet samalla tavalla kuin niitä annetaan muillekin kotihoidossa oleville (vaipat, avannevälineet, haavanhoitotarvikkeet jne.)
- kotisairaalan lääkärin määräämät laboratorio-, röntgen- ym. tutkimukset
- kotisairaalan lääkärin määräämät vitamiini-, neste- ja ravintovalmisteet, jotka annostellaan suonensisäisesti tai lihakseen pistettynä

Kotisairaalahoidosta perittävä maksu ei sisällä:

- potilaan pysyvää lääkitystä (ennen kotisairaalahoidoa aloitettuja reseptilääkkeitä, kotisairaalahoidon aikana määrättävää uutta pitkäaikaiseksi tai pysyväksi jäävää lääkitystä, tai muuta kuin edellä tarkoitettua kotisairaalamaksuun sisältyvää lääkitystä)
- muita kuin kotisairaalan lääkärin määräämiä laboratorio-, röntgentutkimuksia
- tutkimuksia sairaalan poliklinikalla tai sote-aseman palveluissa
- kuljetuksia sairaalasta kotiin eikä muitakaan kotisairaalahoidon aikana tapahtuvia kuljetuksia

4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu

4.1 Tilapäiset ja lyhytkestoiset kotiin annettavat palvelut

Asiakasmaksuasetus 3 § 4 mom.

Kotihoidon kuntouttava arviointijakso	12,20 € / hoitopäivä
Lääkäriin/hammaslääkäriin kotikäynti	19,20 € / käynti
Tilapäinen kotihoito	12,20 €/ kotikäynti
Tilapäinen kotisairaanhoido	12,20 €/ käynti

4.2 Lapsiperheiden kotipalvelu

Asiakasmaksulaki 10 c §, 10 e §, 10 f §, 10 g § ja 10 i § ja asiakasmaksuasetus

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain (1301/2014) 18 a §:n (790/2022) mukaista toimintaa. Kotipalvelua voi saada palvelusetelillä, hyvinvointialueen ostopalveluna tai omana toimintana.

- Palvelusetelille on määritelty vähimmäis- ja enimmäistuntiarvot. Ilta-, viikonloppu- ja yötuntien osalta palvelusetelin arvo on määritelty erikseen.
- Oman kotipalvelun ja ostopalvelun arkipäivien tuntihinta on 11.00 € / tunti.
- Hyvinvointialueen hallitus hyväksyy kulloinkin voimassa olevat oman ja ostopalvelun tuntihinnan sekä palvelusetelin minimi- ja enimmäisarvot.
- Kun kotipalvelu on tilapäistä, määritellään tuntihinta. Maksun suuruuteen vaikuttaa perheen kuukausitulot, perheen koko, käytetty tuntimäärä ja palvelun toteuttamisen ajankohta.
- Kun kotipalvelu on pitkäaikaista, määritellään kuukausimaksu prosenttiperusteisen kuukausimaksutaulukon mukaisesti. Kuukausimaksu lasketaan myönnettyjen palvelutuntien perusteella.

Lapsiperheiden kotipalvelun kuukausimaksutaulukko

Asiakkaalle myönnetyn kotipalvelun kuukausihinta on enintään alla olevassa taulukossa olevan maksuprosentin osoittama määrä tuloajan ylittävistä kuukausituloista.

Palvelutunnit kuukaudessa	1	2	3	4	5	6 tai enemmän
---------------------------	---	---	---	---	---	---------------

4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	8,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Maksuprosentti perheen henkilömäärän mukaan.

Perheenjäsenten lukumäärä	Maksuttomuuden yläraja/kk
1	598 €
2	1103 €
3	1731 €
4	2140 €
5	2591 €
6	2976 €
Korotus/lisähenkilö	356 €

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulo rajaa korotetaan 356 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä jokaisesta seuraavasta henkilöstä.

Maksu määräytyy asiakasmaksulain mukaisen taulukon perusteella asiakasmaksulain 10 f §:n mukaan huomioon otettavista tuloista. Tuloista tehdään asiakasmaksulain 10 g §:n mukaiset vähennykset. Tuloiksi ei lasketa tiettyyn tarkoitukseen maksettavia tukia esimerkiksi asumistukea, lapsilisää, lasten kotihoidon tukea ja opintorahaa.

Jatkuvasti ja säännöllisesti kotiin annettavista palveluista peritään palvelumäärän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheeseen mukainen kuukausimaksu. Kuukausimaksu lasketaan myönnettyjen palvelutuntien perusteella. Lapsiperheiden kotipalvelu katsotaan pitkäaikaiseksi palveluksi silloin, kun asiakas saa palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta. Kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Kotipalvelun omavastuumaksun suuruuteen vaikuttaa perheen kuukausitulot ja menot sekä perheen koko, käytetty tuntimäärä ja palvelun toteuttamisen ajankohta. Kotipalvelun maksua ei peritä, jos perheen tulot jäävät alle tulorajan. Maksun määrittelyssä on mahdollisuus käyttää yksilökohtaista harkintaa.

Kun asiakas saa kotipalvelua hyvinvointialueen omana toimintana tai ostopalveluna, hän saa maksua koskevan laskun. Lisäksi hän saa palvelupäätöksen, joka sisältää maksukyvyyn mukaan määräytyvästä maksusta tehdyn päätöksen. Kun asiakkaalle myönnetään palveluseteli, saa hän palvelupäätöksen ja palvelusetelipäätöksen. Asiakas valitsee palvelusetelituottajan. Jos myönnetty palvelusetelin arvo ei kata palveluntuottajan tuntihintaa, jää omavastuuosuus eli ylimenevä osa asiakkaan itsensä maksettavaksi.

4.3 Tukipalvelut aikuisten kotiin annettavissa palveluissa ja iäkkäiden asumispalveluissa

Hyvinvointialue perii maksun asiakassuunnitelmaan sisältyvistä tukipalveluina järjestettävistä tai asumispalveluun liittyvistä ateria-, vaatehuolto-, hygienia-, siivous-, turva-, asiointipalveluista, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävistä palveluista sekä muista vastaavista asumista tukevista palveluista.

Ympäri vuorokautiseen tehostettuun palveluasumiseen liittyvistä tukipalveluista ei peritä erillistä maksua.

Yhteisöllisen asumispalveluiden maksut ovat vertailtavissa kotihoidon ja muiden tukipalveluiden maksuihin.

4.3.1 Ateriapalvelu

Kotiin kuljetetusta aterialta asiakkaalta peritään ateriamaksu, joka sisältää kuljetuksen osuuden maksusta.

Kotiin kuljetettu lämmin ateria	10 euroa / ateria
Kotiin kuljetettu kylmä ateria	10 euroa / ateria
Menuumat ateria	10 euroa / ateria

Kotiin kuljetetun aterian kuljetuksen yhteydessä/kotihoidon käynnin yhteydessä asiakkaalle voidaan toimittaa palveluntarpeen arviointiin perustuen erityisestä syystä myös puuroateria (3,20 € / kpl).

4.3.2 Ateriamaksut toimintayksiköissä

Vuorokautinen ruokailu pitkäaikaisessa tehostetussa asumisessa/pitkäaikaisessa laitoshoidossa sisältyy hoitomaksuun. Vuorokautinen ruokailu (kaikki päivän ateriat) yhteisöllisessä asumisessa/tuetussa asumisessa/erillisessä toimintayksikössä enintään

	16,60€ / pv
Lounas	8,00 € / kpl
Päivällinen	7,00 € / kpl
Välipala/kahvi	2,50 € / kpl
Aamupala/aamupuuro/iltapala	3,20 € / kp

4.3.3 Turvapalvelut

Turvapalvelun avulla asiakas saa apua yllättävään ja äkilliseen avuntarpeeseen. Palvelun avulla asiakas saa apua hätätilanteissa ympäri vuorokauden.

Turvapuhelin	50 € / kk
Sisältää laitevuokran, laitteen sim-kortin, hälytysten valmiuden ylläpitämisen, hälytysten vastaanoton ja laitteen huoltotyöt sekä auttamispalvelun.	
Paikantava Gps-turvaranneke	66 € / kk
Sisältää laitevuokran, hälytysten valmiuden ylläpitämisen, hälytysten vastaanoton, huoltotyöt ja tarvittaessa lukittavan rannekkeen sekä auttamispalvelun.	
Paikantavan GPS-rannekkeen turvahälyttimen telakka/majakka	11 € / kpl /kk
Lisäosa, joka myönnetään tarvittaessa.	
Turvapuhelimen, GPS-rannekkeen tai lisälaitteen asennusmaksu	40 € / asennus
Asennukseen ei tarvita erillistä ammattihenkilöä.	
Palvelun päättyessä laitteen pois hakeminen	40 €
Turvapuhelimen, GPS-rannekkeen tai lisälaitteen asennusmaksu ja palvelun päättyessä (tarvittaessa) pois hakeminen, mikäli asennukseen tarvitaan ammattihenkilö, esim. sähköasentaja (mikäli asiakkaalle viedään sekä turvapuhelin että lisälaitte, peritään vain lisälaitteen asennushinta) 85 € / kerta	
Turvalaitteen valvontamaksu (asiakkaan hankkima laite)	11,50 € / kk
Maksu voimassa turvapalvelun uusien laitteiden siirtymäajan (v. 2023)	
Turvapuhelimen lisälaitteet	6 € / kpl /kk
Esimerkiksi lisäranneke- tai riipus, hellahälytin (ei katkaise virtaa), savu-/palo-varoitin, ovi-/ikkunahälytin, häikäsaahälytin, erillinen vammaispainike turvahälyttimeen.	
Älykäs oviturva	40 € / kk
Hellavahti (katkaisee virran ja tekee hälytyksen)	20 € / kk
Kaatumisanturi	13,50 € / kk
Turvakamera kaatumishälytin ja virtuaalikäynti, sisältää myös auttamispalvelun	70 € / kk
Mikäli asiakkaalla on käytössä turvapuhelin, paikantava GPS-turvaranneke sekä ovivahti, laskutetaan asiakkaalta paikantavan GPS-turvarannekkeen maksu 66 € / kk sekä ovivahti 6 € / kk turvapuhelimen lisälaittehinnan mukaisesti.	
Korvaus rikkoutuneesta tai kadonneesta turvapuhelimesta, GPS-rannekkeesta tai lisälaitteesta peritään asiakkaalta sen suuruisena, kuin hyvinvointialue maksaa hankkiessaan rikkoutuneen/hävinneen laitteen tilalle uuden	

vastaavan laitteen. Korvaus peritään näissä tilanteissa, vaikka palvelu päättyisikin.

Palvelua veloitetaan kokonaisina kuukausina. Palvelun aloituksen ajankohdalla ei ole vaikutusta kuukausimaksun suuruuteen. Aloituskuukaudelta maksu peritään täysimääräisenä. Palvelu päättyy sen kuun loppuun, kun laite palautetaan.

4.3.4 Etähoiva

Etähoivan kuvapuhelinpalvelu ja seurantasoitot ovat osa säännöllisen kotihoidon palvelua ja etähoivan yhteydenottoon kuuluva aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa luku 4.10.1

Korvaus rikkoutuneesta tai kadonneesta etähoivan laitteistosta peritään maksu asiakkaalta sen suuruisena, kuin hyvinvointialue maksaa hankkimaan uuden vastaavan laitteen tilalle.

4.3.5 Ikääntyneiden päivätoiminta

Kuntouttava päivätoiminta on tavoitteellista ja määräaikaista toimintaa kotona asuville ikääntyneille, joiden toimintakyky on alentunut tai vaarassa alentua. Ikääntyneiden päivätoiminta on asiakkaan toimintakykyä tukevaa toimintaa mm. liikuntaa ja erilaisia toimintatuokioita sekä sosiaalista kanssakäymistä. Palvelu sisältää ruokailun ja ryhmämuotoista kuntoutusta sekä toimintaa.

Kuntouttava päivätoiminta	15 € / kerta
Edestakainen kuljetus päivätoimintaan	8 € / kerta

Päivätoiminta on jatkuvaa omaishoidettaville ikääntyneille tarkoitettua toimintaa, joka tukee asiakkaan/omaisen/omaishoitajan jaksamista arjessa. Palvelu sisältää ruokailun.

Päivätoiminta	15 € / kerta
Edestakainen kuljetus päivätoimintaan	8 € / kerta

Etäpäivätoiminta on kuntouttavan päivätoiminnan tueksi tarkoitettua (toinen käynti viikossa) tai itsenäinen palvelu, joka toteutetaan erilaisten etäyhteyksien kautta kuntouttavan toiminnan järjestämiseksi.

Etäpäivätoiminta	6 € / kerta
------------------	-------------

Omaehtoisen kuntosaliharjoittelun lukukausimaksu, joka peritään kaksi kertaa vuodessa erillisillä laskulla	34,30 € / lukukausi
--	---------------------

4.3.6 Muut tukipalvelut

Hygieniapalvelu

Hygieniapalvelua (suihkussa peseytymisen apu, tarvittaessa saunottaminen) järjestetään tukipalveluna henkilölle, jolla ei ole kotona asianmukaisia peseytymismahdollisuuksia ja joka tarvitsee apua peseytymisessä eikä kodissa peseytyminen onnistu avustajankaan turvin.

Hygienia-/Kylvetyspalvelu (ei sisällä kuljetusta) 12,20 € / kerta

Edestakainen kuljetus 8 € / kerta

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä erillistä maksua kotona annettavasta hygienia-/kylvetyspalvelusta. Kylvetykseen käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Siivouspalvelu

Asiakkaita ohjataan hankkimaan palvelu ensisijaisesti yksityisiltä palveluntarjoajilta, jolloin asiakas voi hyödyntää kotitalousvähennystä.

Hyvinvointialue järjestää tarvittaessa siivouspalvelun ostopalveluina ja/tai palvelusetelillä tuotettuna palveluna. Siivouspalvelujen myöntämisessä sovelletaan varallisuusharkintaa. Maksunalennus on aina ensisijainen toimeentulotuen sijasta.

Palvelu myönnetään henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut siten, että hän ei kykene huolehtimaan kodin ylläpitosiivouksesta tai hankkimaan sitä palveluntuottajilta.

Siivouspalveluun kuuluu kodin ylläpitosiivous 1 kerta/kk (2 tuntia/ kerta, ylläpitosiivous pitää sisällään lattioiden imuroinnin ja kosteapyyhinnän sekä mattojen imuroinnin, wc tilojen/kylpyhuoneen ja keittiön siivouksen sekä roskien viennin ja pölyjen pyyhinnän). Ei sisällä kaappien ja hyllyjen siivousta, mattojen vientiä ulos eikä ikkunoiden pesua.

Siivouspalvelusta perittävä asiakasmaksu 44€ / 2 h, eli kerta

Vaatehuolto

Ensisijaisesti asiakkaita ohjataan hankkimaan palvelu pesulasta tai muilta palveluntarjoajilta. Tarvittaessa hyvinvointialue järjestää vaatehuollon ostopalveluna.

Vaatehuollolla tarkoitetaan pyykinpesua, vaatteiden ripustamista ja viikkaamista. Vaatehuoltoa voidaan järjestää tukipalveluna, jos henkilö ei toimintakykynsä vuoksi itse selviydy vaatehuollon tehtävistä eikä lähipiirillä ole mahdollisuutta tässä auttaa tai henkilöllä ei ole asianmukaisia välineitä vaatehuoltoon. Vaatehuollon myöntämisessä sovelletaan varallisuusharkintaa.

Yhteisöllisessä asumisessa asuvan ja säännöllistä kotihoitoa saavan asiakkaan pyykinhuoltoon käytettävä aika huomioidaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa.

Vaatehuoltopalvelumaksu 12 € / koneellinen

Mikäli asumisyksikön/yhteisöllisen asumisen vuokranantajana toimii hyvinvointialue ja pyykinhuoltoon käytetään yhteisöllisen asumisen yksikön pyykkitupaa eikä asiakkaan omaa konetta.

Asiointipalvelu

Asiointipalvelu järjestetään hyvinvointialueella ostopalveluna. Asiointiapu myönnetään varallisuusharkintaa käyttäen asiakkaille tukipalveluna, jos henkilö ei toimintakykynsä vuoksi itse selviydy asioinneista eikä lähipiirillä ole mahdollisuutta tässä auttaa, eikä asiointiapua ole vapaaehtoisten turvin mahdollista järjestää.

Asiointipalveluun luetaan mukaan saattajapalvelu terveydenhuollon palveluihin ja apu kauppaostosten teossa.

Asiointipalvelusta perittävä maksu 15 € / alle 2 h
30 € / yli 2 h

Asiointipalvelu pitää sisällään kuntien kauppapalvelun ja saattajapalvelun.

Asiakkaat ohjataan käyttämään ensisijaisesti kauppojen kotiinkuljetuspalveluja tai hankkimaan palvelu yksityisiltä palveluntuottajilta.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaalla kauppapalvelu (kauppatavaroiden haku ja kuljetusaika) huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävää tai tukevaa palvelu

Asiakas ohjataan ensisijaisesti kuntien ja järjestöjen järjestämiin osallisuutta tukeviin toimintoihin tai kuntouttavaan päivätoimintaan palvelutarpeen arvioinnin jälkeen (asiaksmaksu sen mukainen).

4.3.7 Lääkeautomaatit osana säännöllistä kotihoitoa

Säännöllisen kotihoidon asiakkailla lääkeautomaattien lääkkeiden laittoon ja mahdollisiin hälytyskäynteihin käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoiton palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Lääkeautomaattien osalta palveluajaksi on määritetty 15 min / vk sekä hälytyskäyntien aika.

4.3.8 Muistiasiakkaan kotikuntoutus

Säännöllisen kotihoidon asiakkaalle muistikuntoutus toteutetaan osana muuta palvelukokonaisuutta.

Tilapäisen kotihoidon maksu 12,20 € / kerta
Tilapäisen kotihoidon maksu peritään kotikuntouttajan käynneistä.

4.3.9 Muistikoordinaattorin/muistihoitajan käynti sotekeskuksesta

Kertaluontoinen muistikoordinaattorin/ muistihoitajan käynti on asiakkaalle maksuton.

4.4 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin annetut psykososiaaliset tukikäynnit

Kun asiakas ei asu yhteisöllisessä asumisessa tai ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, ja hänen kotiinsa järjestetään ohjausta, neuvontaa ja psykososiaalisia tukikäyntejä, ovat tukikäynnit asiakkaalle maksuttomia. Tätä sovelletaan, jos palvelu on myönnetty sosiaalihuoltolain 21 §:ään tai terveydenhuoltolain 27 §:ään perustuen.

4.5 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu

Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Käytännössä matkahuollon linja-autotaksa/-maksu.

4.6 Tilapäinen /Lyhytaikainen perhehoito

Asiakasmaksulaki 2 §

Tilapäinen perhehoito Sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut	36,20 €/vrk
Osavuorokautinen perhehoito Sisältää hoivan ja hoidon aikaiset ateriat	18,50 € päivä tai yö
Kotiin annettava perhehoito	18,50 € / pv (7h)

4.7 Lyhytaikainen palveluasuminen ja hoito ryhmäkodissa

Lyhytaikainen palveluasuminen Maksu sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut	36,20 €/vrk
--	-------------

4.8 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Omaishoitajan vapaan aikaisen hoidon maksu omaishoitajalaissa (973/2005) määritellyiltä vapaapäiviltä (poikkeus maksusta ks. kappale 6.4.5).	11,60 € / vrk
--	---------------

4.9 Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaa

Kun hyvinvointialue on järjestänyt sosiaalihuoltolain 27 b §:n nojalla, tuen tarpeessa olevalle henkilölle päivittäin sitovaa huolenpitoa antavalle omaiselle tai läheiselle vapaata, maksu on	11,60 € / vrk
--	---------------

4.10 Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu sekä pitkäaikainen ja yhteisöllinen asumispalvelu

Asiakasmaksulaki 10 c §, 10 e §, 10 f §, 10 g § ja 10 i § ja asiakasmaksuasetus

Pitkäaikaisen asumispalvelun maksu peritään silloin, jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta. Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksu peritään silloin, jos asiakas saa kotisairaanhoidon/kotisairaalahoidon /kotihoitoon palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta.

Em. palvelujen kuukausimaksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen keskimääräisten palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia.

Asiakas maksaa vuokran erikseen vuokrasopimuksen perusteella vuokranantajalle ja voi lisäksi ostaa tukipalveluja kuten ateriapalveluja. Tukipalvelujen maksut ovat kappaleessa 4.3.

Tuetusta asumisesta ja yhteisöllisestä asumisesta voidaan periä maksu samoin perustein, mikäli palveluun kuuluu jatkuvasti ja säännöllisesti annettavaa kotihoitoa taikka muuta hoivaa ja huolenpitoa tai palvelu toteutuu yksikössä. Tuettuun asumiseen sisältyvästä tuesta ja ohjauksesta ei peritä maksua.

4.10.1 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen kuukausimaksutaulukko

Asiakkaan kuukausimaksu on enintään alla olevan maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista.

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Henkilö-määrä 1	Henkilö-määrä 2	Henkilö-määrä 3	Henkilö-määrä 4	Henkilö-määrä 5	Henkilö-määrä 6	
Bruttotuloista vähennettävä osuus (tuloraja)	598 €	1103 €	1731 €	2140 €	2591 €	2976 €
Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä suunnitelmaan perustuvasta kuvapuhelusta ja laitteesta erillistä maksua. Asiakkaan ja hyvinvointialueen ammattilaisen väliseen yhteydenottoon kuluva aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

4.10.2 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- laskennallinen metsätulo (tarkemmin asiakasmaksulaki 10 i §)
- opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin se säädetään veronlaiseksi tuloksi
- lasten kotihoidon tuki
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)
- elatusapu ja elatustuki

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo. Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea). Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- vammaistuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä pitkäaikaisen asumispalvelun asiakkaalla perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

4.10.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja pitkäaikaisessa asumispalvelussa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan avio puoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Kun asiakas on siirtymässä pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen asumispalveluun, huomioidaan entisen asunnon todellisia kustannuksia enintään seuraavasti:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

4.11 Lyhytaikainen palveluasuminen (SHL: n mukainen)

Lyhytaikaisen asumisen tavoitteena on arvioida ja vahvistaa asiakkaan toimintakykyä ja voimavaroja kotona asumisen tueksi. Lyhytaikaishoito sisältää asiakkaan kuntoutuksen, arvioinnin, hoivan ja hoidon,

Tilapäinen palveluasuminen Sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut	36,20 €/vrk
Osavuorokautinen palveluasuminen (päivä tai yö)	18,50 € / pv tai yö

Sisältää hoivan ja hoidon aikaiset ateriat

4.12 Pitkäaikainen perhehoito (ikäihmiset, mielenterveyskuntoutujat, SHL: mukaiset)

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevilta asiakkailta peritään asiakasmaksu samalla periaatteella kuin pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa.

Perhehoidossa vuokra on sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain vahvistama asumismaksun mukainen. Vuokrassa huomioidaan STM:n ohjeistuksen mukainen indeksitarkistus:

Perhehoito, vuokra/kk	222,66 € / kk
Kahden henkilön huoneen vuokra	186,90 € / kk

Perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon maksua tai päivätoiminnan maksua.

Jos asiakas siirtyy perhehoidosta suoraan palveluasumiseen, peritään palveluasumisen/ laitoshoidon maksu tulopäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä. Jos asiakas siirtyy palveluasumisesta/laitoksesta perhehoitoon, peritään palveluasumisen/ laitoshoidon maksu lähtöpäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä.

4.13 Tukipalvelumaksu iäkkäiden yhteisöllisessä asumisessa

Iäkkäiden yhteisöllinen asuminen on tarkoitettu henkilölle, joka tarvitsee soveltuvan asunnon sekä hoitoa, huolenpitoa ja apua päivittäisissä toiminnoissaan. Henkilön avuntarve on pääasiassa päiväaikaista. Iäkkäiden yhteisöllistä asumista toteutetaan asumisyksikössä, jossa asiakas asuu omassa vuokra-asunnossa saaden sinne tarvitsemansa hoivan, tukipalvelut ja osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut.

Asumista tukevista erillisistä tukipalveluista peritään luvun 4.3 mukaiset asiakasmaksut ja luvun 4.10.1 mukaiset säännöllisen kotihoidon maksut sekä

Tukipalvelumaksu	100 e / kk
------------------	------------

Tukipalvelumaksu sisältää kodin yhteiset varusteet, kodin puhdistusaineet, wc-paperit, käsipyyhkeet ja siivouksen.

5. Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitosasumisen maksut

Maksu määräytyy tämän kappaleen mukaan, jos palvelu on järjestetty sosiaalihuoltolain tai terveydenhuoltolain nojalla.

5.1 Palvelun pitkäaikaisuus

Pitkäaikainen tehostettu (ympärivuorokautinen) palveluasuminen, pitkäaikainen perhehoito, pitkäaikainen iäkkäiden laitosasuminen on kyseessä silloin, jos ympärivuorokautisen palveluasumisen, perhehoidon, laitosasumisen /-palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

5.2 Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen maksut

Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä kuukausimaksu. Maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen em. palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset.

Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista. Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalle vähintään 167 euroa kuukaudessa ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisenasiakkaalle vähintään 112 euroa kuukaudessa.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin asiakasmaksu laissa tai – asetuksessa tarkemmin säädetään.

Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja perhehoidossa asiakas maksaa asumisestaan myös asumiskulut. Pitkäaikaisessa palveluasumisessa

asukas tekee huoneenvuokralakiin perustuvan vuokrasopimuksen, jossa sovi-
taan vuokran suuruus ja muut vuokraehdot. Asiakkaalla tulee olla voimassa
kyseiseen asuntoon kohdistuva kotivakuutus vastuuvakuutusosineen.

5.2.1 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäai- kaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen asiaksmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut ansio- ja pääomatulot ennakon-
pidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla
kustannuksilla vähennettynä sekä verosta vapaat tulot
- jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen
kuukausitulosten perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon
puolison vastaavat tulot
- laskennallinen metsätulo (asiaksmaksulaki 10 i §)
- vammaistuki (alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen)
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti opintojen johdosta saadut apurahat tai
tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ovat ve-
ronalaista tuloa
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lasten kotihoidon tuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida
tulona)

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan
huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun
ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea)

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä perus-
tuen asiaksmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja iäkkäiden pitkäaikaisessa laitosasumisessa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan avio- puoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, pitkäaikaiseen perhehoitoon ja iäkkäiden pitkäaikaiseen laitosasumiseen siirtymistä enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus vastuuvakuutusosineen)

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset maksun perusteena olevista tuloista pitkäaikaisessa tehostetussa (ympärivuorokautisessa) palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa ja iäkkäiden pitkäaikaisessa laitosasumisessa:

- kohtuulliset asumismenot, joita pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta tai asumisesta ammatillisessa perhehoitokodissa aiheutuu (vähennettynä asumistuella), asumismenoina vähennetään kohtuullinen vuokra, sekä lisäksi mahdolliset muut pakolliset asumismenot (erikseen perittävät sähkö, vesi ja saunamaksu)
- vähennyksinä huomioitavat muiden asumiskulujen määrät, mikäli eivät sisälly vuokraan:

- vesimaksu/kk 8,70 €
- sähkömaksu/kk 25 €
- saunamaksu/kk 7,70 €
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena.
- muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Pitkäaikaisessa tehostetussa (ympäri vuorokautisessa) palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa iäkkäiden laitosasumisessa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai päivätoiminnan maksua. Pitkäaikaisessa iäkkäiden laitosasumisessa lääkekuluja ei huomioida vähennyksenä, vaan ne sisältyvät hoitomaksuun.

6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut

Asiakasmaksulaki 4 §, 14 §, asiakasmaksuasetus 33 §, L vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987, L kehitysvammaisten erityishuollosta 591/1977.

6.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset palvelut

Vammaispalvelulain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- vammaispalvelulain 8 §:n 1 momentissa tarkoitetut palvelut: kuntoutusohjaus ja sopeutumisvalmennus sekä muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliset palvelut
- vammaispalvelulain 8 § 2 momentissa tarkoitettu päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta
- vammaispalvelulain ja -asetuksen nojalla myönnetty henkilökohtainen apu ja palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Henkilökohtaisesta avusta ja palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin

vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) nojalla, kuten tapaturma- tai liikennevakuutuslakiin perustuen.

- vammaispalvelulain 11 §:n mukaiset tutkimukset (tutkimukset, joita tarvitaan sen selvittämiseksi, onko henkilö oikeutettu vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin)

Kehitysvammalain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- erityishuolto (hoiva ja huolenpito)
- kuljetus erityishuollon palveluihin
- osittainen ylläpito alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta ja hänelle tulee oikeus Kelan eläkkeeseen.

6.2 Päivä- ja työtoiminta

6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta

Kuljetuksesta päivätoimintaan peritään omavastuuosuus, joka vastaa enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen vastaavan mittaisesta matkasta perittävää maksua. Asiakasmaksuasetus 6 §.

Vammaispalvelulain mukaisessa päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan enintään:

Aamupala	3,50 €
Lounas	7,30 €
Välipala/päiväkahvi	1,75 €

6.2.2 Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta ja koulujen loma-ajan toiminta

Erytyishuoltolain mukaiseen toimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Erytyishuoltolain mukaisessa työ- ja päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään 16 vuotta täyttäneiltä ateriamaksu toteutuman mukaan:

Aamupala	2,36 €
Lounas	4,42 €
Välipala/päiväkahvi	0,98 €

Ateriapalvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ateriapalvelumaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ateriamaksu toimintayksikön määrittämän todellisen kustannuksen mukaisesti.

Alle 16-vuotiailta ei peritä ateriamaksuja koulujen loma-ajan toiminnasta.

6.3 Asumispalvelut, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset

6.3.1 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn lyhytaikaisen asumispalvelun maksut

Lyhytaikainen asuminen ja asumisen arviointijaksot (joiden kesto yhtäjaksoisesti enintään 1 kk).

Yli 16-vuotiailta peritään vammaispalvelulain mukaisena asiakasmaksuna (sisältää ylläpidon, ateriat ja asumiskulut) 36,20 € / vrk

Alle 16-vuotiailta peritään vammaispalvelulain mukaisena asiakasmaksuna aterioista toteuman mukaan (maksu jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimansa erityisravintovalmisteet) 13,20 € / vrk

Yli 16-vuotiailta peritään kehitysvammalain mukaisena asiakasmaksuna (sisältää ylläpidon, ateriat ja asumiskulut) 36,20 € / vrk

Alle 16-vuotiailta peritään kehitysvammalain mukaisena asiakasmaksuna aterioista toteuman mukaan (maksu jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimansa erityisravintovalmisteet) 12,73 € / vrk

Kehitysvammalain perusteella järjestetty osavuorokautinen lyhytaikainen asumispalvelu (noin 10 h). Ateriamaksu peritään toteutuneiden aterioiden mukaisesti. 18,50 € / päivä tai yö

Kun asiakas solmii lyhytaikaisesta asumisesta (joiden kesto yhtäjaksoisesti 2-3 kuukautta) huoneenvuokralain mukaisen vuokrasopimuksen ja maksaa sen mukaisen vuokran, vuokra ei sisälly ylläpitomaksuun.

Ryhmäkoti-muotoisessa asumisessa ylläpitomaksu (ei mukana aterioita eikä vuokraa) on 55,62 € / kk

Asuntoryhmä-muotoisessa asumisessa ylläpitomaksu (ei mukana aterioita eikä vuokraa) on 45,30 € / kk

Mikäli asiakkaalla ei ole huoneenvuokralain mukaista vuokrasopimusta ja kun asumisen tai asumisen arviointijakson arvioidaan palvelusuunnitelmassa

kestävän yli kuukauden ajan, peritään ylläpitomaksuna huoneen vuokraa ja muita asumiskuluja (sähkö, vesi, tv) vastaava summa. Tällöin muuta ylläpitomaksua asumisesta ei peritä. Ylläpitomaksu aterioista peritään kuitenkin toteutuneen käytön mukaan.

6.3.2 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut

Vammaispalvelulain mukaisessa asumisessa peritään ateriamaksu toteutuman mukaan.

Kaikki päivän ateriat, enintään	16,5 €
---------------------------------	--------

Asiakkaan nauttiessa vain yksittäisiä aterioita, peritään ateriamaksu toteutuman mukaan enintään seuraavasti:

Aamupala	3,50 €
Lounas	7,30 €
Välipala	1,75 €
Päivällinen	5,00 €
Illtapala	2,10 €

Ateriamaksut voivat olla asumispalvelun hankinnan mukaisissa puitesopimuksissa määritellyn suuruiset.

Kehitysvammalain mukaisessa asumisessa peritään ateriamaksu toteutuman mukaan:

Kaikki päivän ateriat, enintään	12,73 €
---------------------------------	---------

Aamupala	2,36 €
Lounas	4,42 €
Välipala	0,98 €
Päivällinen	2,95 €
Illtapala	2,02 €

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ateriapalvelumaksu on määritetty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ateriamaksu toimintayksikön määrittämän todellisen ateriakustannuksen mukaisesti.

Kehitysvammalain mukaisessa asumisessa ateriahintoihin sisältyy vain raaka-aineiden hinta (huomioitu KHO:N päätös 22.12.2014/3986, 186:2014)

6.3.3 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu

Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu:

Asiakas maksaa itse vuokran, sähkö- ja vesimaksut (voivat sisältyä vuokraan), ateriat ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset sekä ylläpitomaksun. Vuokraan sisältyy kiinteistön huoltomenot ja asukkaiden käytössä olevien yhteisten tilojen jyvitetty osuus.

Kehitysvammalain ja vammaispalvelulain mukaisesta asumisesta peritään ylläpitomaksua (maksua ei peritä henkilökunnan antamasta hoivasta ja huolenpidosta). Ylläpidolla tarkoitetaan tavanomaisia vastaavia menoja eli sellaisia menoja, joista henkilölle aiheutuisi kustannuksia joka tapauksessa.

Ylläpitomaksut:

Ryhmäkoti-muotoisessa asumisyksikössä asuvat 55,62 € / kk

Asuntoryhmä-muotoisessa asumisyksikössä asuvat 45,30 € / kk

Ylläpitomaksuun sisältyy:

- puhdistusaineet ja -tarvikkeet (esim. jätesäkit, kompostipussit, siivoukseen käytettävät pesu- ja puhdistusaineet, siivousvälineet, desinfiointiaineet, käsipyyhepaperit)
- kalusto (esim. yhteisissä tiloissa olevat huonekalut, DVD-soitin, kahvinkeitin, vedenkeitin, mikroaaltouuni, ulkokalusteet)
- vaatteisto (esim. yhteisiin tiloihin hankittavat matot, verhot, pöytäliinat, sohvatyynt)
- muu materiaali (esim. astiat, ulko- ja sisäkukat, askartelumateriaalit, kuumemittari)

Pitkäaikaisen asumispalveluasiakkaan omaan käyttöön jätetään käyttövaraa vähintään 167 €/kk nettotuloista. Käyttövaraa laskettaessa huomioidaan nettotulot ja tuloista tehtävät vähennykset, jotka on lueteltu kappaleessa 5.2.1 ja 5.2.2

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ylläpitomaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ylläpitomaksu toimintayksikön määrittämän todellisen ylläpitokustannuksen mukaisesti.

Jos asiakas on poissa yhtäjaksoisesti palveluasumisesta, poissaolon kuudenesta poissaolopäivästä alkaen ei ylläpitomaksua peritä. Ylläpitomaksun

päivähinta lasketaan jakamalla kuukausihinta 30:llä. Sairaala- tai laitoshoidon ajalta ei peritä ylläpitomaksua.

6.4 Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito

6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido

Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksuna (asiaksmaksuasetus 21 §): Pitkäaikaisesta laitoshoidosta peritään asiakkaan tulojen mukainen kuukausimaksu: maksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 112 € kuukaudessa. Maksua määrättäessä huomioitavat tulot, menot ja vähennykset määräytyvät kappaleessa 5.2.1 ja 5.2.2 selvitetyin mukaan.

6.4.2 Pitkäaikainen perhehoito

Kehitysvammalain mukaisen pitkäaikaisen perhehoidon ylläpitomaksun määrityisperustetta ei ole säädetty asiaksmaksulaissa 1.7.2021 lukien. Asiaksmaksulain 4 §:n mukaan kehitysvammaisen ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotialle annettavaa osittaista ylläpitoa.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevilta peritään vahvistettujen asiaksmaksujen mukaisesti asiaksmaksuina vuokra, ateriamaksu sekä ylläpitomaksu.

Ylläpitomaksu sisältää perhehoitokodin yhteisissä tiloissa yhteiskäytössä olevat laitteet, välineet sekä henkilökohtaisen hygienian (lukuun ottamatta vaippoja), vaatehuollon, siivous- ja puhdistuskulut ja kohtuulliset virkistys- ja matkakulut.

Perhehoidossa vuokra on sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain vahvistama asumismaksun mukainen vuokra. Vuokrassa huomioidaan aina STM:n ohjeistuksen mukainen indeksitarkistus.

Perhehoito, vuokra/kk	222,66 €/kk
Kahden henkilön huoneen vuokra	186,90 €/kk
Perhehoidon ylläpitomaksu/kk	55,62 €/kk

Asiakkaalle on jätävä käyttövaraa vähintään 167 €/kk.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai työ- ja päivätoiminnan maksua.

6.4.3 Lyhytaikainen laitoshoido

Täydestä ylläpidosta peritään lyhytaikaisessa laitoshoidossa maksu 49,60 € /hoitopäivä sisältää ateriat, majoituksen ja muut kulut hoidon ajalta. Asiakasmaksu peritään myös tulo- ja lähtöpäivältä.

6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito / viikonloppuhoito

Lyhytaikainen perhehoito/viikonloppuhoito
Sisältää ateriat, asumiskulut ja ylläpidon 36,20 € / vrk

*Alle 16-vuotiaiden ateriamaksu 9,56 €/vrk (STM:n määrittelemä)
Maksu jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimana erityisravintovalmisteet).*

Osavuorokautinen perhehoito 18,50 € / päivä tai yö

Sisältää ateriat ja ylläpidon. Maksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta.

Asiakkaan kotona annettu lyhytaikainen perhehoito on maksutonta.

6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Kun kyse on kehitysvammaisten erityishuoltolain (519/1977) mukaisiin palveluihin oikeutetun asiakkaan omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta (Laki omaishoidon tuesta 957/2005 ja 4 §, 4a§) ylläpitomaksu on 11,60 € /vapaavuorokausi, mikäli hoito on järjestetty laitokseen, kodin ulkopuoliseen perhehoitoon tai asumispalveluun.

Maksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta, kun kyse on hänen omaan kotiinsa järjestetystä omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta.

7. Lastensuojelun maksut

Asiakasmaksulaki 7 § ja 14 §, asiakasmaksuasetus 20 §, lastensuojelulaki 417/2007 19 § ja 77 §, L lapsen elatuksesta 704/1975, lapsilisälaki 11 §, elatustukilaki 11 §, Työttömyysturvalaki 9 §, vammaisuuksista 27 §, laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 48 §

Asiakasmaksulain 4 §:n 4-kohdan mukaan lastensuojelulaissa tarkoitettu lasten ja nuorten huolto on maksutonta. Asiakasmaksulain 7 §:ssä säädetty maksu voidaan periä 4 §:n 4-kohdasta poiketen lastensuojelulain nojalla

avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalvelusta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi. Myös edellä kuvattujen erillislakien nojalla lapselta tai lapsen vanhemmalta voidaan periä Kelan maksamia etuuksia sijoituksen ajalta hoidon korvaukseksi.

7.1 Vanhemmilta perittävät maksut

Lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi peritään, milloin se on asianomaisen toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, lapsen vanhemmilta maksu, joka on määrältään enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruisen (asiakasmaksulaki 7 § 1 mom.).

Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän keskenänsä maksukykyyn mukaan (asiakasmaksuasetus 20 § 1 mom.).

Vanhemmalta perittävän maksun suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon vanhemman ikä, työkyky ja mahdollisuus osallistua ansiotyöhön, käytettävissä olevien varojen määrä sekä vanhemman lakiin perustuva muu elatusvastuu; sekä lapsen kyky ja mahdollisuudet itse vastata elatuksestaan sekä seikat, joiden johdosta vanhemmille ei aiheudu lapsen elatuksesta kustannuksia tai ne ovat vähäiset. (L lapsen elatuksesta 2 §).

Maksettavien etuuksien perinnät aloitetaan, jos sijoitus kestää pidempään kuin 1 kuukauden ajan. Etuudet, joista pitää laatia erillinen sopimus, perintä aloitetaan 4 kuukauden kuluessa, jos kyseessä on pitkäaikainen sijoitus.

7.2. Lapselta tai nuorelta perittävä maksu

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa lastensuojelulain nojalla annettua perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalveluja sekä käyttää elatusavut perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalvelusta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi (asiakasmaksulaki 7 § 2 mom.). Lastensuojelulain nojalla annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottu maksu myös muista lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista. Asiakasmaksulain 14 §:n mukaiset lapsen/nuoren tulot, korvaukset tai saamiset ovat:

- eläkkeet
- elinkorot
- elatusavut

- avustukset
- muut jatkuvat taikka kertaluontoiset tulot, korvaukset tai saamiset (esim. opintotuki, vammaistuki, kuntoutusraha)

Lapsen /nuoren tuloista perittävän maksun määrä ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja se voi olla enintään 1860,20 € /kk. (asiakasmaksuasetus 20 § 2 mom.)

Lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamista varataan kalenterikuukausittain vähintään 40 % lapsen/nuoren itsenäistymisvaroiksi, ja enintään 60 % käytetään hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa lapsilisää ei oteta huomioon. (Lastensuojelulaki 77 §).

Asiakasmaksut

Jos vanhempaa ei tavoiteta tai vanhempi ei ole halukas tekemään elatussopimusta, hänelle voidaan määrätä asiakasmaksulain 7 §:n mukainen lastensuojelun asiakasmaksu tai elatusta haetaan käräjäoikeudesta. Asiakasmaksusta kerrytetään niin ikään lapselle itsenäistymisvaroja samoin periaattein, kuin muista lapselta tai vanhemmalta perittävistä etuuksista. Juridista estettä itsenäistymisvarojen kerryttämiselle asiakasmaksuista ei ole.

Lastensuojelun asiakasmaksun määräytymisen perusteet

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 §:n mukaan lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, periä lapsen vanhemmilta maksu, joka saa määrältään olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen. Asiakasmaksu voidaan määrätä ensisijaisesti tilanteessa, jossa vanhempi ei syystä tai toisesta ole suostuvainen edunvalvojan sijaisen määräämiseksi perintäprosessin käynnistämiseksi, ja prosessi tästä syystä pitkittyy.

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa tässä pykälässä tarkoitettuja perhehoitoa tai laitoshuoltoa taikka asumispalveluja sekä käyttää ne perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. Lastensuojelulaissa tarkoitetuista perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi voidaan periä 4 §:n 4 kohdasta poiketen kohtuulliseksi katsottava maksu myös muista lapsen tai nuoren 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista.

Asiakasmaksuasetuksen 20 §:n mukaan lastensuojelulain mukaisena sijaishuoltona, avohuollon tukitoimena tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan vanhempien kesken heidän maksukykynsä mukaan.

Lapsen tai nuoren tuloista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 §:n 2 ja 3 momentin perusteella perittävä maksu lastensuojelulain mukaisena avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista voi olla enintään 1 860,20 euroa kuukaudessa. Perittävä maksu ei saa kuitenkaan ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Asiakasmaksulaki tai asetus eivät ota suoraan kantaa siihen millä perusteilla lastensuojelun asiakasmaksu tulee periä ja kunnilla on aiemmin ollut asiassa erilaisia käytäntöjä.

Asiakasmaksun määräytymisperusteet ovat tällä hetkellä erilaiset kuin elatusavun. Laissa ei ole tarkempia määräyksiä siitä, miten maksu tulisi vanhemmille määrätä. Hyvinvointialueen valtuustolle esitetään, että maksut määräytyvät seuraavalla tavalla jäljempänä kuvatuin perustein:

Vanhemmilta, joille ei ole vahvistettu elatusapua tai sitä ei peritä, peritään lastensuojelun asiakasmaksu alla olevan taulukon mukaisesti:

Tulotaso (netto)	Perintä %
0 € - 600 €	Ei perintää
601 € - 800 €	10 %
801 € - 1 000 €	12 %
1 001 € -1 200 €	14 %
1 201 € -	16 %

Kun vanhemmalle on määrätty taulukon mukainen asiakasmaksu ja sijoitettuja lapsia on useampia, maksua korotetaan sijoitettujen lasten lukumäärän mukaan seuraavasti:

Sijoitettuja lapsia (lukumäärä)	Korotus %
1	Ei korotusta
2	15 %
3	30 %
4	45 %
5 tai useampi	60 %

Elatusavun periaatteen mukainen laskutapa asiakasmaksussa on vanhemman elämäntilannetta yksilöllisemmin huomioiva, ja täten useissa tilanteissa määrältään pienempi kuin edempänä todettu kaavamainen laskutapa.

Elatusavun määrää laskettaessa ensin kartoitetaan kyseessä olevan lapsen laskennalliset pakolliset menot, jotka muodostuvat hänen ikänsä mukaisista yleisistä kustannuksista (Vuonna 2021: 306 - 481 euroa/kk) sekä asumiskuluosuudesta 200 euroa/kk. Nämä menot eivät vastaa kunnan todellisia sijoituskustannuksia vaan ovat Tilastokeskuksen kulutustutkimuksen pohjalta määritetyjä keskiarvoja kaikkia Suomessa asuvia lapsia koskien. Näin lasketut lapsen välttämättömät menot jaetaan vanhempien kesken, heidän elatuskykujensä mukaisessa suhteessa. Vanhemman elatuskyky saadaan vähentämällä vanhemman nettotuloista hänen pakolliset menonsa kuten ruoka- ja asumismenonsa.

Tilanteissa, joissa vanhempi ei ole syystä tai toisesta, esimerkiksi vastentah-toisen sijoituksen tilanteessa, valmis elatussopimuksen laatimiseen, tulee ky-seeseen asiakasmaksun määrääminen.

Asiakasmaksua ei ole koskaan tarkoituksenmukaista määrätä tilanteessa, jossa vanhempi todetaan elatuskyvyttömäksi. Elatuskyvyttömäksi todetun vanhemman osalta on mahdollista laatia ns. 0-sopimus, jolloin Kela maksaa täydentävää elatustukea (vuonna 2021: 167,35 euroa/kk), ja tästä kertyy lapselle itsenäistymisvaroja 40 %. Jos vanhempi ei kuitenkaan ole tässä tilanteessa valmis elatussopimusta laatimaan, tulee kyseeseen elatuskanteen jättäminen käräjäoikeuteen. Tuomioistuimen päätöksestä elatusavusta kertyy lapselle 40 %.

8. Pelastustoimen maksut

8.1 Pelastustoimen viranomaismaksut

8.1.1 Vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi

Valtioneuvoston asetuksen (685/2015) mukaiset käyttöönottotarkastukset ja päätös	170 €
--	-------

Pelastusviranomaisen tarkastusta edellyttävät muutokset vaarallisten kemikaalien teollisessa käsittelyssä	170 €
---	-------

8.1.2 Öljylämmityslaitteistot

Öljylämmityslaitteiston käyttöönottotarkastus	70 €
---	------

Pelastusviranomaisen osallistuminen muiden

viranomaisten kanssa suoritettavaksi määrättyyn
öljylämmityslaitteiston tarkastukseen 70 €

Öljylämmityslaitteiston vähäisen muutoksen
tarkastus 35 €

8.1.3 Räjähdystarvikkeet

Pelastusviranomaisen päätös ilmoitukseen
räjähteiden tai muiden vaarallisten kemikaalien
käytöstä erikoistehosteena 70 €

Ilotulitteiden ja muiden pyroteknisten tuotteiden
varastoinnin valvonta kaupan yhteydessä
(sisältäen tarkastuksen ja tarvittaessa varastointia
koskevan päätöksen) 70 €

Ammoniumnitraattivaraston tarkastus 70 €

Päätös ilotulitteiden käytöstä,
muulloin kuin asetuksen sallimana aikana 18 €

Tilapäisen räjähdetaraston käyttöönottotarkastus,
luvan myöntäjänä TUKES 100 €

8.1.4 Pelastuslain (379/2011) 96 §:ssä tarkoitetut eräät maksulliset suoritteet

Valvontasuunnitelman mukainen palotarkastus
pientaloon 1. käyntimaksuton

Jälkipalotarkastus (1 h) pientaloon 50 €

Palotarkastus (1 h) pelastussuunnitelmavelvollisessa
taloyhtiössä 50 €

Asuinrakennusten jälkipalotarkastus, tuntiveloitus
1 h ylittävältä tarkastukselta 50 €

Valvontasuunnitelman luokkiin A1 – A6
kuuluvat palotarkastukset (2 h) 100 €

Valvontasuunnitelman luokkien A1 – A6 valvontakäynti,
tuntiveloitus 2 h ylittävältä tarkastukselta 50 €

Valvontasuunnitelman luokan A1-A6 rakennuksen

ennakkotarkastus	100 €
Pelastusasetuksen 407/2011 mukaisen pelastussuunnitelmavelvollisen yleisötilaisuuden tarkastus	100 €
Valvontakohteen käyttötavan tilapäisestä muuttumisesta suoritettava ylimääräinen palotarkastus	50 €

8.1.5 Muut tarkastukset

Pelastusviranomaisen osallistuminen tarkastuksiin niissä tapauksissa, joissa luvan antaja on turvatekniikan keskus	67 €
Asiakkaan pyynnöstä pelastusviranomaisen antama kirjallinen lausunto	50 €

8.1.6 Hälytykset

Ilkivaltainen hälytys	635 €
Automaattisen paloilmoittimen toistuva erheellinen palohälytys	635 €
Automaattisen paloilmoittimen laitevikahälytyksen tarkastus laitteiston hoitajan puolesta	635

9. Muut maksut

9.1 Kunto- ja erityisliikuntaryhmien maksut

Erityisliikuntaryhmistä peritään enintään tuotannon kustannusten mukainen maksu.

Erityisliikuntaryhmät	34,30 € / kevät- tai syyskausi
-----------------------	--------------------------------

9.2 Sairaankuljetus

Potilas/kuntoutuja maksaa sairaankuljetusajoneuvolla (ambulanssilla) yhteen suuntaan tehdystä matkasta 25 €. Maksu ei kerrytä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksukattoa, mutta kerryttää Kelan matkakattoon (v.2021 on 300 €/kalenterivuosi). Tämä maksu peritään myös silloin, kun annetun ensihoidon

ansiosta potilaan tila on korjaantunut siinä määrin, että kuljetusta hoitopaikkaan ei ole tarvinnut suorittaa. Maksua ei peritä lääkärin määräämästä sairaankuljetusajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta terveyskeskuksen tai sairaalan sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen tai kotihoitoon

9.3 Röntgen- ja isotooppikuvien siirto CD:lle

Muista kuin tietosuoja-asetuksen tarkastusoikeuden perusteella luovutettavista kuvantamisen CD- tai DVD-tallenteina toimitettavista tutkimuksista peritään enintään aiheutuvien kustannusten mukainen maksu.

Aluehallitus

§ 138

Eron pyytäminen aluehallituksen jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen nimeäminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1168/00.02.00/2023

Aluehallitus 18.4.2023 § 138

Valmistelija(t) Johanna Aalto, p. 050 434 6544

Selostus asiasta Aluevaltuusto on 1.3.2022 (§ 8) valinnut Kaisa Garedewin aluehallituksen jäseneksi toimikaudeksi 2022-2025. Hän on 6.4.2023 pyytänyt eroa tehtävästään vedoten aikataulupäällekkäisyyksiin alkavassa kansanedustajan tehtävässä.

Hyvinvointialueesta annetun lain 75.3 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Tämä voi olla mikä tahansa luottamustoimen hoitamista vaikeuttava seikka.

Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Aluevaltuusto myöntää eron aluehallituksen jäsenelle ja varajäsenelle.

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön § 9 mukaan aluehallituksessa on 13 jäsentä, joista aluevaltuusto valitsee aluehallituksen puheenjohtajan ja 2 varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Vaalikelpoisuudesta aluehallitukseen on säädetty hyvinvointialueesta annetun lain 78 §:ssä:

"Vaalikelpoinen aluehallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen aluevaltuustoon, ei kuitenkaan:

- 1. välittömästi aluehallituksen alaisena toimiva hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö;*
 - 2. hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka toimii 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään rinnastuvassa tehtävässä;*
 - 3. hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa aluehallituksen käsiteltäviksi tulevien asioiden valmistelusta;*
 - 4. henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen*
-

Aluehallitus

rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle aluehallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisella hyvinvointialueella huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen aluehallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa sen edunvalvonnasta.

Enemmistön aluehallituksen jäsenistä on oltava muita kuin hyvinvointialueen tai hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä. Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenene."

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus esittää, että aluevaltuusto päättää:

- 1) myöntää Kaisa Garedewille eron aluehallituksen jäsenen tehtävästä ja
- 2) valita aluehallitukseen hänen tilalleen uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 139 Sakupe Oy:n yhtiökokousedustajan nimeäminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1163/00.02.01/2023

Aluehallitus 18.4.2023 § 139

Valmistelija(t) Johanna Aalto, p. 050 434 6544

Selostus asiasta Sakupe Oy on lähettänyt Keski-Suomen hyvinvointialueelle yhtiökokouskutsun. Kokous pidetään 26.4.2023. Yhtiökokouksessa päätetään mm. yhtiön tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinnasta.

Hyvinvointialueen tulee nimetä edustajansa yhtiökokoukseen sekä antaa tälle tarvittava ohjeistus. Yhtiökokousedustajaksi ehdotetaan valittavaksi konsernipalvelujen toimialajohtaja Lasse Leppä. Yhtiön hallituksessa on yksi paikka Keski-Suomen hyvinvointialueella. Hallitukseen ehdotetaan nimettäväksi Keski-Suomen hyvinvointialueen luottamushenkilö.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus nimeää Sakupe Oy:n yhtiökokoukseen 26.4.2023 yhtiökokousedustajaksi konsernipalvelujen toimialajohtaja Lasse Lepän ja antaa hänelle esittelytekstissä kerrotun ohjeistuksen kokoukseen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin. Lisäksi aluehallitus yksimielisesti täydensi ohjeistusta siten, että Eila Tiainen nimetään yhtiön hallitukseen.

Aluehallitus

§ 140**Nimeämisesitykset yhteisöihin ja säätiöihin vuosina 2023–2024**

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1173/00.02.01/2023

Aluehallitus 18.4.2023 § 140

Valmistelija(t) Johanna Aalto, p. 050 434 6544**Selostus asiasta**

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 40 §:n mukaan aluehallitus vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta. Aluehallituksen tehtävänä on vastata tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista, nimetä hyvinvointialueen ehdokkaat tytäryhteisöjen hallitukseen sekä yhtiökokousedustajat evästettynä omistajaohjauksen edellyttämine toimintaohjeineen. Aluehallitus myös nimeää edustajat yhdistykseen, joissa hyvinvointialue on jäsenenä (hallintosääntö 17 §).

Aluehallituksen päätettäväksi on valmisteltu keskitetysti nimeämisesitykset Keski-Suomen hyvinvointialueen konserniin kuuluvien yhteisöjen ja -säätiöiden sekä muiden hyvinvointialueen nimeämisoikeuden piirissä olevien yhteisöjen ja säätiöiden varsinaisiin yhtiökokouksiin ja vuosikokouksiin liittyen.

Osa nimeämistä vaativista edustuksista vuodelle 2023 on jo päätetty yksittäisinä päätöksinä, mutta tällä päätöksellä edustuksista ehdotetaan päätettävän myös vuodelle 2024. Valmistelussa on lähdetty tavoitteesta, että sama edustaja olisi hyvinvointialueen edustajana yhtiökokouksissa vuosina 2023-2024 tai tulisi nimetyksi hallitukseen vuosille 2023-2024. Yhtiöiden osakaskokouksissa, neuvottelukunnissa ja muissa yhtiön kokouksissa Keski-Suomen hyvinvointialuetta edustaa yhtiökokousedustajaksi nimetty henkilö. Itäisen YTA-alueen yhteisistä edustuksista on tavoitteena järjestää neuvottelu muiden alueen hyvinvointialueiden kanssa, jonka jälkeen on mahdollista, että edustajapäätöstä pitää täydentää.

Jatkossa tulleet yhtiökokouskutsut olisivat käsittelyssä yhdistettynä kokousasiana "Yhtiökokousasiat", jossa tulleet kokouskutsut ja -materiaalit jaetaan. Siltä osin kuin yhtiö- tai vuosikokousedustajille ei anneta erityisiä toimiohjeita, hyvinvointialueen edustajat hyväksyvät kokouksissa käsiteltävät asiat hallituksen ehdotusten mukaisesti, mikäli kyseinen kanta on lain säännösten ja Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian ja edun mukainen. Yhtiöiltä pyydetään vuosittain myös määrämuotoista raportointia omistajaohjauksikatsaukseen, josta raportoidaan ensimmäisen

Aluehallitus

osavuosisikatsauksen yhteydessä.

Osa yhtiökokoukskutsuista on saapunut hyvin lyhyellä varoitusajalla. Tästä johtuen ehdotetaan, että hyvinvointialuejohtajalle ja konsernipalveluiden toimialajohtajalle annetaan valtuutus päättää edustajasta, mikäli kokoukskäsittely aluehallituksessa ei toteutuisi ennen yhtiökokousta.

Valmistelussa on tehty koonnit nimeämistä vaativista yhteisöistä ja säätiöistä (liite 1) sekä yhtiökokousedustajista ja hallituksen jäsenistä kokonaiskuvan muodostumiseksi (liite 2). Osasta on jo päätetty aluehallituksessa, jolloin uutta päätöstä ei tältä osin tarvita vuodelle 2023. Luottamushenkilö-nimikkeellä olevat ehdotukset pyydetään korvaamaan nimiehdotuksilla aluehallituksen kokouksessa.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä yhtiö- ja vuosikokousten käsittelyn ehdotetulla tavalla yhdistetyssä asiapykälässä seuraavista aluehallituksen kokouksista lukien,
2. nimetä ehdotetut henkilöt yhtiökokousedustajiksi, vuosikokousedustajiksi, yhteisöjen hallituksen jäsenehdotuksiksi ja säätiöiden hallituksen jäseniksi vuosille 2023-2024 (liite 2, pois lukien jo tehdyt, vuotta 2023 koskevat jo tehdyt nimeämispäätökset, jotka on mainittu päätöspäivämäärällä esittelytekstissä) ja
3. valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan tai konsernipalvelujen toimialajohtajan nimeämään Keski-Suomen hyvinvointialueen edustajan yhteisöjen tai säätiöiden kokouksiin, mikäli kokoukskäsittely aluehallituksessa ei voisi toteutua ennen yhteisön tai säätiön tulevaa kokousta.

Asian kokoukskäsittely:

Aluehallitus kävi keskustelun henkilöiden nimeämisistä yhteisöihin ja säätiöihin vuosina 2023-2024 ja päätti täydentää liitettä seuraavasti:

- Kiinteistö Oy Kinkomaan Vitapolis, hallintojohtaja Pasi Marjakangas
- Jämsän ateria- ja puhtauspalvelut Oy, Lotta Ahola
- Karstulan seudun ravitsemispalvelut Oy, Hilma Vepsäläinen
- Monetra Keski-Suomi Oy, Jani Ylälehto
- Sakupe Oy, Eila Tiainen
- Sovatek säätiö sr, Katri Savolainen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kari Kiiskinen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.37 ja Aila Paloniemi klo 18.50.

Aluehallitus

Liitteet

Liite 1: Keski-Suomen hyvinvointialueen konsernirakenne

Liite 2: Nimeämiset yhteisöihin ja säätiöihin vuosina 2023-2024

Nimeämisesitykset yhteisöihin ja säätiöihin vuosina 2023–2024

Yhteisö, säätiö (harmaalla tytäryhteisöt) (sinisellä osakkuusyhteisöt) (valkoisella muut yhteisöt)	Keski-Suomen hyvinvointialueen (HVA) omistusosuus, pääasiallinen toimiala tai tarkoitus
CeFiCT Oy (ei toimintaa)	HVA omistus yhtiöstä 100 %. Toimialana on sosiaali- ja terveyspalvelujen alan ICT-palvelut, ohjelmistojen ja palvelujen hankinta ja suunnittelu sekä muu toimialaan liittyvä liiketoiminta.
Sairaala Novan säätiö sr.	Säätiön tarkoituksena on edistää ja tukea Sairaala Novan toimintaa ja sen henkilöstön ammattiosaamista sekä lääketieteen, terveystieteiden ja muiden Sairaala Novan toimintaan liittyvien tieteidenalojen tutkimusta ja opetusta. Säätiön tarkoituksena on lisäksi edistää Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alueen sairaanhoitolaitosten toimintaedellytyksiä sekä alueen väestön terveyttä ja hyvinvointia.
Jämsän Terveys Oy	HVA omistus yhtiöstä on 49 %. Toimialana on sosiaali- ja terveyspalvelutoimiala, yksityislääkäripalvelut ja vastaavat erikoislääkäripalvelut.
Kiinteistö Oy Kinkomaan Vitapolis	HVA omistus yhtiöstä 40 %. Toimialana on määriteltujen kiinteistöjen omistaminen, hallinta ja kehittäminen.
Järvi-Suomen Terveys Oy	HVA omistus yhtiöstä on 25 %. Toimialana on julkiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvien palveluiden tuottaminen.
2M-IT Oy	HVA omistus yhtiöstä on 6,54 %. Toimialana on tuottaa in-housepalveluita omistajille sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvissä ICT-palveluissa.
Fimlab Laboratoriot Oy	HVA omistus yhtiöstä on 15,8 %. Toimialana on laboratoriotutkimukset.
Jokilaakson Terveys Oy	HVA omistus yhtiöstä on 10 %. Toimialana on perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon alueellisten palvelujen tuottaminen.
Jämsän ateria- ja puhtauspalvelut Oy	HVA omistus yhtiöstä on 1 %. Toimialana on ateria- ja puhtauspalveluiden tuottaminen.
Karstulan seudun ravitsemuspalvelut Oy	HVA omistus yhtiöstä on 1 %. Toimialana on ateriapalvelut.
Keurusseudun ravitsemuspalvelut Oy	HVA omistus yhtiöstä on 1 %. Toimialana on ateria- ja puhtauspalvelut sekä muut tukipalvelut.
Monetra Keski-Suomi Oy	HVA omistus yhtiöstä on 17,69 %. Toimialana on maakunta- ja kuntasektoria palvelevien tukipalveluiden tuottaminen.
Saarijärven seudun ravitsemispalvelut Oy	HVA omistus yhtiöstä on 2 %. Toimialana on ravitsemuspalvelut ja niitä tukevat palvelut.
Sakupe Oy	HVA omistus yhtiöstä on 10,98 %. Toimialana on tekstiilien huolto- ja vuokrauspalveluiden tuottaminen.
SOTEVirtuaalikirjasto Oy	HVA omistus yhtiöstä on 7,14 %. Toimialana on sähköisten lääketieteellisten aineistojen ylläpitäminen ja säilyttäminen.
TAYS Sydänkeskus Oy	HVA omistus yhtiöstä on 11,91 %. Toimialana on kardiologista ja sydänkirurgista selvittelyä ja hoitoa vaativien sydänpotilaiden sekä rintaelinkirurgisten potilaiden diagnostiikka ja hoito.
Sovatek säätiö sr	Säätiön tarkoituksena on syrjäytymisen ehkäiseminen ja heikommassa asemassa olevien auttaminen, tukeminen ja heidän tilanteensa parantaminen.
Monetra Oy	HVA omistus yhtiöstä on 5 %. Toimialana on hallita ja omistaa talous- ja henkilöstöhallinnon sekä muita asiantuntija- ja tukipalveluita tarjoavien tytäryhtiöiden osakkeita.

Työterveys Aalto Oy	HVA omistus yhtiöstä on 0,33 %. Toimialana on tuottaa, tarjota ja välittää valtakunnallisesti monipuolisia työterveyspalveluja sekä näihin liittyviä sairaanhoitopalveluja pääasiassa Keski-Suomen alueella.
DigiFinland Oy	HVA omistus yhtiöstä on 2,89 %. Toimialana on kehittää ja tuottaa (omistajilleen) sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämiseen sekä (omistajien) tehtäviin kuuluviin muihin toimialoihin liittyviä digitaalisia palveluita.
Hyvil Oy	HVA merkinnyt 20.12.22 päätöksellä 10 osaketta. Toimialana on tukea omistajiaan sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastuspalveluiden järjestämisessä tarjoamalla omistajien määrittelemiä palveluja.
Istekki Oy	HVA omistus yhtiöstä on 0,05 %. Toimialana on tuottaa julkiseen terveydenhuoltoon tukevia IT:n ja lääketieteen tekniikan palveluja.
Joki-ICT Oy	HVA omistus yhtiöstä on alle 1 %. Toimialana on tietojenkäsittely, palvelintilan vuokraus ja niihin liittyvät palvelut.
Kuntien Tiera Oy	HVA omistus yhtiöstä on alle 1 %. Toimialana on ICT-asiantuntija-, sovellus- ja infrastruktuuripalveluita sekä kehittää ja järjestää strategia- ja toimintälähtöistä tarpeista johdettuja muita ICT-palveluita.
Maakuntien Tilakeskus Oy	HVA omistus yhtiöstä on 4,94 %. Toimialana on tuottaa julkisten tilojen tietopalveluja ja asiantuntijapalveluita sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuussa oleville hyvinvointialueille sekä muille järjestämisvastuussa oleville julkisyhteisöille.
Monetra Oulu Oy	HVA omistus yhtiöstä on 0,07 %. Toimialana on maakunta- ja kuntasektoria palvelevien tukipalveluiden sekä tulkkaukspalveluiden tuottaminen.
Sansia Oy	HVA omistus yhtiöstä on 0,10 %. Toimialana on hankinta-, koulutus- ja konsultointipalveluita omistajilleen.
Servica Oy	HVA omistus yhtiöstä on 0,02 %. Toimialana on uottaa ja kehittää omistajilleen ateriapalveluja, laitos- ja välinehuollonpalveluja, kiinteistö- sekä logistiikan palveluja ja muita huollon tukipalveluja.
Una Oy	HVA omistus yhtiöstä on 5,83 %. Toimialana on sosiaali- ja terveyspalvelujen alan ICT-toiminta.
Suomen Biopankkiosuuskunta	HVA on jäsenenä osuuskunnassa. Toimialana on tarjota biopankkitoimintaan ja muuhun ihmisperäisiä näytteitä ja tietoja käyttävään tutkimustoimintaan liittyviä palveluita pääosin jäsenilleen, mutta myös muille koti- ja ulkomaisille asiakkaille.
Jyväskylän kesäyliopistoyhdistys ry.	HVA on jäsenenä yhdistyksessä. Yhdistys toimii vapaan sivistystyön lain mukaista koulutustoimintaa toteuttavana oppilaitoksena.
Keski-Suomen kauppakamari	HVA on jäsenenä yhdistyksessä. Yhdistyksen tarkoituksena on mm. edistää ja valvoa alueen elinkeinoelämän etuja ja yhteistoimintaa viranomaisten kanssa.
Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus ry.	HVA on jäsenenä yhdistyksessä. Yhdistyksen tarkoituksena on toimia osaamiskeskuslaisissa ja -asetuksessa tarkoitettuna alueellisena sosiaalialan osaamiskeskusena.

Valmistelussa on tehty seuraava koonti yhtiökokousedustajista ja hallituksen jäsenistä kokonaiskuvan muodostumiseksi. Osasta on jo päätetty aluehallituksessa, jolloin uutta päätöstä ei tältä osin tarvita vuodelle 2023. Luottamushenkilönimikkeellä olevat ehdotukset pyydetään korvaamaan nimiehdotuksilla.

Yhteisö, säätiö (harmaalla tytäryhteisöt) (sinisellä osakkuusyhteisöt) (valkoisella muut yhteisöt)	Yhtiökokousedustaja (yhtiökokous, osakaskokous, nimitystoimikunta jne.) / vuosikokousedustaja, edustaa kaikissa (omistajien) kokouksissa	Hallituksen jäsenet (tavoitella on hallituksen jäsenyydelle 2 vuotta, tai mainittu muu vuosimäärä)
CeFICT Oy (ei toimintaa)	Lasse Leppä	Aija Suntioinen (varajäsen Pasi Marjakangas)
Sairaala Novan säätiö sr.	-	Mikko Seppälä, Anna-Kaarina Autere, vuosille 2022-2025 (päättetty 7.12.2022)
Jämsän Terveys Oy	Aija Suntioinen (päättetty 24.1.2023)	Lasse Leppä, Maria Kaisa Aula, Ville Väyrynen (varajäsen Pasi Marjakangas)
Kiinteistö Oy Kinkomaan Vitapolis	Lasse Leppä	Petteri Kontro, luottamushenkilö
Järvi-Suomen Terveys Oy	Lasse Leppä (päättetty 21.3.2023)	Eija-Liisa Heikkilä
2M-IT Oy	Lasse Leppä	Selvityksen alla hallituksen jäsenen nimeämisvuoro
Fimlab Laboratoriot Oy	Jan Tollet (päättetty 11.4.2023)	Mervi Hovikoski
Jokilaakson Terveys Oy	Lasse Leppä (päättetty 14.2.2023)	Janne Luoma-aho, Pasi Marjakangas
Jämsän ateria- ja puhtauspalvelut Oy	Hanna Vihavainen	Luottamushenkilö
Karstulan seudun ravitsemuspalvelut Oy	Hanna Vihavainen	Luottamushenkilö
Keurusseudun ravitsemuspalvelut Oy	Hanna Vihavainen (päättetty 11.4.2023)	Markku Puro
Monetra Keski-Suomi Oy	Aija Suntioinen	Pasi Marjakangas ja luottamushenkilö
Saarijärven seudun ravitsemispalvelut Oy	Hanna Vihavainen (päättetty 11.4.2023)	Riitta Pirttiniemi
Sakupe Oy	Lasse Leppä	Luottamushenkilö
SOTEVirtuaalikirjasto Oy	Anu Pihl (päättetty 11.4.2023)	Heikki Miettinen
TAYS Sydänkeskus Oy	Lasse Leppä (päättetty 7.3.2023)	Heikki Miettinen
Sovatek säätiö sr		Luottamushenkilö (varsinainen jäsen), varajäsen Jani Korpela
Monetra Oy	Jyväskylän kaupungin ja Keski-Suomen hyvinvointialueen yhteinen edustaja (päättetty 28.3.2023)	Lasse Leppä
Työterveys Aalto Oy	Eija Heikkilä (päättetty 21.3.2023)	Keski-Suomen hyvinvointialueella pienosakkaiden hallituspaikkakiertojärjestyksen mukaan vuodelle 2024-2025.
Jyväskylän kesäyliopistoyhdistys ry.	Lasse Leppä	Pekka Neittaanmäki, varajäsen Katri Savolainen (hallituksen jäsenet päätetty 14.2.2023)
Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus ry.	Johanna Aalto (päättetty 21.3.2023)	Raija Kojo

Yhteisö tai säätiö, joissa ei paikkaa hallituksessa tällä hetkellä	Yhtiökokousedustaja (yhtiökokous, osakaskokous, nimitystoimikunta jne.) / vuosikokousedustaja, edustaa kaikissa (omistajien) kokouksissa
DigiFinland Oy	Yhtiökokousedustaja Ari-Pekka Paananen (päättetty 11.4.2023) (Itäisen YTA-alueen yhteinen hallitusjäsen)
Hyvil Oy	Yhtiökokousedustaja Lasse Leppä (Itäisellä YTA-alueen yhteinen hallitusjäsen)
Istekki Oy	Yhtiökokousedustaja Ari-Pekka Paananen (päättetty 11.4.2023)
Joki-ICT Oy	Yhtiökokousedustaja Ari-Pekka Paananen
Kuntien Tiera Oy	Yhtiökokousedustaja Lasse Leppä (päättetty 11.4.2023)
Maakuntien Tilakeskus Oy	Yhtiökokousedustaja Petteri Kontro

Monetra Oulu Oy	Yhtiökokousedustaja Aija Suntioinen
Sansia Oy	Yhtiökokousedustaja Miia Paatola
Servica Oy	Yhtiökokousedustaja Miia Paatola (päätetty 11.4.2023)
Suomen Biopankkiosuuskunta	Vuosikokousedustaja johtajaylilääkäri Heikki Miettinen
Una Oy	Yhtiökokousedustaja Lasse Leppä (Itäisen YTA-alueen yhteinen hallitusjäsen)
Keski-Suomen kauppakamari ry.	Vuosikokousedustaja Pasi Marjakangas

Nimeämiset yhteisöihin ja säätiöihin vuosina 2023-2024.

Yhteisö, säätiö (harmaalla tytäryhteisöt) (sinisellä osakkuusyhteisöt) (valkoisella muut yhteisöt)	Yhtiökokousedustaja (yhtiökokous, osakaskokous, nimitystoimikunta jne.) / vuosikokousedustaja, edustaa kaikissa (omistajien) kokouksissa	Hallituksen jäsenet (tavoitella on hallituksen jäsenyydelle 2 vuotta, tai mainittu muu vuosimäärä)
CeFICT Oy (ei toimintaa)	Lasse Leppä	Aija Suntioinen (varajäsen Pasi Marjakangas)
Sairaala Novan säätiö sr.	-	Mikko Seppälä, Anna-Kaarina Autere, vuosille 2022-2025 (päätetty 7.12.2022)
Jämsän Terveys Oy	Aija Suntioinen (päätetty 24.1.2023)	Lasse Leppä, Maria Kaisa Aula, Ville Väyrynen (varajäsen Pasi Marjakangas)
Kiinteistö Oy Kinkomaan Vitapolis	Lasse Leppä	Petteri Kontro, Pasi Marjakangas
Järvi-Suomen Terveys Oy	Lasse Leppä (päätetty 21.3.2023)	Eija-Liisa Heikkilä
2M-IT Oy	Lasse Leppä	Selvityksen alla hallituksen jäsenen nimeämisvuoro
Fimlab Laboratoriot Oy	Jan Tollet (päätetty 11.4.2023)	Mervi Hovikoski
Jokilaakson Terveys Oy	Lasse Leppä (päätetty 14.2.2023)	Janne Luoma-aho, Pasi Marjakangas
Jämsän ateria- ja puhtauspalvelut Oy	Hanna Vihavainen	Lotta Ahola
Karstulan seudun ravitsemuspalvelut Oy	Hanna Vihavainen	Hilma Vepsäläinen
Keurusseudun ravitsemuspalvelut Oy	Hanna Vihavainen (päätetty 11.4.2023)	Markku Puro
Monetra Keski-Suomi Oy	Aija Suntioinen	Pasi Marjakangas Jani Ylälehto
Saarijärven seudun ravitsemuspalvelut Oy	Hanna Vihavainen (päätetty 11.4.2023)	Riitta Pirttiniemi
Sakupe Oy	Lasse Leppä	Eila Tiainen
SOTEVirtuaalikirjasto Oy	Anu Pihl (päätetty 11.4.2023)	Heikki Miettinen
TAYS Sydänkeskus Oy	Lasse Leppä (päätetty 7.3.2023)	Heikki Miettinen
Sovatek säätiö sr		Katri Savolainen (varsinainen jäsen), varajäsen Jani Korpela
Monetra Oy	Jyväskylän kaupungin ja Keski-Suomen hyvinvointialueen yhteinen edustaja (päätetty 28.3.2023)	Lasse Leppä
Työterveys Aalto Oy	Eija Heikkilä (päätetty 21.3.2023)	Keski-Suomen hyvinvointialueella pienosakkaiden hallituspaikkakiertojärjestyksen mukaan vuodelle 2024-2025.
Jyväskylän kesäyliopistoyhdistys ry.	Lasse Leppä	Pekka Neittaanmäki, varajäsen Katri Savolainen (hallituksen jäsenet päätetty 14.2.2023)
Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus ry.	Johanna Aalto (päätetty 21.3.2023)	Raija Kojo

Yhteisö tai säätiö, joissa ei paikkaa hallituksessa tällä hetkellä	Yhtiökokousedustaja (yhtiökokous, osakaskokous, nimitystoimikunta jne.) / vuosikokousedustaja, edustaa kaikissa (omistajien) kokouksissa
DigiFinland Oy	Yhtiökokousedustaja Ari-Pekka Paananen (päätetty 11.4.2023) (Itäisen YTA-alueen yhteinen hallitusjäsen)
Hyvil Oy	Yhtiökokousedustaja Lasse Leppä (Itäisellä YTA-alueen yhteinen hallitusjäsen)
Istekki Oy	Yhtiökokousedustaja Ari-Pekka Paananen (päätetty 11.4.2023)
Joki-ICT Oy	Yhtiökokousedustaja Ari-Pekka Paananen
Kuntien Tiera Oy	Yhtiökokousedustaja Lasse Leppä (päätetty 11.4.2023)
Maakuntien Tilakeskus Oy	Yhtiökokousedustaja Petteri Kontro

Monetra Oulu Oy	Yhtiökokousedustaja Aija Suntioinen
Sansia Oy	Yhtiökokousedustaja Miia Paatola
Servica Oy	Yhtiökokousedustaja Miia Paatola (päätetty 11.4.2023)
Suomen Biopankkiosuuskunta	Vuosikokousedustaja johtajaylilääkäri Heikki Miettinen
Una Oy	Yhtiökokousedustaja Lasse Leppä (Itäisen YTA-alueen yhteinen hallitusjäsen)
Keski-Suomen kauppakamari ry.	Vuosikokousedustaja Pasi Marjakangas

Aluehallitus

§ 141

Ilmoitusasiat

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/63/00.02.01/2022

Aluehallitus 18.4.2023 § 141

Selostus asiasta

- 1) Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielinten tuki, projektin esittely.
- 2) Keski-Suomen hyvinvointialueen lautakuntien ja jaostojen pöytäkirjat

Lautakuntien ja jaostojen pöytäkirjat ovat nähtävillä osoitteessa:
https://hyvaks-julkaisu.tweb.fi/ktwebscr/pk_kokl_tweb.htm

Lautakuntien kokoukset

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta

- 15.2.2023
- 15.3.2023

Turvallisuuslautakunta

- 22.2.2023
- 22.3.2023

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta

- 8.3.2023

Jaostojen kokoukset

Henkilöstöjaosto

- 26.1.2023
- 9.3.2023
- 4.4.2023

Riskienhallintajaosto

- 16.2.2023

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

Liitteet

Oheismateriaali: Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki

FCG.

Projektin esittely

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki

Projektin tavoitteet ja koordinointi

- Projektin tavoitteena on selkeyttää lautakuntien ja jaostojen roolia osana Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielinmallia ja kirkastaa hyvinvointialueen poliittisen johtamisen ja edustuksellisen aluedemokratian rakenteita ja prosesseja.
- Projektissa työstetään työpajoissa toimielinten kanssa prosessikuvaukset ja toimielinten työjärjestykset, jotka auttavat hahmottamaan kunkin toimielimen asemaa ja työskentelyä johtamisen kokonaisuudessa.
- Loppuraportissa esiteltävät prosessikuvaukset kuvaavat lautakuntien ja jaostojen roolia Keski-Suomen hyvinvointialueen strategisessa johtamisessa ja kirkastavat toimielinten tehtäviä ja vastuita osana hyvinvointialueen laajempaa johtamisjärjestelmää.
- Lisäksi pyrkimyksenä on tukea toimielinten jäsenten sitoutumista tiettyihin ennalta sovittuihin ja määriteltyihin työskentelytapoihin ja prosesseihin.
- Projektia koordinoi ohjausryhmä: toimielinten ykköspuheenjohtajat ja esittelijät, konsernin toimialajohtaja, hallintojohtaja, johtava lakimies, hallinnon projektijohtaja sekä FCG:n asiantuntijat

Projektin aikataulu

Työvaiheet	Kuvaus ja sisältö	Osallistujat	Ajankohta ja paikka
Aloituspalaveri	Prosessin, aikataulun, tuotosten ja raportoinnin sopiminen	Projektiryhmä ja konsultit	24.2. klo 12-13, Teams
Aikataulupalaveri	Perehdytyskokonaisuuden aikatauluttaminen	Yhdyshenkilö & konsultit	28.2. klo 10-11, Teams
Webropol-kysely	Odotukset toimielintyöskentelylle, mikä mietityttää?	Aluevalt., lautak. + jaostot	8.3.-15.3.
Toimielintyöskentelyn aloituswebinaari	Kyselyn tulokset, Keski-Suomen toimielinrakenne osana hyvinvointialueiden toimielimallien kirjoa: vertailu ja pohdinta suhteessa kuntiin.	Aluevalt. ja lautakunnat, jaostot, keskeiset viranhaltijat	21.3. klo 17-18, Teams
Hallituksen työpaja	Hallituksen odotukset toimielimille	Aluehallitus	21.3. klo 18-20, Teams
Ohjauskokous	Työpajojen ohjelmat, työskentelypohjat ja eteneminen	Ohjausryhmä	12.4. klo 8-10 Teams
Lautakunta 1	Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta: prosessit ja työjärjestys	Toimielimen jäsenet + varajäsenet + ao. viranhalt.	3.5. klo 15-18, Live
Lautakunta 2	Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta: prosessit ja työjärjestys		15.5. klo 14:45-17:45, Live
Lautakunta 3	Turvallisuuslautakunta: prosessit ja työjärjestys		17.5. klo 15-18, Live
Jaostojen työpaja	Hallituksen jaostot		6.6. klo 17-20, Live
Viranhaltijatyöpaja	Valmistelevat viranhaltijat – rooli ja tehtävät toimielintyöskentelyssä	Ko. viranhaltijat	7.6. klo 14-16, Live
Raportin laadinta	Prosessikuvaukset ja toimielinten työjärjestykset - luonnos	Konsultit	Kesäkuu
Raportin palautus ja kommentit	Prosessikuvaukset ja toimielinten työjärjestykset	Ohjausryhmä	21.6. klo 14-16, Teams
Raportin viimeistely	Prosessikuvaukset ja toimielinten työjärjestykset - valmiiksi	Ohjausryhmä	28.6. klo 14-16, Teams
Aluehallituksen iltakoulu	Loppuraporttiluonnoksen läpikäynti	Aluehallitus	Täsmentyy prosessin edetessä
Aluehallituksen kokous	Loppuraportin käsittely	Aluehallitus	Täsmentyy prosessin edetessä
Aluevaltuuston kokous	Loppuraportin käsittely	Aluevaltuusto	Täsmentyy prosessin edetessä

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki

Toimielinten työpajat

Ohjelma ja ryhmätyöskentelyn kysymykset

Työpajojen ohjelma

Työpajojen kesto 3h

Tilaisuuden tavoitteet ja odotukset

Toimielimen puheenjohtaja

Valmistelevan lautakuntamallin toimintalogiikka ja kyselyn tulokset

FCG:n konsultit

Ohjeistus ryhmätyöskentelyyn

FCG:n konsultit

Ryhmätyöskentely

Osallistujat jaetaan ryhmiin

Kahvitauko

Yhteenveto

Tiiviit yhteenvedot ryhmien työskentelyn tuloksista

Jatkotyöskentely ja tilaisuuden päättäminen

Miten prosessi jatkuu?

Kysymykset ryhmätyöskentelyyn

1. Mitä reittejä ja millä tavoin asiat tulevat toimielimen käsittelyyn? Mikä on toimielimen puheenjohtajan sekä valmistelevan viranhaltijoiden rooli?
 - a) Vuosikellon mukaiset (hallintosäännössä määritellyt)
 - b) Aluehallituksen antamat
 - c) Valtuustoaloitteet
 - d) Toimielimen itse ottamat
 - e) Viranhaltijoiden tunnistamat
 - f) Muita asioita?
2. Millaisella prosessilla toimielin asiaa käsittelee? Mikä on toimielimen puheenjohtajan sekä valmistelevan viranhaltijoiden rooli?
 - a) Vaihtoehtoiset prosessit (esim. valmistelun tuki, EVA, strategiset ohjelmat ja suunnitelmat)
 - b) Aloitus
 - c) Käsittelyn tavat ja muodot
 - d) Dokumentin sisällöstä sopiminen
 - e) Dokumentin lähettäminen eteenpäin
 - f) Seuranta ja arviointi
3. Mitä asioita halutaan käsitellä yhdessä toisen toimielimen, vaikuttamistoimielimen tai sidosryhmien kanssa?
 - a) Minkä toimielinten ja vaikuttamistoimielinten kanssa haluaa työskennellä?
 - b) Miten yhteistyö ja työskentely järjestetään?
4. Pitäisikö toimielimellä olla oma työjärjestys?
 - a) Millaisista asioista työjärjestyksessä pitäisi sopia?
 - b) Ajatuksia työjärjestyksen sisällöstä?

FCG:n asiantuntijat

Jenni Airaksinen, HT

Vanhempi neuvonantaja
(projektin vastuukonsultti)

050 533 2002
jenni.airaksinen@tuni.fi

Santeri Lajunen, HM

Konsultti

044 019 1113
santeri.lajunen@fcg.fi

Aluehallitus

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: 124-131, 134,135, 138-141.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusoikeus ja -perusteet

Hyvinvointialueesta annetun lain 139.1 §:n mukaan seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen: 132, 133, 137. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen. Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperustein.

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Oikaisuvaatimusviranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään: Keski-Suomen hyvinvointialue, Aluehallitus Kirjaamon yhteystiedot: Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamo Hoitajantie 140620 Jyväskyläkirjaamo@hyvaks.fi Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
 - miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
 - millä perusteella oikaisua vaaditaan.
-

Aluehallitus

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää hyvinvointialueen kirjaamosta.

Aluehallitus

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi hakea päätökseen muutosta tekemällä hankintalain (1397/2016) mukaisen hankintaoikaisuvaatimuksen tai valituksen markkinaoikeuteen.

Päätös on lainvoimainen hankintaoikaisu- ja valitusajan jälkeen, ellei päätöksestä ole tehty hankintaoikaisua tai valitusta markkinaoikeuteen, eikä sitä ole otettu ylemmän toimielimen käsiteltäväksi.

HANKINTAOIKAISU

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu tulee tehdä kirjallisesti. Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle seuraavaan osoitteeseen:

Keski-Suomen hyvinvointialue
Kirjaamo
Hoitajantie 1
40620 Jyväskylä
kirjaamo(at)hyvaks.fi

Hankintaoikaisun tekemiseen oikeutetut

Hankintaoikaisun voi tehdä asianosainen, eli se ehdokas tai tarjoaja, jonka oikeusasemaan hankintapäätöksellä on vaikutusta tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisun kustannukset

Hankintaoikaisun käsittely on maksutonta.

Päätöksen tiedoksisaanti ja hankintaoikaisun tekoaika

Mikäli päätös annetaan tiedoksi sähköisenä tiedoksiantona, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Mikäli päätös annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiantona, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta hankintaoikaisuaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut

Aluehallitus

tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Hankintaoikaisu on toimitettava yllä mainittuun osoitteeseen hyvinvointialueen kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse tai sähköpostitse.

Hankintaoikaisun lähettäjä on vastuussa siitä, että vaatimuskirjelmä tai viesti saapuu ennen määräajan päättymistä viranomaiselle. Hankintaoikaisun lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähittäjän omalla vastuulla.

Hankintaoikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisu on tehtävä kirjallisena. Hankintaoikaisussa on ilmoitettava:

- hankintayksikön *päätös tai muu ratkaisu*, johon hankintaoikaisu kohdistuu
- *vaatimukset* eli miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- *perustelut* eli millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi

Hankintaoikaisussa on ilmoitettava oikaisun tekijän nimi, sähköinen yhteystieto tai postiosoite sekä puhelinnumero. Jos puhevaltaa käyttää hankintaoikaisun tekijän laillinen edustaja tai asiamies, hankintaoikaisussa on ilmoitettava myös tämän yhteystiedot.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa. Lisäksi hankintaoikaisussa tulee antaa selvitys siitä, milloin hankintaoikaisun tekijä on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys hankintaoikaisuajan alkamisajankohdasta.

Hankintaoikaisun tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava hankintaoikaisu. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähittäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUTEEN

Asian saattaminen markkinaoikeuden käsiteltäväksi

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tarkoitettu ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Valituskielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla.

Aluehallitus

Hankintalain 146 §:n 2 momentin mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1. yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2. sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3. sitä, että 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Toimivaltainen viranomainen

Valitus tulee tehdä kirjallisesti markkinaoikeudelle. Markkinaoikeuden osoite- ja yhteystiedot ovat:

Markkinaoikeus
Sörnäistenkatu 1
00580 Helsinki
puh. 029 56 43300
faksi 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen tekemiseen oikeutetut

Valituksen voi tehdä *asianosainen*, eli:

- tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja,
- osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai
- muu taho, jota asia koskee.

Valituksen kustannukset

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinnmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja markkinaoikeudesta.

Päätöksen tiedoksisaanti ja valitusaika

Mikäli päätös annetaan tiedoksi sähköisenä tiedoksiantona, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiantona, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä,

Aluehallitus

itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän** kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen, jollei asiasta toisin säädetä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden** kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut *olennaisesti* puutteellinen.

Valitusaika suoraan hankintaa ja sopimusmuutoksia koskevissa päätöksissä

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain kansallisen tai EU-tasoisien suoraan hankintailmoituksen tai sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Jollei edellä tarkoitettua ilmoitusta ole julkaistu, suoraan hankintaa koskeva valitus on tehtävä:

- 30 päivän kuluessa siitä, kun suoraan hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä; tai
- kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava yllä mainitulle valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden aukiolon päättymistä. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, faksina tai sähköpostin avulla. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa.

Valituksen lähettäjä on vastuussa siitä, että valituskirjelmä tai viesti saapuu ennen määräajan päättymistä viranomaiselle. Valituksen lähettäminen viranomaiselle tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen muoto ja sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon valitus kohdistuu
- vaatimukset eli miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- perustelut eli millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on ilmoitettava oikaisun tekijän nimi, sähköinen yhteystieto tai postiosoite sekä

Aluehallitus

puhelinnumero. Jos puhevaltaa käyttää valituksen tekijän laillinen edustaja tai asiamies, valituksessa on ilmoitettava myös tämän yhteystiedot.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireilläollessa ilmoitettava viipymättä markkinaoikeudelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä päätös, jota vaaditaan muutettavaksi, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.

Valitukseen on myös liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n mukaan hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle hankinta-asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Ilmoitus on toimitettava kirjallisesti Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamoon viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen.

Keski-Suomen hyvinvointialue
Hoitajantie 1
40620 Jyväskylä
kirjaamo(at)hyvaks.fi

Aluehallitus

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Valitusosoitus, hallintoasiat

Valitusviranomainen ja valitusoikeus

Päätökseen 136 voi hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valituksen saa tehdä se, johon päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Muutoksenhaun maksu

Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. Maksuista, niiden määrästä ja maksuvapautuksen perusteista on säädetty tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015).

Valitusaika

Valitus on jätettävä hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan, katsotaan asiakirja annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksen muoto, sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä **kirjallisena**.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
-

Aluehallitus

- todistus siitä minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta, sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitus on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen **allekirjoitettava**. Jos valittajan puhevaltaikäyttäjä hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksen toimittaminen

Valitus on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava valitusviranomaiselle virkaa aikana ennen valitusajan päättymistä.

Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä olesyytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin ja sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus lähetetään aina lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valitusviranomaisen yhteystiedot

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 11

3100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42200

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Virka-aika: klo 8.00-16.15
